

การปั้นรูปประติมากรรมจำลองมีความสำคัญต่อการปั้นรูป
ประติมากรรมหรือไม่

โดย
ชัยชาญ จันทศรี

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

Copyright © by Rajamangala University of Technology Rattanakosin

All rights reserved

สนับสนุนงบประมาณโดย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ประจำปีงบประมาณ 2556

IS A MODEL SCULPTURE CRUCIAL WHEN
CREATING A SCULPTURE ?

By
Chaichan Jantasri

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

Copyright © by Rajamangala University of Technology Rattanakosin

All rights reserved
Granted by
Rajamangala University of Technology Rattanakosin
Fiscal year 2012 – 2013

กิตติกรรมประกาศ

การดำเนินการวิจัย เรื่องการปั้นรูปประติมากรรมจำลองมีความสำคัญต่อการปั้นรูปประติมากรรมหรือไม่ สำเร็จได้ก็เพราะความเสียสละเวลาและมีน้ำใจของบุคคลต่างๆ จากหน่วยงานของรัฐและเอกชน ได้แก่ผู้เชี่ยวชาญอาวุโสที่ให้การสัมภาษณ์ ผู้เชี่ยวชาญที่เป็นนักวิชาการ ครูอาจารย์ ประติมากร ช่างปั้น และศิลปินอิสระที่ช่วยตอบแบบสอบถามดังนี้

ขำเรื่อง วิเชียรเขตต์ ศิลปินแห่งชาติ, นนทิวรรธน์ จันทนะผะลิน ศิลปินแห่งชาติ, รองศาสตราจารย์เข็มรัตน์ กองสุข ศิลปินแห่งชาติ, รองศาสตราจารย์วิชัย สิทธิรัตน์, รองศาสตราจารย์อริยะ กิตติเจริญวิวัฒน์, ชิน ประสงค์ ผู้เชี่ยวชาญด้านประติมากรรมระดับ 9, นิกร คชพงศ์ ประติมากรชำนาญการพิเศษ, กองเกต ชนะพันธ์ ประติมากรชำนาญการพิเศษ, สมควร อุ่มตระกูล ประติมากรชำนาญการพิเศษ, นภดล สุวรรณสมบัติ ข้าราชการบำนาญ, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประเสริฐ วรรณรัตน์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์คมสันต์ คำสิงหา, โสพิศ พุทธรักษ์ ประติมากรชำนาญการ, ประสบสุข รัตน์ใหม่ ประติมากรชำนาญการ, ภราดร เขิดชู ประติมากรชำนาญการ, ประดับ เต็มดี ครูชำนาญการพิเศษ พิรพงษ์ ดวงแก้ว อาจารย์ ระดับ 7, ริหาร โอภาส ประติมากรอิสระ, สมชาย เกาทอง ประติมากรอิสระ เคน กฤษศิลป์ ประติมากรอิสระ รวมถึงผู้เชี่ยวชาญที่เป็นข้าราชการ และศิลปินอิสระที่กรุณาตอบแบบสอบถามจำนวน 60 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถามจำนวน 5 ท่าน หอประติมากรรมต้นแบบ และกลุ่มงานประติมากรรม สำนักช่างสิบหมู่ กรมศิลปากร คุณศิริพร จันทศรี ผู้ช่วยนักวิจัย คุณสมบัติ กองกะมุด ผู้พิมพ์เอกสารงานวิจัย คุณครูณัฐพร จันทศรี ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนราชบพิธ กรุงเทพมหานคร ผู้พิสูจน์อักษรภาษาไทย

ในสุดท้ายนี้ ขอขอบพระคุณ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ที่ให้การสนับสนุนงบประมาณทุนการวิจัย คณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่สถาบันวิจัย และพัฒนา งานวิจัยเล่มนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ เพราะความมีน้ำใจ และเสียสละเวลาของท่านดังที่กล่าวมา ผู้ทำวิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านมา ณ ที่นี้ ขอพรอำนาจของคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายที่ท่านเคารพนับถือจงปกป้องคุ้มครองให้ท่าน และครอบครัว ประสพแต่ความสุขความเจริญตลอดไป

All rights reserved

ว่าที่ร้อยโท ชัยชาญ จันทศรี
กันยายน 2556

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ : A18/2556

ชื่อโครงการ : การปั้นรูปประติมากรรมจำลองมีความสำคัญต่อการปั้นรูปประติมากรรมหรือไม่

ชื่อนักวิจัย : รองศาสตราจารย์ วาที่ร้อยโท ชัยชาญ จันทศรี

การวิจัยในโครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปั้นรูปประติมากรรมจำลองว่ามีความสำคัญต่อการปั้นรูปประติมากรรมมากน้อยหรือไม่ เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยไปพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนในสาขาวิชาประติมากรรมวิทยาลัยเพาะช่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ และเผยแพร่ให้หน่วยงานต่างๆ ที่เปิดสอนศิลปะ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ มี 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประวัติของผู้เชี่ยวชาญด้านประติมากรรม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีความเชี่ยวชาญด้านการปั้นรูปประติมากรรม ด้านการสอนศิลปะในสาขาประติมากรรม และศิลปินอิสระที่ประกอบอาชีพอิสระทางศิลปะในสาขาประติมากรรม

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่าง ทั้งนักวิชาการ ครู อาจารย์ ประติมากรและช่างปั้นอิสระให้ข้อมูลที่สอดคล้องกันคือ การปั้นรูปงานประติมากรรมจำลองมีความจำเป็นต่อการปั้นรูปประติมากรรมในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 91.67 ซึ่งทุกท่านได้ให้เหตุผลที่ตรงกัน คือเป็นการกำหนดจุดมุ่งหมายให้ชัดเจนให้การสร้างสรรค์งานต้นแบบ การถ่ายทอดจินตนาการแนวคิดร่วมยอดของประติมากร ศิลปินหรือผู้สร้างสรรค์งานประติมากรรมให้ตกผลึกลงตัวสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น โดยผ่านกระบวนการแก้ไขปรับปรุงตัวผลงาน เพื่อป้องกันความผิดพลาดและสร้างความมั่นใจก่อนนำไปขยายงานจริง การปั้นรูปประติมากรรมจำลองเป็นการจำลองสถานการณ์การปฏิบัติงานก่อนถ้าผิดพลาดก็สามารถปรับเปลี่ยนแก้ไขในตัวชิ้นงานขนาดเล็กให้มีความสมบูรณ์ ตรงใจผู้สร้างสรรค์และผู้ว่าจ้าง งานประติมากรรมจำลองมีความสำคัญเพื่อใช้เป็นตัวอย่างต้นแบบช่วยให้การปฏิบัติงานของผู้สร้างสรรค์ที่งานหรือลูกมือมองเห็นภาพโดยรวมของผลงานง่ายขึ้น การปั้นรูปประติมากรรมจำลองเปรียบเสมือนเข็มทิศที่กำหนดรูปแบบลักษณะงานจริง และใช้กำหนดทิศทางวางแผนการปฏิบัติงาน สามารถลดความผิดพลาดที่จะเกิดขึ้นได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ของคณบดี คำสิงหา งานปั้นรูปประติมากรรมจำลองใช้ช่วยในการคำนวณค่าใช้จ่าย ค่าแรงค่าวัสดุอุปกรณ์ และกำหนดเวลาในการปฏิบัติงานได้จะไม่เสียเวลาหรือเสียงาน ให้นำเสนองานต่อผู้ว่าจ้างและสร้างภาพลักษณ์หรือสร้างมูลค่าเพิ่มให้เห็นถึงขั้นตอนความสำคัญในการปฏิบัติงานของผู้สร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์

คำสำคัญ : ประติมากรรม, ประติมากรรมจำลอง, การปั้นรูป

E- mail Address : @rmutr.ac.th

ระยะเวลาโครงการ : ตุลาคม 2555 - กันยายน 2556

Abstract

Code of project : A18/2556

Project name : Is a model sculpture crucial when creating a sculpture?

Researcher name : Associate Professor Chaichan Jantasri (Lieutenant to be)

The objective of this research project is to study whether a model sculpture is crucial when creating a sculpture. The finding will enhance the improvement of the course syllabus in sculpturing field at POH-CHANG Academy of Arts, Rajamangala University of Technology Rattanakosin.

The tools used in collecting the data was two questionnaires each containing two parts. Part one asked about the autobiography of the selected sculpture experts; the other part described comments of the freelance sculptors and experts who have expertise in sculpturing and who teach sculpturing art.

The research results show that the comments received from the academics, teachers and freelance sculptors are all relevant; that is a model sculpture is crucial when creating a sculpture, scoring 91.67%, and a small-scale model sculpture is also needed before making a sculpture, scoring 95%. The reason is a model sculpture helps define the targeted piece of art for the sculptor. It interprets and illustrates the sculptor's imagination. It also facilitates the alteration, if any, for any mistakes can be seen and corrected in the model sculpture before the start of the sculpture. This is helpful for both the sculptor and the hirer. The model sculpture not only represents the planned sculpture but also assists the sculptor to achieve the work better. This is relevant to Mr.Komsun Kumsingha's interview which stated that model sculptures helped him calculate labor and equipment costs involved as well as make a more precise time frame for his hirer, which is considered as valued added and means for sculptors' reputation.

Keywords: sculpture, model sculpture, mold

E-mail Address: [@rmutr.ac.th](mailto: @rmutr.ac.th)

Project time frame: October 1, 2012 – September 30, 2013

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญภาพ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
บทที่ 1	
บทนำ	1
1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาการวิจัย	1
2. วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย	2
3. ขอบเขตการวิจัย	2
4. นิยามศัพท์เฉพาะ	3
5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
6. หน่วยงานที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์	4
บทที่ 2	
ทบทวนวรรณกรรมและทฤษฎีแนวคิด	6
1. ลักษณะของงานประติมากรรมจำลอง	6
2. ความหมายของรูปประติมากรรมจำลองจากการสัมภาษณ์	11
3. ความหมายของรูปประติมากรรมจำลอง	13
4. ความหมายของประติมากรรม	17
บทที่ 3	
ระเบียบวิธีการวิจัย	20
1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	20
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	20
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล	21
4. การวิเคราะห์ข้อมูล	21
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย	21

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

Copyright © by Rajamangala University of Technology Rattanakosin

All rights reserved

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4	
ผลการวิจัย	22
1. การจะปั้นรูปหรือสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรม จำเป็นที่จะปั้นงานประติมากรรมจำลองขนาดเล็กก่อน เพื่อใช้เป็นงานต้นแบบ	22
2. ข้อดีของการปั้นรูปผลงานประติมากรรมจำลองขนาดเล็กก่อนจะปั้นรูปผลงานประติมากรรมจริง	26
3. ข้อเสียของการไม่ปั้นรูปผลงานประติมากรรมจำลองขนาดเล็กก่อนที่จะปั้นผลงานประติมากรรมจริง	29
4. ประติมากรรุ่นหลังไม่นิยมสร้างงานประติมากรรมจำลองขนาดเล็กก่อนจะสร้างงานประติมากรรม	32
5. การปั้นรูปงานประติมากรรมจำลองขนาดเล็กในความคิดเห็นจากประสบการณ์มีความสำคัญ	35
6. การปั้นรูปผลงานประติมากรรมจำลองขนาดเล็ก	39
7. ข้อเสนอแนะ	42
บทที่ 5	
สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	45
1. สรุปผลการวิจัย	45
2. อภิปรายผล	48
3. ข้อเสนอแนะ	50
บรรณานุกรม	52
ภาคผนวก ก	55
ภาคผนวก ข	60
ภาคผนวก ค	64
ภาคผนวก ง	70
ภาคผนวก จ	91
ประวัติผู้วิจัย	116

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนและค่าร้อยละ ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อการป็น รูปงานประติมากรรมจำลองขนาดเล็กก่อน เพื่อใช้เป็นงานต้นแบบ	22
2	แสดงจำนวนและค่าร้อยละ ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อการป็น รูปงานประติมากรรมจำลองขนาดเล็กในความคิดเห็นจากประสบการณ์ ของผู้เชี่ยวชาญถือว่ามีความสำคัญหรือไม่	35

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

Copyright © by Rajamangala University of Technology Rattanakosin

All rights reserved

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี ผลงานประติมากรรมจำลองรูปช้าง	7
2	ศาสตราจารย์ชะลูด นิยมเสมอ ผลงานประติมากรรมจำลองโลกุตระ	8
3	ผู้เชี่ยวชาญสำนักช่างสิบหมู่ ผลงานประติมากรรมจำลอง รูปพระบรมราชานุสาวรีย์ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว	9
4	ผู้ทำวิจัยกับผลงานประติมากรรมจำลองชื่อรูปทรงแห่ง Uniti หมายเลข 2	10

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

Copyright © by Rajamangala University of Technology Rattanakosin

All rights reserved

บทที่ 1

บทนำ

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาการวิจัย

วิวัฒนาการของผลงานประติมากรรมในประเทศไทยมีมาอย่างต่อเนื่อง มีการศึกษาค้นคว้าสำรวจค้นพบหลักฐานทางโบราณคดี เช่นงานประติมากรรมจากแหล่งโบราณคดีสมัยต่างๆ ได้แก่ ทวาราวดี ศรีวิชัย ลพบุรี เชียงแสน สุโขทัย อุทอง อโยธยา ที่มีคุณค่ามากมาย จึงถือว่าเป็นมรดกทางศิลปวัฒนธรรมที่บรรพบุรุษได้สร้างสรรค์สืบทอดติดต่อกันมารุ่นสู่รุ่น ผลงานประติมากรรมในอดีตที่มีคุณค่าทางด้านประวัติศาสตร์ โบราณคดี ศิลปวัฒนธรรมและปรัชญาวิถีคิด ทำให้รู้ถึงสภาพสิ่งแวดล้อม ความเป็นอยู่ ความเชื่อศาสนา สังคมเศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง ฯลฯ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงสนพระทัยในมรดกศิลปวัฒนธรรมของชาติอย่างยิ่ง ทรงมีพระจริยะอุตสาหะบำเพ็ญพระราชภารกิจอย่างทุ่มเทในการอนุรักษ์ส่งเสริมเผยแพร่ และสืบทอดมรดกศิลปวัฒนธรรมของชาติในทุกๆด้านต่างๆอย่างต่อเนื่องตลอดมา พระมหากรุณาธิคุณที่มากล้นปรากฏเป็นที่ประจักษ์ ไม่ว่าเวลาใด ช่างและพระสกุณกรในชาติรู้สึกสัมผัสได้ทุกครั้ง เมื่อผลงานประติมากรรมเป็นงานศิลปะที่สำคัญสาขาหนึ่งของวิจิตรศิลป์ และทัศนศิลป์ที่ได้จรรโลงรับใช้สังคมมนุษย์มาอย่างยาวนานตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์จนถึงยุคปัจจุบัน งานประติมากรรมเป็นงานที่ผู้สร้างสรรค์จำเป็นต้องใช้ทักษะฝีมือ และจินตนาการผสมผสานกันถ่ายทอดมาเป็นรูปทรง 3 มิติ ที่มีวิธีการกระบวนการขั้นตอนที่ซับซ้อนยากต่อการศึกษาเรียนรู้ ในปัจจุบันงานประติมากรรมชนิดต่างๆยังเป็นที่ยอมรับทางสังคมและการตลาดมาก แต่ช่างขาดช่างฝีมือดีมาสร้างสรรค์ ช่างปั้นในปัจจุบันจะทำงานประติมากรรมมีคุณภาพทางความงามลดลง ละเลยความสำคัญของการเรียนรู้ถึงเทคนิคกระบวนการต่างๆ เทคนิคกระบวนการที่สำคัญที่ครูช่างได้ปฏิบัติสืบทอดต่อกันมารุ่นสู่รุ่น โดยเฉพาะสาขาประติมากรรมการปฏิบัติงานจะต้องผ่านกระบวนการต่างๆ เช่น การรวบรวมข้อมูล การร่างภาพออกแบบ การปั้นงานจำลองขนาดเล็ก การขยายภาพปั้นงานขนาดเท่าจริง การทำพิมพ์ การหล่อ การประกอบชิ้นส่วนตกแต่งและทำสีผลงาน ตามลำดับ การปั้นรูปจำลองขนาดเล็ก (Model) ตามแบบร่างที่ออกแบบลายเส้นไว้ถือว่ามีความสำคัญมากขั้นตอนหนึ่งของการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรม โดยเฉพาะขั้นตอนกระบวนการปั้นรูปจำลองขนาดเล็กให้แล้วเสร็จเสียก่อนจึงจะนำไปขยายปั้นรูปขนาดใหญ่ ถือว่ามีความสำคัญมากต่อการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรม แต่นักศึกษาหรือผู้เรียนจบหลักสูตรรุ่นหลังๆ จะไม่ให้ความสำคัญในการปฏิบัติงานไปตามระบบขั้นตอนกระบวนการดังกล่าว จึงส่งผลให้ผลงานประติมากรรมที่สร้างสรรค์ออกมาไม่สวยงามหรือถูกต้องทางสัดส่วนและองค์ประกอบศิลป์หรือมีคุณภาพเหมือนในอดีต อาจจะเป็นด้วยเหตุผลมาจากผู้สร้างสรรค์ผลงานต้องการลดต้นทุนและลดระยะเวลาในการปฏิบัติงานให้สั้นลง หรืออาจจะเป็นเพราะหลักสูตรที่เปิดการเรียนการสอนในปัจจุบัน รวมถึงครูอาจารย์สถานศึกษาศิลปะไม่ให้ความสำคัญต่อกระบวนการปั้นรูปจำลองขนาดเล็กให้แล้วเสร็จเสียก่อน จึงจะนำไปขยายปั้นรูปงานขนาดเท่าจริงก็เป็นได้ ด้วยเหตุจากปัญหาต่างๆที่กล่าวมา ทำให้นักศึกษาหรือผู้จบการศึกษาออกไป

แต่ละรุ่น สร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมออกมาบริการสังคมก็มักจะมีคุณภาพไม่เท่าที่ควร ถ้าไม่หาแนวทางการแก้ไขอาจจะส่งผลต่อคุณภาพของงานศิลปะที่สร้างสรรค์สู่สังคม และนานๆเข้าจะส่งผลต่อคุณค่าความงามทางศิลปะส่งผลต่อระบบการตลาดทางศิลปะหรือเศรษฐกิจของชาติต่อไป จึงจำเป็นจะต้องมีการศึกษาค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอนการสร้างสรรค์ปฏิบัติงานประติมากรรมให้ถูกต้องทันกับความเจริญก้าวหน้าและความต้องการในสังคมปัจจุบัน นี่คือที่มาและปัญหาของการทำการวิจัยในครั้งนี้

2. วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาการปั้นรูปประติมากรรมจำลองว่ามีความสำคัญต่อการปั้นรูปประติมากรรมหรือไม่

2.2 นำผลที่ได้จากการวิจัยมาพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนในสาขาวิชาประติมากรรม วิทยาลัยเพาะช่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

2.3 นำผลที่ได้จากการวิจัยออกเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในที่ประชุมทางวิชาการหรือวารสารต่างๆ

3. ขอบเขตของโครงการวิจัย

3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ค้นคว้าข้อมูลภาคทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย จากการสัมภาษณ์ วารสาร หนังสือ ตำรา งานวิจัย ฯลฯ จากห้องสมุดวิทยาลัยเพาะช่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยศิลปากรวังท่าพระ และหอสมุดแห่งชาติ ฯลฯ เนื้อหาข้อมูลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในบทที่ 2 จะใช้วิธีสัมภาษณ์จากผู้เชี่ยวชาญหรือผู้อาวุโสที่มีประสบการณ์ และได้ปฏิบัติงานด้านประติมากรรมติดต่อกันมาไม่ต่ำกว่า 30 ปี จำนวนไม่ต่ำกว่า 20 คน เช่น ศิลปินแห่งชาติ ข้าราชการบำนาญ ข้าราชการประจำกรมศิลปากร ฯลฯ (เหตุผลที่จะต้องสัมภาษณ์หาข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ เพราะผู้เชี่ยวชาญสายศิลปะส่วนมากจะชอบปฏิบัติงานจริงเมื่อมีลูกศิษย์คนใดสนใจศึกษาเรียนศิลปะก็ต้องเข้าเรียนฝึกปฏิบัติจริงกับครูผู้สอนแบบตัวต่อตัว แต่ไม่ชอบเขียนตำราหรือหนังสือวิชาการให้คนรุ่นหลังได้ศึกษา จึงส่งผลถึงจำนวนหนังสือและตำราศิลปะสาขาประติมากรรมที่จะใช้ประกอบการศึกษาค้นคว้าข้อมูลภาคทฤษฎีมีจำนวนน้อย ผู้ทำวิจัยจึงเลือกใช้วิธีการสัมภาษณ์ข้อมูลโดยตรงจากผู้เชี่ยวชาญ มาประกอบบางส่วนในงานวิจัยบทที่ 2)

3.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากร

ประชากรผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจวิชาจบการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีในสาขาวิชาเอกประติมากรรม และจะต้องปฏิบัติงานหรือประกอบอาชีพด้านประติมากรรมต่อเนื่องกันไม่น้อยกว่า 15 ปี เป็นที่ยอมรับหรือรู้จัก ในวงการศิลปะสาขาประติมากรรมภายในประเทศ เช่น ศิลปินแห่งชาติ ศิลปินอิสระ ช่างปั้น นักวิชาการ ครู อาจารย์ และข้าราชการบำนาญ

3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 30 คน รวม 60 คน ดังนี้
 กลุ่มที่ 1 คือ นักวิชาการ ครู อาจารย์ ที่ได้ปฏิบัติงานประติมากรรมควบคู่กับการสอนศิลปะในโรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัยต่างๆทั่วประเทศที่เปิดสอนศิลปะและเป็นที่รู้จักในวงการประติมากรรม มีประสบการณ์อย่างน้อย 15 ปี จำนวน 30 คน

กลุ่มที่ 2 คือ ช่างปั้นอิสระ ประติมากรอิสระ และศิลปินอิสระที่ประกอบอาชีพอิสระทางศิลปะในสาขาประติมากรรม และมีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีด้านศิลปะจากสถาบันต่างๆและได้ประกอบอาชีพด้านประติมากรรมอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 15 ปีจำนวน 30 คน

สมมติฐานการวิจัย

การปั้นรูปงานประติมากรรมแบบจำลองก่อน มีความสำคัญและจำเป็นมากต่อการปั้นรูปงานประติมากรรม ผู้สร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมควรจะศึกษาเรียนรู้อย่างเข้าใจ ไม่ควรจะมองข้ามหรือปฏิบัติงานข้ามขั้นตอนกระบวนการนี้

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

4.1 การปั้นรูป คือ รูปแบบกระบวนการหนึ่งในหลายวิธีของการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรม โดยใช้วิธีการนำวัสดุที่มีคุณสมบัตินิ่มและเหนียว ง่ายต่อการปั้นปรับแต่ง เช่น ดินเหนียว ดินน้ำมัน ขี้ผึ้ง ฯลฯ มาเพิ่มเป็นมวลปริมาตรให้เกิดรูปทรง เนื้อหา เรื่องราวแสดงออกถึงอารมณ์ความรู้สึกตามความคิดจินตนาการของผู้สร้างสรรค์โดยใช้เครื่องมือที่มีความเฉพาะตามลักษณะของงานนั้น ๆ

4.2 ประติมากรรม คือ งานศิลปะที่เป็นสามมิติจริงมีความกว้าง ความยาว ความลึกกินระวางเนื้อที่ในอากาศสัมผัสได้จริง โดยผู้สร้างสรรคงานนำเอาวัสดุต่างๆ เช่น ไม้, ดิน, หิน, แร่ธาตุ ชนิดต่างๆ เขา งา กระดุกสัตว์, วัสดุเคมีสังเคราะห์ ฯลฯ นำมาเข้าสู่กระบวนการต่างๆ ในการสร้างสรรค์ศิลปะ เช่น ปั้น แกะสลัก หล่อ ดุน ตัด เจาะ เชื่อม ต่อติด ฯลฯ เพื่อให้เกิดรูปทรง เนื้อหา เรื่องราว แสดงถึงอารมณ์ความรู้สึกต่างๆ ตามความคิดจินตนาการหรือจุดประสงค์ของผู้สร้างสรรค์ผลงานนั้นๆ

4.3 ประติมากรรมจำลอง คือ ผลงานประติมากรรมขนาดเล็กที่ผู้สร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมมีความประสงค์จะสร้างขึ้นมาก่อน เพื่อจะใช้ดูเป็นแบบตัวอย่างให้นำไปขยายผลงานจริงให้มีลักษณะขนาดใหญ่โตขึ้นกว่าเดิม มีชื่อและภาษาเรียกที่แตกต่างกันตามกลุ่มของช่างหรือประติมากรแต่ละแขนงสาขาวิชา เช่น งานต้นแบบ, งานปั้นต้นแบบ, งานปั้นแบบจำลอง, งานหุ่นจำลอง, งานต้นแบบขนาดเล็ก, งานโครงหุ่นขนาดเล็ก, งานปั้นสเก็ตซ์, งานปั้นโมเดล, งานหุ่นร่างหรืองานแบบร่าง

4.4 ครู คือข้าราชการที่ศึกษาจบหลักสูตรวิชาเอกประติมากรรม ได้รับการแต่งตั้งบรรจุให้ปฏิบัติงานในกระทรวงศึกษาธิการ และสอนนักเรียนในชั้นระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ในโรงเรียนหรือวิทยาลัยมีตำแหน่งตั้งแต่ครูผู้ช่วย ถึงตำแหน่งครูเชี่ยวชาญพิเศษ

4.5 อาจารย์ คือ ข้าราชการที่ศึกษาจบหลักสูตรวิชาเอกประถมศึกษา ได้รับการแต่งตั้งบรรจุให้ปฏิบัติงานในกระทรวงศึกษาธิการ และสอนนักเรียนระดับปริญญาตรีขึ้นไปในมหาวิทยาลัย มีตำแหน่งอาจารย์ ถึงศาสตราจารย์

4.6 นักวิชาการ คือ ผู้ได้ศึกษาจบหลักสูตรทางศิลปะและได้ศึกษา ค้นคว้าข้อมูลทางศิลปะ ภาควิชา และปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง มีหนังสือบทความและเอกสาร ฯลฯ ทางวิชาการออกเผยแพร่ เป็นที่รู้จักและยอมรับในสังคมศิลปะ

4.7 ข้าราชการบำนาญ คือ ข้าราชการประจำได้ปฏิบัติงานจนอายุครบ 60 ปี และได้เกษียณอายุราชการออกไปตามระเบียบข้าราชการ แต่ยังคงได้รับเงินบำเหน็จ หรือบำนาญ

4.8 ช่างปั้น คือ ข้าราชการที่ศึกษาจบหลักสูตรประถมศึกษา ได้รับการแต่งตั้งบรรจุให้ปฏิบัติงานในสำนักช่างสิบหมู่ กรมศิลปากร มีตำแหน่งตั้งแต่ผู้ช่วยช่างปั้น ถึงผู้เชี่ยวชาญพิเศษ

4.9 อิสระ คือ การประกอบอาชีพที่อิสระ ไม่เป็นข้าราชการ ไม่เป็นเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐและเอกชน ไม่เป็นลูกน้องหรืออยู่ใต้บังคับบัญชาของใคร ปฏิบัติงานหรือรับงานศิลปะด้วยตนเอง

4.10 ช่างปั้นอิสระ คือ บุคคลที่ศึกษาศิลปะสาขาวิชาเอกประถมศึกษาจบหลักสูตรได้ ประกอบอาชีพหลัก คือรับทำงานประติมากรรมอย่างอิสระ งานจะมีลักษณะใช้ทักษะทางช่างและมีฝีมือผลงานเน้นตอบสนองความต้องการทางตลาด

4.11 ศิลปินอิสระ คือ บุคคลที่ศึกษาศิลปะสาขาเอกประถมศึกษาจบหลักสูตรได้ ประกอบอาชีพหลัก รับทำงานศิลปะทุกแขนงสาขาอย่างอิสระ งานจะมีลักษณะใช้ความคิดสร้างสรรค์ โดยเฉพาะผลงานเน้นตอบสนองความรู้สึกของตนเอง

4.12 ประติมากรอิสระ คือ บุคคลที่ศึกษาศิลปะสาขาวิชาเอกประถมศึกษาจบหลักสูตรได้ ประกอบอาชีพหลัก รับทำงานประติมากรรมโดยเฉพาะอย่างอิสระ สามารถทำงานประติมากรรมได้ทั้งงานทักษะฝีมือ และงานสร้างสรรค์

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

5.1 ทราบผลการปรับปรุงงานประติมากรรมรูปจำลอง ว่ามีความสำคัญต่อการปรับปรุงประติมากรรมมากน้อยเพียงไร

5.2 นำผลที่ได้จากการวิจัยปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนใน สาขาวิชาประติมากรรม วิทยาลัยเพาะช่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

5.3 ผลที่ได้จากการวิจัยสามารถนำออกเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ในที่ประชุมวิชาการหรือวารสารต่างๆ

5.4 นำผลที่ได้จากการวิจัยมาเป็นแนวทางในการสืบสานส่งเสริมและอนุรักษ์ ถึงวิธีการปรับปรุงประติมากรรมให้ถูกต้องตามวิธีขั้นตอนทางวิชาการ

6. หน่วยงานที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

6.1 สาขาวิชาประติมากรรม วิทยาลัยเพาะช่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ โดยเฉพาะในหลักสูตรวิชาเอกประถมศึกษา

6.2 กลุ่มงานประติมากรรม สำนักช่างสิบหมู่ กรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม

6.3 สถาบันการศึกษาและหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐบาลและเอกชนที่สนใจหรือเปิดสอนศิลปะทั่วประเทศ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

Copyright © by Rajamangala University of Technology Rattanakosin

All rights reserved

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ข้อมูลภาคทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย จากการสัมภาษณ์ วารสาร หนังสือตำรา งานวิจัย ฯลฯ เนื้อหาข้อมูลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในบทที่ 2 จะใช้วิธีสัมภาษณ์จากผู้เชี่ยวชาญหรือผู้อาวุโสที่มีประสบการณ์ และได้ปฏิบัติงานด้านประติมากรรมติดต่อกันมาไม่ต่ำกว่า 30 ปี จำนวนไม่ต่ำกว่า 20 คน เช่น ศิลปินแห่งชาติ ข้าราชการบำนาญ ข้าราชการประจำกรมศิลปากร ฯลฯ (เหตุผลที่จะต้องสัมภาษณ์หาข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ เพราะผู้เชี่ยวชาญสายศิลปะส่วนมากจะชอบปฏิบัติงานจริงเมื่อมีลูกศิษย์คนใดสนใจศึกษาเรียนศิลปะก็ต้องเข้าเรียนฝึกปฏิบัติจริงกับครูผู้สอนแบบตัวต่อตัว แต่ไม่ชอบเขียนตำราหรือหนังสือวิชาการให้คนรุ่นหลังได้ศึกษา จึงส่งผลถึงจำนวนงานวิจัยหนังสือและตำราศิลปะสาขาประติมากรรมที่จะใช้ประกอบการศึกษาค้นคว้าข้อมูลภาคทฤษฎีมีจำนวนน้อย ผู้ทำวิจัยจึงเรียกใช้วิธีสัมภาษณ์ข้อมูลโดยตรงจากผู้เชี่ยวชาญ มาประกอบบางส่วนในงานวิจัยบทที่ 2)

1. ลักษณะของผลงานประติมากรรมจำลอง

การสร้างประติมากรรมจำลองขนาดเล็กก่อนจะสร้างสรรค์ผลงานขนาดจริงนั้น มีหลักฐานปรากฏตั้งแต่ยุคประวัติศาสตร์ คือยุคกรีกและโรมันตามลำดับ และที่โดดเด่นมากก็ในยุคเรอเนซองส์ (ยุคคลาสสิก) ที่มีประติมากรเอกที่มีชื่อเสียงของโลก คือ ไมเคิล แองเจโล และเป็นแนวทางของผู้สร้างสรรค์งานศิลปะแขนงต่างๆรวมถึงสถาปัตยกรรมที่ได้ปฏิบัติสืบต่อกันมาถึงยุคปัจจุบัน

ผลงานประติมากรรมจำลองจะมีลักษณะขนาดเล็กมากเมื่อเปรียบเทียบกับขนาดผลงานจริง จะเล็กกว่าประมาณ 5-25 เท่า ประติมากร ช่างปั้นหรือศิลปินที่สร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมในรูปแบบ กระบวนการ กลวิธี เทคนิคต่างๆ เช่น ปั้นทำพิมพ์หล่อ ตัดต่อติดอีกเชื่อม หรือแกะสลักไม้ และหิน ฯลฯ ที่มีขนาดใหญ่กว่าที่กำหนดไว้ ที่ผ่านมานั้นต่างก็ทำชิ้นงานจำลองขนาดเล็กขึ้นมา ก่อนทั้งนั้น ก่อนที่จะปฏิบัติงานจริงตามลำดับ การปั้นงานประติมากรรมจำลองขนาดเล็กก่อนถือว่าเป็นการถ่ายทอดแนวคิด จินตนาการที่เป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรมผ่านรูปทรงอย่างง่าย ๆ แบบ 3 มิติ จริง เป็นการศึกษาลักษณะโครงสร้างผลงานเบื้องต้น เป็นการศึกษาเนื้อหาเรื่องราวและจัดวางองค์ประกอบชิ้นงาน ให้สวยงามสมบูรณ์มีเอกภาพก่อนปฏิบัติงานจริง เป็นการศึกษาค้นหาสัดส่วนที่สมดุล เหมาะสมสวยงามเพื่อนำไปเป็นสัดส่วนขยายงาน และเป็นการจำลองสถานการณ์การปฏิบัติงานก่อนจะปฏิบัติงานจริง ข้อดีของประติมากรรมจำลองขนาดเล็ก ใช้ในการวางแผนขั้นตอนการปฏิบัติงาน ใช้เป็นแบบอย่างในการย่อขยาย เพิ่มความแม่นยำถูกต้องเวลาปฏิบัติงานจริง ใช้ประกอบการคำนวณโครงสร้างงาน และวัสดุอุปกรณ์

ประติมากรหรือศิลปินที่มีชื่อเสียงของโลกที่สร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมทุกคนต่างก็ล้วนแต่สร้างสรรค์ประติมากรรมจำลองขนาดเล็กขึ้นมาก่อนทั้งสิ้น ก่อนที่จะลงมือปฏิบัติงานจริง

ภาพถ่ายประติมากรรมและศิลปินกับงานประติมากรรมจำลอง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

Copyright © by Rajabonga University of Technology Bangkok

ภาพที่ 1 รูปภาพศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี ท่านกำลังแต่งปูนปลาสเตอร์ผลงานประติมากรรมรูปช้าง ต้นแบบอนุสาวรีย์ยุทธหัตถี ดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ถ้าสังเกตจะมีรูปปั้นช้างตัวเล็กตั้งอยู่สองตัว ใช้ตรวจเช็คดูความถูกต้องทางสัดส่วนกายวิภาค เป็นวัตถุพยานที่สำคัญให้ช่าง ประติมากร ศิลปิน ประจักษ์ว่าศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี ให้ความสำคัญมากกับงานประติมากรรมจำลองขนาดเล็ก ใช้ประกอบการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมในแต่ละครั้งที่มา (ธานินทร์ สุนทรานนท์ บรรณาธิการ.2551:28.)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

Copyright © by Rajamangala University of Technology Rattanakosin

ภาพที่ 2 รูปภาพศาสตราจารย์ชลูด นิ่มเสมอ ศิลปินแห่งชาติสาขาทัศนศิลป์ ประติมากรรม ปี พ.ศ.2541 ถ่ายภาพคู่กับผลงานประติมากรรมจำลอง ชื่อโลกุตระ ภาพล่างซ้ายกับผลงานชื่อ “แบกะดิน” ซึ่งเป็นผลงานประติมากรรมจำลองขนาดเล็กชิ้นต่างๆของท่าน ภาพล่างขวา เป็นผลงานประติมากรรมชื่อ โลกุตระ ติดตั้งที่หน้าศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์จากภาพถ่ายนี้ แสดงให้เห็นว่าท่านได้ให้ความสำคัญกับงานประติมากรรมจำลองขนาดเล็กมาก ที่มา (นิตกร กรัย วิเชียร.2544:11.)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

Copyright © by Rajamangala University of Technology Rattanakosin

ภาพที่ 3 รูปภาพประติมากรผู้เชี่ยวชาญด้านประติมากรรม กลุ่มงานประติมากรรม สำนักช่างสิบหมู่ กรมศิลปากร กำลังปั้นรูปพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ภาพบนซ้ายเป็นรูปผลงานสำเร็จ ติดตั้งสถานที่จริง ณ ลานพลับพลามหาเจษฎาบดินทร์ราชดำเนินกลาง กรุงเทพมหานคร ภาพบนขวาเป็นรูปประติมากรรมจำลองพระบรมราชานุสาวรีย์ ในภาพจะเห็นรูปงานประติมากรจำลองขนาดเล็ก เพื่อใช้เป็นแบบตรวจเช็คความถูกต้องขณะปฏิบัติงานถือว่างานประติมากรรมจำลองมีความสำคัญต่อการปั้นรูปอนุสาวรีย์ต่างๆของกรมศิลปากรมาก ที่มา (สุทธิพันธ์ ขุทรานนท์ ผู้ค้นคว้าเรียบเรียง . 2541: 40.)

ภาพที่ 4 รูปถ่ายผู้ทำวิจัยถ่ายกับผลงานประติมากรรมของตนเองชื่อ รูปทรงแห่งUniti หมายเลข 2 ภาพบนซ้ายคือรูปผลงานสำเร็จ ภาพบนขวาคือรูปผลงานจำลอง ในภาพจะเห็นรูปงานประติมากรรมจำลองขนาดเล็ก เพื่อใช้เป็นแบบตรวจเช็คความถูกต้องขณะปฏิบัติงาน แสดงให้เห็นว่าผู้ทำวิจัยเห็นความสำคัญงานประติมากรจำลองขนาดเล็ก

2. ความหมายของประติมากรรมจำลองจากการสัมภาษณ์

1. การปั้นรูปงานประติมากรรมจำลองขนาดเล็ก คือ การรวบรวมข้อมูลหรือแนวคิดเพื่อกำหนดค้นหาจุดมุ่งหมายอย่างชัดเจนว่าเราจะทำงานในรูปแบบไหน ทำให้เราสามารถปฏิบัติงานจริงได้สะดวกขึ้น โดยการศึกษาจากการปั้นรูปจำลองที่เรากำหนดไว้แล้ว (นิกร คชพงศ์.20 มกราคม 2556.สัมภาษณ์.)

2. การปั้นรูปงานประติมากรรมจำลองขนาดเล็กหรือปั้นรูปสเก็ตช์ คือ การสร้างทำงานต้นแบบเพื่อจะช่วยช่วงที่ทำงานจะได้ทำความเข้าใจของสัดส่วนโครงสร้างภายในของงานแต่ละชิ้น ความสำคัญของการปั้นรูปงานประติมากรรมจำลองขนาดเล็ก คือ เมื่อรู้สัดส่วนเบื้องต้นเพื่อที่จะนำมาปฏิบัติในงาน ถ้าเข้าใจงานแล้วจะปฏิบัติงานผิดพลาดน้อยลง (เกรน กฤษศิลป์.8 กุมภาพันธ์ 2556.สัมภาษณ์.)

3. การปั้นรูปงานประติมากรรมจำลองขนาดเล็ก คือ การที่ศิลปินจะต้องกำหนดจุดมุ่งหมายว่าเราจะปฏิบัติงานเริ่มยังไงเพื่อให้งานประติมากรรมเกิดความผิดพลาดได้น้อยลง จำเป็นจะต้องทำแบบจำลองขนาดเล็กขึ้นมาก่อน (ข้าเรือ วิเชียรเขตต์.31มีนาคม 2556.สัมภาษณ์.)

4. การปั้นรูปงานประติมากรรมจำลองขนาดเล็ก คือ การปั้นเพื่อที่จะจำลองงานก่อนทำงานจริงเพื่อขยายสัดส่วนสามารถนำมาใช้ในการเทียบสัดส่วนวัดเปรียบเทียบขนาดได้ (กองเกต ชนะพันธ์.19กุมภาพันธ์ 2556.สัมภาษณ์.)

5. การปั้นรูปประติมากรรมจำลองขนาดเล็ก คือ ขบวนการขั้นตอนที่เราผู้สร้างสรรค์งานจะต้องกำหนดจุดมุ่งหมายให้แน่ชัดว่าจะเริ่มงานยังไง เพื่อความถูกต้องตามสัดส่วนและแก้ผลงานจริงให้น้อยลง(วิชัย สิทธิรัตน์.18 กุมภาพันธ์ 2556.สัมภาษณ์.)

6. การปั้นรูปงานประติมากรรมจำลองขนาดเล็กหรือสเก็ตช์ คือ การแสดงแนวความคิดสร้างสรรค์ของตนเองออกมาทั้งหมดเพื่อมาสร้างสรรค์เป็นผลงานประติมากรรมอาจมีหลายรูปแบบแล้วสร้างสรรค์เป็นแบบจำลองขนาดเล็ก เราสามารถตรวจหรือเช็คงานจำลองขนาดเล็ก วัดขนาดสัดส่วนมาย่อขยายเพื่อหาสัดส่วนหรือข้อผิดพลาดในงานจริงเพราะ ถ้าเราทำผิดเราก็จะเริ่มต้นจากแบบจำลองได้ตลอดเวลา (สมควร อุ่มตระกูล.21มีนาคม 2556.สัมภาษณ์.)

7. การปั้นรูปงานประติมากรรมจำลองขนาดเล็ก คือ การปั้นงานรูปสเก็ตช์ ช่วยทำให้ประติมากร อย่างเราเก็บความคิดเบื้องต้นในขณะที่เราคิดงานได้ และสามารถปรับหรือ พัฒนาในงาน สเก็ตช์ ให้ถูกต้องก่อนที่เราจะลงมือปฏิบัติงานจริง ได้สะดวกยิ่งขึ้น โดยการศึกษาจากการปั้นรูปจำลองที่เราพอทำกำหนดไว้แล้ว(สมชาย เกาทอง.3 กุมภาพันธ์ 2556.สัมภาษณ์.)

8. การปั้นรูปงานประติมากรรมจำลองขนาดเล็ก หรือปั้นสเก็ตช์ คือ การร่างภาพแนวความคิดของเราออกมาให้เป็นภาพสามมิติ สามารถดูได้รอบด้าน สัมผัสได้ สามารถมองเห็นความสมบูรณ์และปัญหาได้มากกว่า ภาพสามมิติสามารถแก้ไขปรับปรุงแนวความคิดของเราได้ ลดข้อผิดพลาดต่างๆ ให้น้อยลงเช่นการขึ้นโครงสร้างภายใน ไม่สิ้นเปลืองเวลาและแรงงาน (โสพิศ พุทธิรักษ์.1กุมภาพันธ์ 2556.สัมภาษณ์.)

9. การปั้นรูปงานประติมากรรมจำลองขนาดเล็กหรือการปั้นสเก็ตช์ คือ งานปั้นขนาดเล็กที่ศิลปินหรือผู้สร้างงานทำขึ้นเพื่อเป็นต้นแบบก่อนที่จะขยายเป็นงานจริงซึ่งจำเป็นต้องมีแบบสเก็ตช์ให้

เราเข้าใจก่อน เพราะศิลปินใหญ่ๆก็ต้องทำแบบจำลองให้ชัดเจนก่อนทุกครั้ง ทุกยุคสมัย(เข็มรัตน์ กองสุข.4มีนาคม2556.สัมภาษณ์.)

10. การปั้นรูปงานประติมากรรมขนาดเล็ก คือ การปั้นงานประติมากรรมขนาดเล็กเพื่อเตรียมการที่เราจะขยายงานเป็นชิ้นใหญ่ เป็นการแก้ปัญหาให้เห็นรูปทรงสัดส่วน ที่ชัดเจนแน่นอน เพื่อดูเป็นต้นแบบเพราะงานขนาดเท่าจริงอาจจะมีขนาดคลาดเคลื่อนได้ง่าย (ประดับ เต็มดี.12 กุมภาพันธ์ 2556.สัมภาษณ์.)

11. การปั้นรูปงานประติมากรรมจำลองขนาดเล็ก คือ การถ่ายทอดความคิดและจินตนาการของเราออกมาให้ชัดเจนก่อนที่เราจะทำงานจริงออกมา จะช่วยลดความผิดพลาดหรือข้อผิดพลาดให้น้อยลง การทำงานศิลปะเปรียบได้ดั่งไอเดียแรกของเรา ที่เรามองเห็นสิ่งต่างๆ เราอาจจะได้อะไรใหม่ๆเข้ามาอยู่เสมอและเราสามารถจดบันทึกงานที่เราได้ไอเดียใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลาผ่านการสเก็ตช์ เพราะงานปั้นจะมีวิธีขั้นตอนที่มากกว่างานประเภทอื่น (อริยะ กิตติเจริญวิวัฒน์.31มกราคม 2556.สัมภาษณ์.)

12. การปั้นรูปงานประติมากรรมจำลองขนาดเล็ก คือ การปั้นรูปขนาดเล็กก่อนที่จะลงมือปั้นชิ้นงานจริง เราต้องตระหนักก่อนว่างานไหนควรปั้นรูปสเก็ตช์หรือไม่ปั้น เพราะงานทุกงานต้องวางแผน ในงานประติมากรรมก็เช่นเดียวกัน ควรมีแบบจำลองเพื่อความสะดวกต่อการสร้างงาน จะให้เห็นรูปทรง สัดส่วนที่ชัดเจนของการทำงาน เพื่อที่จะไม่ผิดพลาด นอกจากนั้นควรมีภาพร่างหรือภาพถ่ายด้วย การทำงานขนาดเท่าจริงมันจะยากมีความคลาดเคลื่อนได้ง่าย (ประสพสุข รัตน์ใหม่.21 มกราคม 2556.สัมภาษณ์.)

13. การปั้นรูปงานประติมากรรมจำลองขนาดเล็ก คือ การกำหนดค้นหาจุดหมายอย่างชัดเจนว่าเราจะทำงานในรูปแบบไหน งานรูปจำลองขนาดเล็กทำให้เราสามารถปฏิบัติงานจริงง่ายขึ้นโดยการศึกษาจากการปั้นจำลองที่เราพอกำหนดไว้แล้ว (นภดล สุวรรณสมบัติ. 9 กุมภาพันธ์ 2556.สัมภาษณ์.)

14. การปั้นรูปงานประติมากรรมจำลองขนาดเล็กหรือปั้นสเก็ตช์ คือ การแสดงแนวความคิดสร้างสรรค์ของตนเองออกมาทั้งหมดเพื่อสร้างสรรค์เป็นผลงานประติมากรรม อาจมีหลายรูปแบบแล้วสร้างเป็นแบบจำลองขนาดเล็กเป็นโมเดลออกมาจะให้เห็นรูปทรง สัดส่วนที่ ชัดเจน ถ้าเราไม่มีแบบที่จำลองเพื่อดูเป็นต้นแบบ การทำงานจะยากมีความคลาดเคลื่อนได้ง่าย (วิหาร โอภาส.16 มกราคม 2556.สัมภาษณ์.)

15. การปั้นรูปงานประติมากรรมจำลองขนาดเล็กหรือปั้นสเก็ตช์ คือ เป็นจุดเริ่มต้นของความคิดเพื่อคิดและวิเคราะห์ในการทำงานประติมากรรม ถ้าผิดพลาดไม่ถูกต้องเราสามารถปรับเปลี่ยนแก้ไขงานรูปจำลองของเราแบบไหนก็ได้ และผลดีมีมากกว่าผลเสีย งานปั้นจำลองมีความสำคัญมากต่อการปั้นงานประติมากรรม (ชิน ประสงค์. 8 กุมภาพันธ์ 2556. สัมภาษณ์.)

16. การปั้นรูปงานประติมากรรมจำลองขนาดเล็ก คือ การจำลองงานประติมากรรมขนาดเล็กเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานจริง การปั้นรูปจำลองควรปั้นหลายๆชิ้น เพื่อเลือกชิ้นที่สมบูรณ์ที่สุดมาใช้เพื่อปั้นงานจริง (ภราดร เชิดชู.21กุมภาพันธ์2556.สัมภาษณ์.)

17. การปั้นรูปงานประติมากรรมจำลองขนาดเล็ก คือ การจำลอง ความคิด แนวคิด รูปแบบของตนเองออกมาก่อนเพื่อใช้เป็นงานต้นแบบในการขยายให้ออกมาเป็นผลงานจริง อาจมี

แบบจำลองหลายๆชิ้นหลายๆแบบแล้วแต่แนวคิดของแต่ละบุคคล (พีระพงษ์ ดวงแก้ว.23 มกราคม 2556. สัมภาษณ์.)

18. การปั้นรูปงานประติมากรรมจำลองขนาดเล็ก คือ การสรุปรวบยอดทางความคิดของผู้ที่จะสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมชิ้นนั้นๆ ไม่ว่าจะเป็นรูปทรงของการจัดวางองค์ประกอบ รูปร่าง รูปทรง สัดส่วน ฯลฯ เป็นการค้นคว้าค้นหาและแก้ไขให้เป็นผลงานสมบูรณ์ที่สุดก่อนจะขยายเป็นผลงานประติมากรรมขนาดใหญ่เท่าขนาดจริงอีกประการหนึ่งงานจำลองขนาดเล็กที่สวยงามยังเป็นชิ้นงานที่สามารถนำไปเผยแพร่ใช้งานทางการตลาดหรือจัดแสดงในนิทรรศการผลงานของตนเองได้ (ประเสริฐ วรรณรัตน์. 22 มกราคม 2556. สัมภาษณ์.)

19. การปั้นรูปงานประติมากรรมจำลองขนาดเล็ก คือ รูปแบบทางความคิดที่เป็นนามธรรมของศิลปินให้เป็นรูปธรรมเพื่อที่จะวิเคราะห์พัฒนาแนวความคิด เทคนิค รูปแบบเพิ่มเติมลงในงานอย่างสมบูรณ์ ใช้ต่อยอดแนวความคิดให้หลากหลายเพิ่มขึ้น เพื่อศิลปินจะนำไปสร้างสรรค์เป็นงานประติมากรรมก่อนจะเป็นชิ้นงานจริงอย่างมีประสิทธิภาพ (นนทิวรรณ์ จันทนะพะลิน. 9 กุมภาพันธ์ 2556. สัมภาษณ์.)

20. การปั้นรูปงานประติมากรรมจำลองขนาดเล็ก คือ ผลงานประติมากรรมที่ประติมากรหรือช่างปั้น ปั้นรูปจำลองเป็นชิ้นขนาดเล็กด้วยวัสดุเหนียว เพื่อจัดวางองค์ประกอบรูปแบบของภาพให้เกิดความลงตัว แก้ปัญหาเรื่องมุมให้มีความสมบูรณ์ก่อนจะเป็นงานต้นแบบเพื่อการขยายงานจริงที่มีขนาดใหญ่ กล่าวอีกนัยหนึ่งเปรียบเหมือนแผนที่การเดินทางที่จะใช้ประกอบการเดินทางไปถึงจุดหมาย (คมสันต์ คำสิงหา. 25 เมษายน 2556. สัมภาษณ์.)

3. ความหมายของรูปประติมากรรมจำลอง

งานประติมากรรมจำลอง คือ รูปผลงานประติมากรรมขนาดเล็กอาจจะทำจากสื่อวัสดุต่าง ๆ ที่มีลักษณะถาวรหรือกึ่งถาวรตามเจตนาของผู้สร้างสรรค์ชิ้น เช่น ดินเหนียว,ดินน้ำมัน,ชันหรือขี้ผึ้ง,กระดาษ,แผ่นเหล็ก,ปูนปลาสเตอร์ ฯลฯ ที่ผู้สร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมมีความประสงค์สร้างขึ้นมาก่อนงานจริง ถือเป็นกาถ่ายทอดเนื้อหาข้อมูล แนวคิดและจินตนาการที่เป็นนามธรรมออกมาเป็นรูปธรรมมีลักษณะสามมิติแสดงให้เห็นถึง ขนาดสัดส่วนและการมองเห็นภาพรวมทางทัศนธาตุของรูปทรงผลงานนั้น ๆ ได้ดี งานประติมากรรมจำลองสามารถแก้ไขปรับปรุงหรือปรับเปลี่ยนได้ง่าย เมื่อผลงานไม่ได้ตามความต้องการ งานประติมากรรมจำลองใช้เป็นแนวทางหรือแบบตัวอย่างนำไปขยายผลงานจริงตามอัตราส่วนให้มีขนาดใหญ่โตขึ้นกว่าของเดิม มีชื่อและภาษาเรียกที่แตกต่างกันตามกลุ่มของช่าง ศิลปินหรือประติมากรของศิลปะแต่ละแขนงสาขาวิชา เช่น งานต้นแบบ, งานปั้นต้นแบบ, งานปั้นแบบจำลอง, งานหุ่นจำลอง, งานต้นแบบขนาดเล็ก, งานโครงหุ่นขนาดเล็ก, งานปั้นสเก็ทซ์, งานปั้นโมเดล, งานหุ่นร่างหรืองานแบบร่าง.

ในปัจจุบัน ประติมากรจะต้องปั้นแบบร่างขนาดเล็ก โดยย่อขนาดให้ได้สัดส่วนพร้อมรายละเอียด เพื่อเป็นต้นแบบ ในการนำไปปั้นขยายเป็นงานขนาดเท่าจริงหรือขนาดใหญ่ ตามมาตราส่วนที่ต้องการต่อไป (สมภพ จงจิตต์โพธา. 2554 : 92)

การสร้างพระพุทธรูปองค์ต้นแบบพระพุทธรูปพระประธานพุทธมณฑล ต่อมาในการประชุมคณะกรรมการออกแบบพระพุทธรูปฯ เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม พุทธศักราช 2498 ศาสตราจารย์

ศิลป์ พีระศรี ได้ปั้นแบบตัวอย่างองค์พระ 4 แบบเสนอคณะกรรมการฯ ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้คัดเลือกไว้หนึ่งแบบและมอบหมายให้ทำการปั้นหุ่นแบบพระพุทธรูปสูง 2.14 เมตร หลังจากนั้นได้ทำการปั้นขยายองค์พระจากรูปต้นแบบนี้ให้มีขนาดสูง 3.50 เมตร เพื่อนำไปประดิษฐาน ณ มณฑลพิธีบริเวณท้องสนามหลวง (ทรงสรรค์ นิลกำแหง และคณะ. 2525 : 44.)

การขยายรูปต้นแบบเพื่อเตรียมการปั้น พระพุทธรูปต้นร่างซึ่งออกแบบและปั้นโดยศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี อันกำหนดใช้เป็นต้นแบบสำหรับขยายสร้างพระพุทธรูปพระประธานพุทธมณฑลนั้น มีความสูงวัดจากฝ่าพระบาทถึงปลายยอดพระเกตุมาลา ได้ 2.14 เมตร ต้องการจัดสร้างให้มีความสูง 2,500 กระเบื้องหรือ 15 .875 เมตร (ทรงสรรค์ นิลกำแหงและคณะ.255:92.)

ในการปั้นรูปคนเหมือนนั้นที่นิยมกันทั่วไปมักปั้นเท่าแบบคนจริง นอกเสียจากว่าต้องการทำเป็นรูปขนาดใหญ่ เช่น รูปปั้นอนุสาวรีย์ เป็นต้น ซึ่งในกรณีเช่นนี้ ช่างปั้นจะต้องปั้นเฉพาะศีรษะขนาดเท่าจริงเสียก่อน แล้วจึงนำไปปั้นขยายเป็นรูปใหญ่ต่อไปในภายหลัง โดยขยายให้เป็นหนึ่งเท่าครึ่งหรือสองเท่าของคนจริง ตามความประสงค์(วิเชียร อินทรกระทิก. 2539 : 54.)

ขั้นตอนงานแกะสลักไม้ สำหรับผู้เริ่มฝึกหัดควรเริ่มแกะสลักตามแบบอย่างหรือเลียนแบบเสียก่อน หลังจากนั้นจึงเริ่มปฏิบัติจริง แต่ก็ควรปั้นรูปที่เราจะแกะสลักไม้เสียก่อนแล้วหล่อด้วยปูนปลาสเตอร์ เพื่อเป็นต้นแบบสำหรับจะแกะสลักต่อไป ไม่ว่าจะเป็นการแกะรูปหุ่น หรือรูปลอยตัว (วิเชียร อินทรกระทิก. 2539 : 111.)

การเริ่มต้นแกะสลักหิน จะต้องมียุบบแบบเสียก่อน เช่นเดียวกับการแกะสลักไม้ก่อนออกแบบนั้นควรสำรวจแหล่งหินที่มีอยู่ว่ามีลักษณะอย่างไร เช่น ถ้ารูปร่างของก้อนหินมีลักษณะค่อนข้างกลมควรออกแบบรูปประติมากรรมให้ค่อนข้างกลมตามไปด้วยเพื่อจะได้หุ่นแรงและเวลาในการแกะสลักและการที่จำเป็นต้องทำต้นแบบ หรือตัวแบบนั้น ป้องกันการผิดพลาดในการทำงานได้อย่างดี เพราะการแกะสลักหิน ถ้าผิดพลาดก็หมายความว่างานนั้นต้องล้มเหลวลงไปด้วย (วิเชียร อินทรกระทิก. 2539 : 113.)

ในการเริ่มงานแกะสลักหินเราจำเป็นต้องเตรียมหินชนิดและขนาดที่เหมาะสมกับต้นแบบที่เราเตรียมไว้ ต้นแบบมีความจำเป็น และสำคัญยิ่งสำหรับงานแกะสลักหิน การเตรียมต้นแบบก็คือการปั้นด้วยดินให้ได้รูปทรงที่เราต้องการ เสร็จแล้วหล่อด้วยปูนปลาสเตอร์เช่นเดียวกับต้นแบบของงานแกะสลักไม้ (วิเชียร อินทรกระทิก. 2539 : 114.)

การปั้นสเก็ทซ์จะเป็นการแก้ปัญหาเรื่องมุมของงานสเก็ทซ์ 2 มิติ เป็นการปั้นสเก็ทซ์ 3 มิติ เพราะสามารถมองเห็นรอบด้านได้ การปั้นสเก็ทซ์ไม่จำเป็นต้องเก็บรายละเอียดมากนัก เพียงแต่ปั้นคร่าวๆ ก็พอสามารถปั้นด้วยดินเหนียวหรือดินน้ำมันก็ได้ (คมสันต์ คำสิงหา . 2552 : 49.)

อนุสาวรีย์นี้ท่านเริ่มลงมือปั้นเมื่อ พ.ศ. 2481-2482 หลังจาก การร่างรูป ด้วยการเขียนแล้วต่อมาก็ ปั้นรูปขนาดเล็ก สูงประมาณ 50 เซนติเมตร เพื่อดูโครงร่างทั้งหมดทุกด้านของพระวรกายในท่าประทับยืน ว่าท่าไหนจะเหมาะสมมีสง่า ไม่ชิงชังเกินไป ไม่อ่อนระทวยเกินไป การทำรูปขนาดเล็กก่อนนี้ ก็เพื่อตรวจดูและสามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้ง่ายแต่ต้นมือ เพราะถ้าทำรูปขนาดใหญ่เลยทีเดียว จะแก้ไขลำบากเสียเวลามาก คราวนี้เมื่อทุกสิ่งทุกอย่างถูกต้องพอใจแล้วก็ต้อง ขยายปั้น ขึ้นอีกรูปหนึ่ง ขนาดเท่าคนจริง (สูงประมาณ 170 เซนติเมตร) รูปขนาดนี้เป็นรูปปั้นสำเร็จ มีพร้อมทุก

อย่าง คือแต่งองค์ครบครัน เป็นรูปที่จะเอาไว้วัดขยายส่วนปั้นเป็นรูปขนาดใหญ่ 3 เท่าคน (วิโชค มุกตมณี บรรณาธิการ. 2536 : 112.)

เมื่อประมวลหลักฐานและพิจารณาหาเหตุผลประกอบดังที่กล่าวนี้ จึงเริ่มปฏิบัติการปั้นรูปขึ้น วิธีการปั้นรูปใหญ่ขนาดเท่าครึ่งคนจริง ผู้ปั้นต้องออกแบบท่าทางด้วยการปั้นรูปเล็กๆ เพื่อดูให้พอใจเสียก่อน รูปสเก็ทซ์เล็กนี้เป็นหลัก มีประโยชน์เพื่อปั้นขยายใหญ่ตามต้องการได้ง่ายขึ้นตั้งแต่การตั้งโครงสร้างเหล็กเป็นแกนภายในรูป ตลอดจนการดูสัดส่วนสัดส่วนของร่างกายให้ถูกต้องตามความต้องการ รูปปั้นพระยาพิชัยดาบหักนี้ เริ่มปั้นด้วยดินเหนียวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงหล่อเป็นรูปปูนปลาสเตอร์ (วิโชค มุกตมณี บรรณาธิการ. 2536 : 116.)

Sketch แบบร่าง ภาพวาดเส้น ภาพระบายสี หรือรูปปั้นเบื้องต้นมักทำพหุหลายๆ และบางทีก็ทำขึ้นมาอย่างรวดเร็ว เป็นแบบแสดงลักษณะรูปร่างและความรู้สึกของสิ่งนั้นโดยรวมๆ ส่วนรายละเอียดจะแสดงไว้เท่าที่จำเป็น (พจนานุกรมศัพท์ศิลปะ อังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 2541 : 208.)

โครงขนาดเล็ก หรือรูปโคลน อาจทำด้วยดิน หรือขี้ผึ้ง เพื่อเป็นต้นแบบขนาดเล็กเป็นเค้าก่อนสร้างผลงานจริง ช่วยให้ประติมากรได้เห็นรูปลักษณะภาพทางความคิดที่ปรากฏผ่านหุ่นร่างหรือแบบร่าง ในขนาดและกลวิธีต่างๆกัน (สุชาติ เถาทอง.2549 : 176.)

การค้นหารูปทรง 3 มิติ จากรูปโครงขนาดเล็กก่อน เป็นกรรมวิธีสำคัญ มีลักษณะเฉพาะและมีอิสระในการก่อรูปจากมโนภาพตรงไปสู่รูปขนาดย่อ โดยไม่ให้ความสำคัญกับรายละเอียดและสัดส่วนจนมากเกินไป แต่ให้คุณค่ากับกลวิธีอันเกิดขึ้นแบบบังเอิญไม่ตั้งใจของรูปทรงหรือพื้นผิวเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งคุณสมบัติที่แฝงอยู่เช่นนี้มักถูกมองข้ามได้ง่ายในขั้นตอนการขยายประติมากรรมหรือขณะเมื่อให้ความสำคัญกับรายละเอียดในช่วงท้ายๆ ปัญหานี้ โรแดง มีความระมัดระวังมากเป็นพิเศษเกี่ยวกับกลวิธีแบบบังเอิญอันเป็นคุณค่าที่แฝงอยู่ในรูปโครงขนาดเล็ก และเขาได้พยายามสงวนรักษาคคุณสมบัติดังกล่าวไว้ในการขยายผลงานขนาดใหญ่ในลำดับต่อไป (สุชาติ เถาทอง.2549 : 177.)

มีเกลันเจโล เป็นอีกคนหนึ่ง ได้อาศัยวิธีการเฉพาะในการขยายผลงานด้วยรูปโครงขนาดเล็ก เขามักศึกษาวัสดุที่จะใช้สลักหรือเลือกแห่งวัสดุด้วยความระมัดระวังยิ่งและสลักรูปทรงโดยตรงบนก้อนวัสดุนั้น ให้มีความงามคล้ายคลึงกับหินมากที่สุด พิจารณาถึงความลึกจากพื้นผิว จุด และระนาบต่างๆ ของรูปทรงที่ปรากฏ อนึ่งมีเกลันเจโลมีอัจฉริยภาพหลายด้านรวมถึงจิตรกรรมและสถาปัตยกรรมด้วย ดังนั้น การค้นคว้าเพื่อให้ได้มาซึ่งรูปแบบร่างที่ดีหรือรูปโครงขนาดเล็กที่ดีจึงเปรียบได้กับหัวใจในการทำงานสำหรับเขา(สุชาติ เถาทอง.2549 : 178.)

เมื่อได้ออกแบบร่างที่แสดงลักษณะตามแนวคิดที่กำหนดไว้ตามข้อมูลที่ประกอบด้วยข้อมูลด้านประวัติศาสตร์ และได้สถาปัตยกรรม ประติมากรจะทำการปั้นสเก็ทซ์ (MODELING SKETCH) ตามแบบภาพร่าง ด้วยดินน้ำมันหรือดินเหนียวเพื่อเป็นต้นแบบ 3 มิติ (นิรมล เรื่องสมและคณะ. 2552 : 57.)

การปั้นรูปขนาดเล็ก หรือรูปสเก็ทซ์เล็กนี้ สูงประมาณ 50 เซนติเมตร มีความสำคัญมากเป็นหลัก มีประโยชน์เพื่อปั้นขยายใหญ่ตามต้องการได้ง่ายขึ้น ตั้งแต่การตั้งโครงเหล็กเป็นแกนภายในรูป เพื่อดูโครงร่างทั้งหมดทุกด้าน ตลอดจนการดูสัดส่วนสัดส่วนของร่างกายให้ถูกต้องในท่าหนึ่งหรือยืนให้เหมาะสม มีความสง่าไม่แข็งขึงเกินไป ไม่อ่อนระทวยเกินไป การทำรูปขนาดเล็กนี้ ก็เพื่อตรวจดูความ

ถูกต้องและสามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้ง่าย แต่ต้นแบบ เพราะถ้าทำรูปขนาดใหญ่เลยทีเดียว จะแก้ไขลำบากเสียเวลามาก (นิรมล เรื่องสมและคณะ.2552 : 58.)

ขั้นต้นก่อนวางโครงเหล็ก ช่างจะใช้รูปปั้นสเก็ตช์เป็นต้นแบบ เขียนขยายลงบนแผ่นไม้ใหญ่ตามขนาดที่จะปั้นจริงโดยช่างปั้นจะเขียนภาพโครงเหล็กไว้ภายในภาพขยายเพื่อเป็นแบบในการตัดโครงเหล็ก ตามรูปแบบที่จะปั้นได้ถูกต้อง (นิรมล เรื่องสมและคณะ. 2552 : 68.)

งานตัดโครงเหล็กที่ผูกสานขึ้นเป็นโครงภายในตามท่าทางของรูปที่กำหนดไว้ให้ถูกต้องตามสเก็ตช์ขนาดเล็ก และภาพร่างขยายขนาดใหญ่ที่กำหนดไว้ เพราะถ้าผูกหรือกะส่วนโครงเหล็กไม่ดีแล้วเหล็กจะโผล่ออกมานอกรูปร่างของดิน (นิรมล เรื่องสมและคณะ. 2552 : 69.)

การปั้นรูปต้นแบบปัจจุบันที่กลุ่มประติมากรรมเมื่อขึ้นรูปผู้ช่วยช่างปั้นจะช่วยกันนำดินเหนียวที่นวดไว้ในที่เก็บขึ้นไปหุ้มโครงเหล็กให้เกาะแน่นติดอยู่ได้ ด้วยโครงเหล็กและไม้กากบาท (CROSS) โดยช่างปั้นจะควบคุมการขึ้นรูปร่างโดยใช้แบบปั้นสเก็ตช์ขนาดเล็กเป็นต้นแบบ (นิรมล เรื่องสมและคณะ .2552 : 71.)

งานต้นแบบศิลปะถือเป็นผลจากการคิดค้น นอกจากนี้ต้นแบบยังถือว่าเป็นงานที่ต้องนำมาใช้ในการอ้างอิง และเป็นข้อผูกพันระหว่างช่างปั้นกับช่างหล่อ งานต้นแบบยังมีความสำคัญเพราะเป็นต้นกำเนิดความคิดที่ช่างปั้นมักเก็บรักษาไว้เป็นพยาน ช่างปั้นในยุโรปนิยมเก็บรักษาผลการค้นคว้า ภาพร่าง และต้นแบบไม่ว่าจะเป็นดินน้ำมัน ดินปั้น ขี้ผึ้ง หรือปูนปลาสเตอร์ไว้ไม่ให้เกิดหรือบอบสลายกันมาตั้งแต่ศตวรรษที่สิบเจ็ด ในสมัยนั้นสาธารณชนเองก็ให้ความสำคัญกับต้นแบบพร้อมกับสิ่งอื่น ที่ช่างปั้นใช้ในการจัดเตรียมงานศิลปะทองสำริดไม่ว่าจะเป็นภาพวาด หรือผลการค้นคว้าวิจัยส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกัน ไม่ให้ถูกทำลายไปพร้อมกับการผลิต แต่ต้นแบบที่ขึ้นรูปจากวัสดุบางอย่าง เช่น ดินเหนียว หรือดินน้ำมัน มักจะถูกทำลายไปในกระบวนการหล่อทองสำริด ในกรณีดังกล่าว ช่างปั้นและช่างหล่อได้อาศัยพิมพ์เป็นต้นแบบ (พรสนอง วงศ์สิงห์ทอง. 2549 : 30.)

แบบจำลองคืองานขนาดเล็กๆ บางครั้งก็เป็นแบบร่างคร่าวๆ แต่บางครั้งก็ทำอย่างละเอียด ประณีต มักจะทำขึ้นเพื่อการต่อรองตกลงกันระหว่างผู้ทำงานและผู้ว่าจ้าง หรือศิษย์กับอาจารย์ รูปจำลองเล็กๆ ของประติมากรเพื่อใช้ในการนี้ยังเรียกกันในชื่อ งานสเก็ตช์อีกด้วย(มะลิฉัตร เอื้ออาพันธ์.2545 : 330)

ผมจำได้ว่าในงานรัฐธรรมนูณนั้น มีการออกแบบรูป อนุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าตากสิน ที่วงเวียนใหญ่และจะนำแบบออกแสดงที่ร้านของกรมศิลปากรในงานนี้ด้วย เพื่อเรียกรายเงินสมทบทุนก่อสร้าง อาจารย์ออกแบบตัวรูปปั้นและแทนฐานไว้ไม่น้อยกว่า 5 แบบ ในลักษณะต่างๆกัน เพื่อให้ประชาชนเลือกโดยบริจาคเป็นเงินที่แผ่นในรูปนั้นๆในตู้บริจาค เป็นการให้คะแนนไปในตัว รูปเหล่านี้ลงสีสวยงามมีขนาดประมาณ 75 X 50 ซม.อนุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชที่วงเวียนใหญ่ที่เห็นกันอยู่ขณะนั้น เป็นแบบหนึ่งในจำนวนเหล่านั้น ขั้นตอนการทำงานของท่านก็คือ สเก็ตช์รูปปั้นพระเจ้าตากทรงม้าด้วยขนาด 3 ใน 4 ของคนจริงและมาจริงก่อน ปั้นให้มีทุกสิ่งทุกอย่าง เช่นท่าทาง เครื่องทรง อารมณ์ (สนั่น ศิลากรณ์.2524 : 36-37.)

เมื่อประมวลหลักฐานและพิจารณาหาเหตุผลประกอบดังที่กล่าวมานี้ จึงเริ่มปฏิบัติการปั้นรูปขึ้นวิธีการปั้นรูปใหญ่ขนาดเท่าครึ่งคนจริง ผู้ปั้นต้องออกแบบท่าทางด้วยการปั้นรูปเล็กๆ เพื่อดูให้พอใจเสียก่อน รูปสเก็ตช์เล็กนี้ เป็นหลัก มีประโยชน์เพื่อปั้นขยายใหญ่โตตามต้องการได้ง่ายขึ้น

ตั้งแต่การตั้งโครงเหล็กเป็นแกนภายในรูป ตลอดจนการดูส่วนของร่างกายให้ถูกต้องตามความต้องการ (สนั่น ศิลากรณ์.2524 : 87.)

อนุสาวรีย์วีรไทยนี้ท่านเริ่มลงมือปั้นเมื่อ พ.ศ. 2481 -2482 หลังจาก การร่างรูป ด้วยการเขียนแล้ว ต่อมาก็ เป็นรูปขนาดเล็ก สูงประมาณ 50 ซม. เพื่อดูโครงร่างทั้งหมดทุกด้านของพระวรกายในท่าประทับยืนว่าท่าไหนจะเหมาะสมมีสง่า ไม่ซึ่งซึ่งเกินไป ไม่อ่อนระทวยเกินไป การทำรูปขนาดเล็กก่อนนี้ ก็เพื่อตรวจดูและสามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้ง่ายแต่ต้นมือ เพราะถ้าทำรูปขนาดใหญ่เลยทีเดียว จะแก้ไขลำบากเสียเวลามาก คราวนี้เมื่อทุกสิ่งทุกอย่างถูกต้องพอใจแล้วก็ต้อง ขยายปั้นขึ้นอีกรูปหนึ่งขนาดเท่าคนจริง (สูงประมาณ 170 ซม.) รูปขนาดนี้เป็นรูปปั้นสำเร็จ มีพร้อมทุกอย่าง คือ แต่งองค์ครบครัน เป็นรูปที่จะเอาไว้วัดขยายส่วน ปั้นเป็นรูปขนาดใหญ่ 3 เท่าคน (สนั่น ศิลากรณ์. 2524 : 92.)

สรุป ประติมากรรมจำลอง คือ การบริหารจัดการอย่างหนึ่งทางศิลปะของผู้สร้างสรรค์งานประติมากรรม เป็นการจำลองการปฏิบัติงานก่อนจะปฏิบัติงานจริงถือเป็นการถ่ายทอดแนวความคิดจินตนาการที่เป็นนามธรรมออกมาเป็นรูปทรงสามมิติจริง สามารถดูได้รอบด้าน สัมผัสได้ เพื่อดูเป็นต้นแบบหรือเข้มทิศของการปฏิบัติงานขั้นนั้นๆ เพื่อจัดวางองค์ประกอบเนื้อหาเรื่องราวรูปทรงให้มีความสมบูรณ์มากที่สุดไม่มีผิดพลาด แต่ถ้าผิดพลาดก็สามารถปรับปรุงแก้ไขได้ตามความต้องการ ใช้ประกอบการขึ้นโครงสร้างภายใน ขยายเปรียบเทียบวัดขนาดสัดส่วนขณะปฏิบัติงานจริง ช่วยประเมินกำหนดต้นทุนวัสดุอุปกรณ์และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ลดความผิดพลาดต่างๆในการปฏิบัติงานให้น้อยลง ช่วยลดเวลาในการปฏิบัติงานจริงได้มาก

4. ความหมายของประติมากรรม

ความหมายของคำว่า ประติมากรรม คืออะไรหรือหมายความว่าอย่างไร มีนักวิชาการทางศิลปะ ให้ความเห็นมีหลายทัศนะ ดังนี้

ประติมากรรม หมายถึง ศิลปะการปั้นหรือแกะสลัก หรือการทำวัสดุต่าง ๆ เป็นปริมาตรให้เห็นน้ำหนักและแสงเงา ที่ทำให้เห็นรูปทรงแปลก ๆ งานประติมากรรมบางชิ้นอาจจะเอาเส้นลวดขนาดใหญ่มาขดไปมาเพื่อให้เห็นทรวดทรงอันโปร่ง งานประติมากรรมบางชิ้นมีขนาดเล็ก เช่นเหรียญที่มีรูปร่างต่าง ๆ และมีขนาดใหญ่ เช่นพระพุทธรูป และอนุสาวรีย์ (วิบูลย์ ลี้สุวรรณ.2549:108.)

ประติมากรรม หมายถึง งานศิลปกรรมที่สร้างสรรค์ขึ้นตามกรรมวิธี เทคนิคขั้นตอนกระบวนการ และวัสดุชนิดต่าง ๆ ให้มีรูปทรงสามมิติ มีปริมาตร กินเนื้อที่ในอากาศประติมากรรมเป็นศิลปะแขนงหนึ่งด้านทัศนศิลป์ที่เกิดจากผลแห่งการรับรู้ทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยผ่านประสาทสัมผัสทางสายตา และผิวหนัง ก่อให้เกิดความประทับใจและสะท้อนใจ มนุษย์จึงค้นคิดหาวิธีการจำลองภาพเหตุการณ์ของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนั้นไว้ด้วยวัสดุที่หลากหลาย โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อการถ่ายทอดสิ่งที่สัมผัสรับรู้ ให้เหมือนจริงมากที่สุด หรือนำความคิดจินตนาการมาสร้างสรรค์เพื่อแสดงออกด้านอารมณ์ความรู้สึกให้เกิดเป็นรูปธรรมขึ้น โดยวิธีการต่าง ๆ เช่น การปั้นหล่อการแกะสลัก การปะติดหรือเชื่อมติด การขึ้นรูปโลหะ การขึ้นรูปเครื่องปั้นดินเผา การบุฉุน ฯลฯ (สุนทรี ประสงค์. 2551 : 16.)

ประติมากรรม หมายถึง การสร้างสรรค์รูปทรง 3 มิติ เป็นการเปลี่ยนแปลงรูปทรงวัสดุเนื้ออ่อน วัสดุเนื้อแข็ง ด้วยวิธีการหลักการและกลวิธีทางศิลปะ เช่น การปั้น การหล่อ การแกะสลักฯ (นันทวัลย์ ตั้งพรประเสริฐ. 2552 : 7)

ประติมากรรม หมายถึง ศิลปะที่เป็นรูปทรง กิณระวางเนื้อที่ในอากาศมีลักษณะเป็น 3 มิติ สามารถสัมผัสโดยตรงด้วยการจับต้องได้ สร้างสรรค์ได้ด้วยการปั้นการแกะสลัก หรือการหล่อ (พูลสวัสดิ์ มุมบ้านเช่า. 2553 : 10)

ประติมากรรมเป็นทัศนศิลป์แขนงหนึ่ง เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์รูปทรงที่มองเห็น (Visual form) มีลักษณะเป็นสามมิติ คือ มีความกว้าง ความยาว ความหนาหรือความสูง (อารี สุทธิพันธ์. 2535 : 41)

ประติมากรรม คือสิ่งหนึ่งในการกระทำของมนุษย์ ซึ่งมีลักษณะกั้นที่ในอากาศเป็นรูปทรงต่าง ๆ มีทั้งที่ต้องการเรื่องของปริมาตร และไม่ต้องการ (กำจร สุนพงษ์ศรี. 2522 : 101)

ประติมากรรมในความหมายทางการปฏิบัติ หมายถึง การสร้างสรรค์รูปทรงในบริเวณว่างด้วยวัสดุ เครื่องมือ และขบวนการ รูปทรงทางประติมากรรมมีลักษณะเป็น 3 มิติ คือมีความกว้าง ยาว และหนาหรือสูง สามารถสัมผัสจับต้องลูบคลำได้ และยังสามารถมองเห็นได้รอบทุกด้านด้วย (สุพจน์ โตนวล. 2539 : 25)

ประติมากรรม หมายถึง ผลงานศิลปกรรม 3 มิติที่เกิดจากการปั้น การแกะสลัก การหล่อ การปะ การเคาะเชื่อมหรือการผสมผสานวิธีการต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เป็นต้น (ชาญณรงค์ พรรุ่งโรจน์. 2543 : 6)

ประติมากรรม หมายถึง การสร้างงานทัศนศิลป์ที่เกิดจากกระบวนการปั้น การแกะสลัก การหล่อ การเชื่อมติด หรือกระบวนการอื่นใดก็ตาม เพื่อให้เกิดรูปร่างและรูปทรงที่สามารถสัมผัสได้ในลักษณะ 3 มิติ ภายใต้ความต้องการของศิลปินที่เรียกว่า ประติมากร (ศุภชัย สิงห์ยะบุศย์. 2546:72)

ประติมากรรม หมายถึง รูปปั้นและรูปสลักที่มนุษย์สร้างขึ้นด้วยวิธีเพิ่ม วิธีลด หรือวิธีประสม โดยมีฐานรองรับในลักษณะต่าง ๆ กัน เช่น ฐานตั้ง ฐานราบ และฐานลอย อาจมองดูได้รอบด้าน มองได้ด้านเดียว หรือมองทะลุเข้าไปในปริมาตรภายใน ประติมากรรมสามารถหลุดจากแม่พิมพ์ได้หลายรูปตามความต้องการ ซึ่งจะแสดงทั้งรูปทรงหรือมวลภายนอกหรือปริมาตรภายใน (อารี สุทธิพันธ์. 2532 : 60)

ประติมากรรม หมายถึง ศิลปะวัตถุที่มีรูปลักษณะสามมิติ เกิดจากเทคนิคการปั้น แกะสลัก ประติมากรรมแบ่งออกเป็นสายใหญ่ ๆ ได้ 2 สาย คือ ประติมากรรมที่เกิดจากการแกะสลักและประติมากรรมที่เกิดจากการปั้น และประกอบเข้าด้วยกันเป็นรูปทรง (วิรัตน์ พิชญไพบูลย์. 2528:12)

ประติมากรรม หมายถึง ศิลปะที่มีรูปลักษณะกิณระวางพื้นที่ในอากาศ (Space Art) คือมีสามมิติ หรือศิลปะรูปทรง (Plastic Art) อันเป็นคุณสมบัติของงานศิลปะทุกชนิดที่เป็นทัศนศิลป์ (Visual Art) (วิเชียร อินทรกระทีก. 2539:7)

ประติมากรรม หมายถึง ศิลปะการปั้นหรือแกะสลัก หรือการทำวัสดุต่าง ๆ เป็นปริมาตร ให้เห็นน้ำหนักและแสงเงาที่ทำให้เห็นรูปทรงแปลก ๆ (น.ณ ปากน้ำ. 2531:12)

ตามความหมายของพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ให้ความหมายว่า ประติมากรรม น. หมายถึง ศิลปะสาขาหนึ่งในจำพวกวิจิตรศิลป์ เกี่ยวกับการแกะสลักไม้หินอ่อน โลหะ เป็นต้น ให้เป็นรูปหรือลวดลายต่าง ๆ

ประติมากรรม หมายถึง ผลงานที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้น ซึ่งผ่านการแสดงออกทางกระบวนการใช้สื่อทำให้เกิดมวลปริมาตร โดยใช้ทักษะและความคิดทำให้เกิดความงามเกิดมิติอย่างสมบูรณ์(คมสันต์ คำสิงหา. 2550:5)

ประติมากรรม หมายถึง ผลงานศิลปะที่มีรูปทรง 3 มิติ ประกอบด้วยความกว้าง ความสูง และความลึก ประติมากรรมมีชื่อเรียกหลากหลายตามแต่ละเทคนิค เช่น การปั้น การหล่อ การแกะสลัก การเชื่อม การบัดกรี และงานโครงสร้าง (ธวัชชานนท์ ตาโธสง. 2546:22)

ประติมากรรม คือ ศิลปะที่เกี่ยวกับรูปทรงแต่ละประเภทที่กินเนื้อที่ในอากาศเป็นปริมาตร สามารถสัมผัสรับรู้ทางสายตาและจับต้องได้ ลักษณะเป็น 3 มิติ ทำด้วยวัสดุที่เปลี่ยนแปลงได้ จุดมุ่งหมายที่สำคัญคือความงามและทางศาสนา(มัย ตะติยะ. 2547:71)

ประติมากรรม คือ งานศิลปะที่แสดงออกด้วยการปั้นรูป แกะสลัก หรือการหล่อ และสร้างรูปเคารพต่าง ๆ ตามความเชื่อความศรัทธาของแต่ละยุคแต่ละสมัย เช่น ศาสนาพุทธสร้างพระพุทธรูป ศาสนาพราหมณ์สร้างรูปเทพเจ้า ศาสนาคริสต์สร้างรูปพระเยซู เป็นต้น(บุญเยี่ยม แยมเมือง.2537:22)

สรุปได้ว่า ประติมากรรม คือ งานศิลปะที่เป็นงานสามมิติจริงกินระวางเนื้อที่ในอากาศโดยผู้สร้างสรรค์งานได้นำเอาสื่อวัสดุต่าง ๆ เช่น ไม้ หิน ดิน งามา แกะสลัก ตัด เจาะ ตัด เจาะ เชื่อม ต่อดัด ฯลฯ เพื่อทำให้เกิดรูปทรงสามมิติแสดงถึงเรื่องราวเนื้อหา ดูแล้วให้อารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ ตามจุดประสงค์ของผู้สร้างสรรค์โดยใช้วัสดุอุปกรณ์เครื่องมือที่หลากหลายตามความจำเป็นของงานประติมากรรมนั้นๆ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

Copyright © by Rajamangala University of Technology Rattanakosin

All rights reserved

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การปั้นรูปประติมากรรมจำลองมีความสำคัญต่อการปั้นรูปประติมากรรมหรือไม่ และเพื่อให้การวิจัยครั้งนี้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยจึงกำหนดวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ศึกษา

ประชากรผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญจบการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีในสาขาวิชาเอกประติมากรรม และจะต้องปฏิบัติงานหรือประกอบอาชีพด้านประติมากรรมต่อเนื่องกันไม่น้อยกว่า 15 ปี เป็นที่ยอมรับหรือรู้จัก ในวงการศิลปะสาขาประติมากรรมภายในประเทศ เช่น ศิลปินแห่งชาติ ศิลปินอิสระ ช่างปั้น นักวิชาการ ครู อาจารย์ และข้าราชการบำนาญจำนวน 20 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 30 คน รวม 60 คนดังนี้

กลุ่มที่ 1 คือ นักวิชาการ ครู อาจารย์ ที่ได้ปฏิบัติงานประติมากรรมควบคู่กับการสอนศิลปะในโรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัยต่างๆทั่วประเทศที่เปิดสอนศิลปะและเป็นที่ยอมรับหรือรู้จักในวงการประติมากรรม มีประสบการณ์อย่างน้อย 15 ปี จำนวน 30 คน

กลุ่มที่ 2 คือ ช่างปั้นอิสระ ประติมากรอิสระ และศิลปินอิสระที่ประกอบอาชีพอิสระทางศิลปะในสาขาประติมากรรม และมีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีด้านศิลปะจากสถาบันต่างๆ และได้ประกอบอาชีพด้านประติมากรรมอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 15 ปี จำนวน 30 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ มี 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประวัติของผู้เชี่ยวชาญด้านประติมากรรม ประกอบด้วย ชื่อ ที่อยู่ วุฒิการศึกษา อาชีพ ตำแหน่ง สถานที่ปฏิบัติงาน ประสบการณ์การทำงาน ผลงาน ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีความเชี่ยวชาญด้านการปั้นรูปประติมากรรมด้านการสอนศิลปะในสาขาประติมากรรม และศิลปินอิสระที่ประกอบอาชีพทางศิลปะในสาขาประติมากรรม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ ครู อาจารย์ ประติมากร ศิลปิน ช่างปั้นอิสระกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 30 คน รวม 60 คน ดังนี้ คือ นักวิชาการ ครู อาจารย์ ที่ได้ปฏิบัติงานประติมากรรมควบคู่กับการสอน ศิลปะในโรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัยต่างๆทั่วประเทศที่เปิดสอนศิลปะและเป็นที่รู้จักในวงการประติมากรรม มีประสบการณ์อย่างน้อย 15 ปี จำนวน 30 คน และ คือ ช่างปั้นอิสระ ประติมากรอิสระ และศิลปินอิสระที่ประกอบอาชีพอิสระทางศิลปะในสาขาประติมากรรม และมีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีด้านศิลปะจากสถาบันต่างๆและได้ประกอบอาชีพด้านประติมากรรมอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 15 ปีจำนวน 30 คน โดยมีวิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 ติดต่อประสานงานผู้เชี่ยวชาญหรือผู้มีประสบการณ์ ที่มีความรู้ด้านประติมากรรม ตามที่ได้กำหนดไว้ เช่น นักวิชาการ ครูอาจารย์ ช่างปั้นอิสระ ศิลปินอิสระ ประติมากรอิสระ ทั่วประเทศจำนวน 60 คน

3.2 ติดต่อขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาลัยเพาะช่าง ส่งถึงผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ ครู อาจารย์ ประติมากร ศิลปิน ช่างปั้นอิสระ ที่ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3 นำหนังสือขอความอนุเคราะห์ติดต่อผู้บริหารขออนุญาต ในการเข้าเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถามหรือสัมภาษณ์ (เฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ ครู อาจารย์ที่อยู่ในองค์กรที่ต้องได้รับการอนุญาต)

3.4 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีจ้างส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์ หรือ จ้างนิติบุคคลแบบเหมาจ่าย และผู้วิจัยเป็นผู้ไปเก็บข้อมูลด้วยตนเองเป็นบางส่วน

3.5 การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลได้ครบทั้งหมด 60 ชุด จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาจำแนกข้อมูลในแต่ละข้อ เพื่อนำข้อมูลนั้นมาเขียนสรุปในเชิงบรรยาย

3.6 สรุปผลเขียนรายงานการวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้ จำแนกข้อมูลจากแบบสอบถาม เพื่อเขียน รายงานผลในเชิงบรรยายโดยเขียนบรรยายเป็นรายข้อ และเขียนในภาพรวมเป็นการสรุปของผู้ตอบ แบบสอบถามแต่ละท่าน

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้การหาค่าสถิติพื้นฐาน คือ การจำแนกและ ค่าร้อยละ

บทที่ 4 ผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการศึกษามาวិเคราะห์ข้อมูลเชิงบรรยายของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละหัวข้อโดยสรุปเป็นภาพรวมตามลำดับ ดังนี้

1. การจะปั้นรูปหรือสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรม ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่ามีความจำเป็นที่จะปั้นรูปงานประติมากรรมจำลองขนาดเล็กก่อน เพื่อใช้เป็นงานต้นแบบ

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญตอบแบบสอบถามการปั้นรูปหรือสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรม เห็นด้วยหรือไม่ว่ามีความจำเป็นที่จะปั้นรูปงานประติมากรรมจำลองขนาดเล็กก่อน เพื่อใช้เป็นงานต้นแบบ

ความเห็น	จำเป็นน้อย	จำเป็นมาก	จำเป็นมากที่สุด
จำนวน (คน)	-	5	55
คิดเป็นร้อยละ	-	8.33	91.67

เหตุผลเพราะ

- 1.1 เพื่อเป็นการแก้ปัญหาเรื่องการจัดเนื้อหาองค์ประกอบภาพและมุมต่างๆให้ลงตัว
- 1.2 เพื่อป้องกันการผิดพลาดในการขยายงานจริง ประติมากรรมมีความแม่นยำมากในการขยายแบบจริงเพราะมีงานจำลองเป็นแนวทาง
- 1.3 แบบจำลองสามารถนำไปนำเสนอ (present) เมื่อมีโครงการจะสร้างหรือเป็นแบบแสดงงานต่างๆได้เป็นอย่างดี เพราะเห็นเป็นรูปธรรม
- 1.4 ได้เห็นองค์ประกอบรวมที่เป็น 3 มิติ และแก้ปัญหาเรื่ององค์ประกอบ
- 1.5 นำไปขยายและทำโครงสร้างเท่าจริงที่ใหญ่ขึ้น
- 1.6 ได้ศึกษาข้อมูลของ งานชิ้นอื่นๆ ตลอดจนท่าทาง ช่วงท่า ลีลา สัดส่วน ฯลฯ
- 1.7 เพื่อกำหนดการสร้างรูปทรงที่ที่ต้องการให้มีความชัดเจนก่อนขยายงานขึ้นจริง
- 1.8 ช่วยให้การขยายแบบง่ายขึ้นเพราะเป็นรูปแบบ 3 มิติ
- 1.9 สามารถพิจารณาลักษณะโครงสร้างได้โดยรอบเป็นการแก้ปัญหา
- 1.10 สามารถช่วยให้ทีมงานร่วมมือปฏิบัติงานตามรูปแบบโดยไม่ต้องอธิบายงาน
- 1.11 เป็นการหาหรือจัดวางองค์ประกอบให้ลงตัวในงานประติมากรรมก่อนการขยายงานประติมากรรม
- 1.12 เพื่อถ่ายทอดภาพร่าง และแนวความคิด การแสดงความรู้สึก การแสดงออกในงานประติมากรรม
- 1.13 เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ของโครงสร้าง และสัดส่วนและเป็นแนวทางในการขยายงานประติมากรรมเพื่อป้องกันการผิดพลาดในการขยายงานขนาดใหญ่

- 1.14 เราสามารถตรวจสอบข้อผิดพลาดต่างๆได้จากงานจำลองเพราะมีขนาดเล็กสะดวกในการพิจารณาครอบด้านได้ง่าย
- 1.15 สามารถขยายโครงสร้างได้ง่ายขึ้น
- 1.16 การทำงานก็จะสามารถกำหนดระยะเวลาได้
- 1.17 ต้องออกแบบให้เห็นแนวความคิดและรูปลักษณะของงานประติมากรรมที่คัดกรองแล้ว
- 1.18 ได้ใช้ทักษะความรู้ ความสามารถในการสร้างรูปแบบงานประติมากรรมจำลอง
- 1.19 เป็นรูปจำลองที่แสดงแนวคิดในลำดับแรก เพื่อที่จะใช้พัฒนาแนวคิดและเนื้อหาของงานก่อนการสร้างสรรค์
- 1.20 ใช้เป็นตัวศึกษารูปทรงและเนื้อหาองค์ประกอบของผลงาน
- 1.21 เป็นการเริ่มต้นในกระบวนการคิดและการออกแบบในงานสามมิติ ซึ่งนำไปสู่ การพิจารณาการทำอนุสาวรีย์ต่างๆ
- 1.22 สามารถปรับปรุงแก้ไขความถูกต้อง และรูปแบบลักษณะที่เหมาะสมที่จะนำไปเป็นแบบป็นงานจริง
- 1.23 เพื่อพัฒนาการจากรูปสเก็ตซ์ สู่การขยายงานป็นแบบขนาดเท่าจริงและสามารถที่จะปรับปรุงจากสเก็ตซ์ให้ดีขึ้นกว่าเดิมได้
- 1.24 เพื่อเป็นการค้นคว้าและกำหนดสัดส่วนของงานประติมากรรมที่จะทำการขยายใหญ่
- 1.25 แก้ไขกำหนดสัดส่วนให้ถูกต้องก่อนการขยายเพื่อให้่ายต่อการทำงานขนาดใหญ่ต่อไป
- 1.26 เป็นต้นแบบที่ถูกต้องเพื่อการขยายใหญ่ ในกรณีที่เราไม่ได้เป็นผู้ปั้น คนที่มีความรู้ในการปั้นสามารถปั้นขยายแบบได้
- 1.27 จะได้เห็นรูปทรง ภาพร่างของชิ้นงานก่อน
- 1.28 เป็นต้นแบบที่ถูกต้องใช้เป็นตัวกำหนดสัดส่วนอัตราส่วนในการขยายงานประติมากรรมให้ใหญ่ ในกรณีที่เราไม่ได้เป็นผู้ปั้น แต่มอบให้คนผู้มีความรู้เรื่องปั้น ก็สามารถปั้นขยายตามแบบจำลองไว้
- 1.29 เป็นการแก้ปัญหาเรื่องการจัดเรื่องราวเนื้อหาองค์ประกอบศิลป์ในมุมต่างๆให้ลงตัว
- 1.30 เป็นตัวกำหนดในการวางแผนการปฏิบัติงาน ช่วยให้ผู้ว่าจ้างและร่วมงานมองเห็นจะสะดวกในการทำงาน
- 1.31 เพื่อให้เห็นชิ้นงานประติมากรรม ในมุมต่างๆรอบด้านช่วยให้คำนวณค่าแรง วัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน
- 1.32 เพื่อในการขึ้นโครงภายในรูปปั้น เช่น โครงเหล็ก สัดส่วน ขนาดได้อย่างแม่นยำเที่ยงตรง มีความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด
- 1.33 การปั้นรูปประติมากรรมจำลอง เป็นการถ่ายทอดความคิดร่วมยอดของศิลปินหรือประติมากรให้ตกผลึก โดยผ่านกระบวนการแก้ไข ปรับปรุงจนสำเร็จมากที่สุด
- 1.34 ประติมากรรมจำลองเปรียบเหมือนเข็มทิศนำทางในการสร้างสรรค์งานโดยทีมงานหรือผู้ร่วมงานสามารถเข้าใจใช้ร่วมกันได้
- 1.35 ประติมากรรมจำลองใช้เป็นเกณฑ์เทียบวัดขยายสัดส่วนงานให้ใหญ่ขึ้นอย่างถูกต้องตามมาตราส่วนที่กำหนดไว้

- 1.36 ทุกครั้งในการปฏิบัติงานจะต้องมีรูปปั้นจำลองเพื่อเป็นแบบอย่างมาจากความคิด สู่รูปแบบ (งานปั้น)
- 1.37 เพื่อนำมาปั้นขยายใหญ่ เป็นขั้นตอนแรก และนำมาแก้ไขเพิ่มเติม ในงานจริงได้
- 1.38 ถ้าไม่มีแบบจำลอง ความผิดพลาดจะเกิดขึ้นได้ตลอดและเสียเวลา เสียงาน
- 1.38 เราต้องทำความเข้าใจกับชิ้นงานโดยศึกษาจากข้อมูลภาพถ่ายที่เรากำลังดำเนินงานทุกด้าน
- 1.39 เริ่มต้นปั้นต้นแบบจำลอง ไล่สัดส่วน, ความถูกต้อง, กายวิภาค, แสงเงา, ความเหมือนจริง
- 1.40 จากแรงบันดาลใจ เพื่อออกแบบสเก็ตช์โมเดล (ปั้นจำลอง) เพื่อให้ได้ผลงานใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุดก่อนการปั้นขยายใหญ่
- 1.41 ช่วยให้เห็นปัญหา มวล ปริมาตร การจัดรูปทรง องค์ประกอบศิลป์ สวยงามตามความต้องการ
- 1.42 ประติมากรรมขนาดใหญ่ ต้องอาศัยสเก็ตช์โมเดลเพื่อใช้ในการขยายแบบ คำนวณโครงสร้าง ประมาณการใช้วัสดุในการสร้าง
- 1.43 มีความจำเป็นมาก งานประติมากรรมจำลองสามารถตั้งจินตนาการ แนวความคิด ความถูกต้องของงานออกมาเป็น 3 มิติ
- 1.44 ปรับปรุง แก้ไข ชิ้นงานจำลองให้ถูกต้องเหมาะสมจากผู้ร่วมงาน ผู้ว่าจ้าง ผู้เชี่ยวชาญ ได้ถูกต้อง สะดวก รวดเร็ว
- 1.45 แบบจำลองที่ได้นำไปขยายแบบเพื่อสร้างงานต้นแบบมาตราส่วนที่กำหนดไว้ได้อย่างถูกต้อง โครงสร้างงานถูกต้องและผิดพลาดน้อยที่สุด
- 1.46 มันเป็นตัวกำหนดผลงานหรือขอบเขตของงานให้มีความเหมาะสมและใกล้เคียงกับผลงานที่ต้องขยายแบบ หลายขนาด
- 1.47 ผู้ที่สร้างสรรค์ผลงานประติมากรรม ที่ยังมีประสบการณ์น้อยจะต้องสร้างต้นแบบเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อให้เกิดมิติของรูปทรงทุกด้าน
- 1.48 สามารถแก้ไขผลงานจากต้นแบบให้เหมาะสม และสมบูรณ์ก่อนแล้วจึงนำไปสร้างให้มีขนาดต่างๆตามที่ต้องการ
- 1.49 ประติมากรรมจำลองขนาดเล็ก สามารถตรวจสอบและวัดขนาดเพื่อนำไปขยายได้รอบด้านและทุกแง่มุม
- 1.50 ปั้นงานประติมากรรมจำลองขนาดเล็ก สามารถแก้ไข ปรับเปลี่ยนให้ผลงานมีความสมบูรณ์ ตรงใจ ได้สะดวก รวดเร็ว
- 1.51 ประติมากรรมจำลองขนาดเล็ก มีขนาดที่สามารถกำหนดให้สะดวกกับการทำงาน และการเคลื่อนย้าย
- 1.52 กำหนดทิศทางการงานจริง
- 1.53 มองเห็นภาพโดยรวม
- 1.54 จำงานให้ช่างผู้ร่วมงานทำงานได้ง่ายขึ้น

- 1.55 คู่มือที่ขึ้นงาน ถ้างานใหญ่มาก สร้างโมเดลก่อนที่สร้างงานออกมาจะได้งานที่ค่อนข้างแม่นยำ
- 1.56 ถ้างานขึ้นขนาดกลาง ถ้าผู้ปั้นมีประสบการณ์สูง อาจใช้แค่สเก็ทซ์ลงกระดาษก็ได้
- 1.57 การฝึกทักษะงานโมเดลมาก ๆ จะนำ ๆ ไปสู่การสร้างงานปั้นที่ใหญ่ จะมีประสิทธิผลมากกว่า
- 1.58 การสร้างงานสเก็ทซ์ เป็นการสรุปรูปแบบของงานประติมากรรมที่จะสร้างงานจริง สามารถสรุปรูปแบบของงานได้จริง เห็นภาพชัดเจนกว่า
- 1.59 การปั้นงานสเก็ทซ์เป็นการแก้ปัญหาในงานในตัว ก่อนจะลงมือขึ้นงานประติมากรรมจริง ต้องค้นคว้าหาข้อมูลที่จะมาใช้ในงานจริง
- 1.60 การปั้นงานสเก็ทซ์ เป็นการทำการป้อนในงาน ฝึกทักษะเพิ่มทักษะในการปั้นงานจริง ทำให้ขึ้นงานได้ใกล้เคียงสมบูรณ์มากขึ้น
- 1.61 เพื่อมีการคำนวณสัดส่วนอย่างถูกต้อง
- 1.62 เพื่อเป็นต้นแบบในการทำงานและเพื่อการเห็นตัวขึ้นงานแบบจำลอง
- 1.63 เพื่อการปั้นจะได้ขยายสัดส่วนได้อย่างแม่นยำ
- 1.64 เราทำตามแบบสเก็ทซ์หรือแบบจำลองที่เราต้องการ
- 1.65 งานที่เราทำปั้นเป้าหมายที่ชัดเจน - ไม่ออกนอกแบบหรือสร้างสรรค์ต่อเติมแบบได้ มันขึ้นอยู่กับข้อมูลหรือผู้สร้างสรรค์งาน
- 1.66 ถ้าเป็นชิ้นงานเล็กๆ อาจจะไม่จำเป็นแต่จะต้องแม่นยำ เรื่องโครงสร้างและสัดส่วน
- 1.67 ถ้าเป็นงานชิ้นใหญ่แล้วจำเป็นอย่างมากเพื่อสะดวกในการขยายรูปแบบและตรวจเช็คสัดส่วน
- 1.68 ถ้าไม่มีรูปปั้นงานจำลองขนาดเล็กก่อน ความผิดพลาดจะเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาขณะปฏิบัติงาน ทำให้เสียเวลา เสียงบประมาณ รวมถึงเสียอารมณ์ความรู้สึก
- 1.69 การปั้นรูปประติมากรรมจำลองขนาดเล็กเป็นขั้นตอนแรก เพื่อจะใช้นำมาเป็นต้นแบบขยายงานให้มีขนาดใหญ่ขึ้น เป็นตัวกำหนดทิศทางในการปฏิบัติงานและนำมาแก้ไขเพิ่มเติมในงานจริงได้
- 1.70 ประติมากรรมมีความสำคัญมากเป็นรูปทรงที่ถ่ายทอดจินตนาการ แนวคิดความถูกต้องออกมาเป็นงานสามมิติ สามารถปรับปรุงแก้ไขได้ โดยไม่ต้องใช้ต้นทุนสูงและเวลามาก
- 1.71 แบบจำลองนี้ได้นำไปขยายแบบเพื่อสร้างงานต้นแบบตามมาตราส่วนที่กำหนดไว้ ได้อย่างถูกต้องและผิดพลาดน้อยที่สุด
- 1.72 ประติมากรรมรูปจำลอง สามารถใช้เป็นตัวเช็คตรวจสอบ ขนาดและอัตราส่วน ในงานขยายขนาดใหญ่ได้รอบด้านทุกแง่มุมของประติมากรรม
- 1.73 การปั้นรูปประติมากรรมขนาดเล็ก เป็นการจำลองสถานการณ์การปั้นรูปก่อนผิดพลาดก็สามารถ ปรับเปลี่ยนแก้ไข ให้ตัวงานมีความสมบูรณ์ตรงใจช่างปั้นและผู้ว่าจ้างได้
- 1.74 งานปั้นจำลองขนาดเล็กถือเป็นหัวใจสำคัญของการสร้างงานกล่าวคือเปรียบเหมือนเข็มทิศนำบอกทิศทางในการเดินเช่นนั้น

2. ข้อดีของการปั้นรูปผลงานประติมากรรมจำลองขนาดเล็กก่อนจะปั้นรูปผลงานประติมากรรมจริงมีดังนี้

2.1 เมื่อปั้นงานชิ้นใหญ่แบบจำลองจะเป็นแบบในการปั้นได้ดีสามารถปั้นตามแบบได้ซึ่งโอกาสผิดพลาดในงานชิ้นใหญ่จะมีน้อยมาก

2.2 ผู้ช่วยช่างปั้นจะมีความมั่นใจในการช่วยปั้นทำให้งานฉับไว ไม่พะวง ไม่เสียเวลาในการขึ้นรูป

2.3 คุณีมีมาตรฐานว่าประติมากรหรือช่างปั้นมีกระบวนการ (process) ที่มีขั้นตอนที่ดี และงานจำลองสามารถเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่ม เป็นงานชิ้นเล็กได้อีกด้วย

2.4 ได้แก้ไขจัดแต่งเติม รูปปั้นให้อยู่ในองค์ประกอบที่สมบูรณ์ลงตัวพร้อมจะนำไปขยายใหม่

2.5 สามารถนำไปขยายเป็นโครงสร้างรูปใหญ่โดยไม่ผิดพลาด

2.6 ทุกคนได้เห็นภาพจำลองขนาดเล็ก โดยเฉพาะงานอนุสาวรีย์ ซึ่งต้องมีผู้คนที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก

2.7 ช่วงเวลาการปั้นผลงานจริงสามารถปฏิบัติงานได้รวดเร็ว เพราะมีต้นแบบอยู่แล้ว

2.8 เป็นการได้ศึกษาถึงโครงสร้างของงานประติมากรรมนั้นๆ เพื่อหาจุดดีและจุดด้อย จากแบบจำลอง

2.9 สามารถปั้นขยายแบบได้ง่าย ตามอัตราส่วนจากแบบประติมากรรมจำลอง

2.10 สามารถนำรูปแบบจำลองนั้นนำเสนอผลงานลักษณะเสมือนจริง ได้เห็นความสมบูรณ์เมื่อจะลงมือทำงานจริง

2.11 เป็นการยากที่จะสร้างใหม่ หรือแก้ไขในงานขนาดใหญ่หากมีความผิดพลาด ไม่ลงตัวขององค์ประกอบ และโครงสร้าง ของงานประติมากรรม

2.12 สามารถต่อยอดพัฒนา หรือเพิ่มเติม ในส่วนที่ขาดหายจากแบบจำลอง

2.13 สามารถทำงานได้รวดเร็ว โดยดูจากแบบหรือวัดขยายจากแบบจำลอง โดยทำอัตราส่วนขยายได้เลย

2.14 เวลาทำงานประติมากรรมขนาดใหญ่นั้นจะต้องมีพื้นที่ในการดูรอบด้าน เพราะงานประติมากรรมจะต้องมีความสมบูรณ์รอบด้าน

2.15 ในกรณีที่เรามีพื้นที่ในการทำงานขนาดจำกัด เราก็จะสามารถบริหารงานจากรูปจำลองเพื่อลดข้อผิดพลาดให้น้อยลงและเหมาะสมกับพื้นที่

2.16 เวลาขยายงานเพื่อทำโครงสร้างในเวลาทำงานจริงข้อผิดพลาดต่างๆก็จะน้อยลง

2.17 ได้ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

2.18 ใช้ควบคุมงานขยายที่มีขนาดใหญ่ให้ได้ตามรูปแบบที่ต้องการ

2.19 เป็นแนวทางในการสร้างสรรค์

2.20 สามารถปรับปรุงแก้ไขหรือเพิ่มเติมได้ง่าย และเห็นพัฒนาการของผลงาน

2.21 สามารถสร้างได้หลายชิ้น ก่อนที่จะหาบทสรุปที่จะนำมาทำผลงานจริง

2.22 ทำให้เห็นภาพจำลองจากการถ่ายทอดกระบวนการความคิดสู่มิติการสร้างสรรคงานประติมากรรมขั้นต้น

2.24 เป็นการฝึกทักษะการออกแบบเพื่อนำไปสู่กระบวนการสร้างงานประติมากรรมขนาดต่างๆได้

2.25 เมื่อปั้นรูปผลงานจริงสามารถที่จะเพิ่มเติมหรือแก้ไขส่วนบกพร่องต่างๆให้สมบูรณ์ขึ้นตามความเหมาะสม

2.26 เวลาขยายเป็นรูปจริง ไม่ต้องกังวลในเรื่องสัดส่วน เพราะแก้ไข ปรับปรุงจนสมบูรณ์ในแบบจำลองแล้ว

2.27 การขยายสัดส่วนทำได้ง่ายเพราะกำหนดขนาดไว้ในแบบจำลองแล้ว

2.28 ผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการปั้นก็สามารถปั้นขยายงานจากแบบจำลองที่สมบูรณ์ได้ทันที

2.29 ได้เห็นภาพรวมก่อนแล้วจะได้นำไปปรับปรุงและแก้ไขได้

2.30 เป็นการเปิดทางหรือจำลองการปฏิบัติงาน ก่อนปั้นงานจริง เพื่อจะได้ทราบปัญหาและหาทางแก้ไข

2.31 จะได้ทราบรูปร่างรูปทรงของงานประติมากรรม เช่น ขนาด วัสดุอุปกรณ์ ระยะเวลาในการสร้างงาน จะได้ประเมินราคาได้อย่างถูกต้องเป็นจริง

2.32 ประติมากรรมจำลอง เป็นรูปทรงที่สร้างสรรค์ได้คิดร่วมยอดบววจินตนาการผ่านเป็นรูปทรงสามมิติ สามารถมองและสัมผัสได้ทุกมุม

2.33 ประติมากรรมจำลองช่วยให้การปฏิบัติงานวางแผนการดำเนินงานได้ดี ลดปัญหาและอุปสรรคการทำงาน

2.34 ประติมากรรมรูปจำลอง ช่วยให้การวิเคราะห์คำนวณ วัสดุ ค่าแรง ค่าจ้าง และระยะเวลาการปฏิบัติงานได้ดี และค่อนข้างแม่นยำเที่ยงตรง

2.35 การปั้นประติมากรรมจำลองขนาดเล็กถือเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์สามารถปรับปรุงแก้ไขหรือเพิ่มเติมได้ และเห็นรูปทรงผลงานเป็นสามมิติง่ายต่อการตรวจสอบความถูกต้อง

2.36 ประติมากรรมจำลองใช้เป็นเกณฑ์มาตรฐานในการควบคุมขยายผลงานขนาดใหญ่ได้ตามรูปแบบต้องการอย่างถูกต้องตามที่กำหนดไว้

2.37 ประติมากรรมจำลองใช้เป็นเข็มทิศในการทำงาน

2.38 ทำให้มีต้นแบบที่ชัดเจน ในการทำงาน

2.39 เห็นข้อผิดพลาดและแก้ไขเพิ่มเติมให้สวยงามได้

2.40 ไม่เสียเวลาและทำงานไม่พลาด

2.41 เข้าใจในงานเบื้องต้น

2.42 เข้าใจแบบขยาย มาตรฐานตามที่เราต้องการ

2.43 ทีมงานที่ร่วมปั้น จะเข้าใจงานขึ้นเวลาขยายงาน

2.44 ช่วยแก้ปัญหา มวล ปริมาตร การจัดวาง มุมมองสามมิติ

2.45 ช่วยเป็นต้นแบบในการขยาย ตามมาตรฐาน โครงสร้างของประติมากรรมได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว

2.46 ช่วยแก้ปัญหา มุมมอง จำลองภาพรอบด้าน การใช้พื้นที่ สถานที่ตั้งประติมากรรมจริง

2.47 สามารถนำแบบจำลองมาขยายแบบโครงสร้างตั้งแต่โครงสร้างตั้งแต่โครงเหล็กรับน้ำหนักด้านในที่สุดได้อย่างถูกต้องตรงตำแหน่ง ไม่หลุดออกมานอกดิน

2.48 ตำแหน่งงานเช่น อวัยวะต่างๆ แขนขา รูปปั้นไม่ได้อยู่ในตำแหน่งเดียวกันเราสามารถดูได้จากแบบจำลอง เพราะสามารถมองได้รอบด้าน

2.49 เป็นการสรุปความคิดรูปแบบงานของผู้ว่าจ้าง ผู้ร่วมงาน เพื่อสัญญาว่าจ้าง ที่มีความสำคัญ

2.50 ประหยัดเวลาในการสร้างชิ้นงาน ใช้วัสดุสร้างงานต้นแบบไม่มากประหยัดงบประมาณค่าใช้จ่าย

2.51 สามารถนำไปทำงานในสถานที่ ที่มีพื้นที่ขนาดเล็กได้ เคลื่อนย้ายได้สะดวก

2.52 แก้ไขได้ง่ายสามารถนำไปให้ผู้ที่มีความรู้ด้านศิลปะวิพากษ์วิจารณ์ได้ หรือพกพาไปมาได้สะดวก

2.53 สามารถควบคุมและแก้ไขคุณภาพของผลงาน ได้สะดวก รวดเร็ว

2.54 สามารถสรุปแนวทางการทำงานและคุณภาพของผลงานได้ชัดเจน

2.55 สามารถนำมาศึกษาถึงปัญหาต่างๆก่อนที่จะนำมาขยายช่วยในการวางแผนขั้นตอนการทำงานได้อย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ

2.56 เป็นการบันทึกความคิดสร้างสรรค์ให้ออกมาเป็นรูปธรรม

2.57 เป็นสิ่งยึดในการอธิบายพร้อมจ่ายงานให้ช่างทำงาน

2.58 เป็นรูปแบบที่มองเห็นได้ทุกด้าน ทุกมิติ

2.59 เป็นการบันทึกความคิดสร้างสรรค์ให้ออกมาเป็นรูปธรรม

2.60 เป็นสิ่งยึดในการอธิบายพร้อมจ่ายงานให้ช่างทำงาน

2.61 เป็นรูปแบบที่มองเห็นได้ทุกด้าน ทุกมิติ

2.62 งานปั้นสเก็ทซ์ สรุปรูปแบบงาน สามารถปรับ เพิ่ม ลด ฯลฯ ทำให้เกิดภาพรวมของงานทั้งหมดได้ชัดเจนกว่า แบบกระดาษ

2.63 งานปั้นสเก็ทซ์ เป็นการแก้ปัญหาในตัวงาน ก่อนจะสรุปชิ้นงานจริง สามารถมองเห็นปัญหาข้อบกพร่องของงานของศิลปินที่ทำงานได้ชัดเจน

2.64 เพื่อผลที่ต้องทำการคำนวณผลอย่างถูกต้อง

2.65 จะได้เป็นผลงานต้นแบบอย่างมีคุณค่า

2.66 ได้เห็นสภาพความเป็นจริง ก่อนจะปั้นงานจริง และพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนก่อนชิ้นงาน

จริง

2.67 ถูกต้องตามแบบ (ที่ให้มาหรือหุ่น)

2.68 เราทำตามสัดส่วน แบบจำลองจะขยายโตขึ้นหรือย่อเล็กลง

2.69 การขยายแบบทำได้ง่ายขึ้น

2.70 การคำนวณโครงสร้างแม่นยำมากขึ้น

2.71 การปั้นรูปแบบจำลอง (โมเดล) สามารถเช็คสัดส่วน รูปทรงให้สวยงามได้ไม่ผิดพลาด

2.72 ทำให้เห็นมุมมองต่างๆของงานประติมากรรมแบบสามมิติ ก่อนที่จะปั้นงานจริง

2.73 สามารถปรับเปลี่ยนงานได้ถ้ายังไม่สมบูรณ์เพราะงานยังมีขนาดเล็กง่ายต่อการปรับเปลี่ยนหรือแก้ไข

2.74 สามารถคำนวณต้นทุนค่าวัสดุ อุปกรณ์ และระยะเวลาการดำเนินงานได้สมจริงหรือใกล้เคียง

2.75 ช่วยลดปัญหาต่างๆที่จะเกิดขึ้นในผลงานได้ เช่น รูปทรง มวล ปริมาตร เส้น ช่องว่าง พื้นผิว ฯลฯ รวมถึงมุมมองประติมากรรม

2.76 ใช้เป็นต้นแบบในการปั้นขยายอัตราส่วนให้มีขนาดใหญ่ขึ้น ได้อย่างรวดเร็วและถูกต้องตามแบบ

2.77 สามารถบริหารจัดการการทำงานได้ รวมถึงคำนวณค่าวัสดุและอุปกรณ์ได้อย่างถูกต้อง

2.78 สามารถแก้ไขและควบคุมคุณภาพของผลงานได้สะดวกรวดเร็วภายในเวลาที่กำหนด

2.79 นำมาศึกษาถึงปัญหาต่างๆ ก่อนที่จะนำไปขยายใหญ่ขึ้นงานจริงและนำผลมาใช้ในการวางแผนขั้นตอนการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

2.80 มีผลงานขนาดเล็กเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์งาน และใช้ในการคำนวณค่าวัสดุ อุปกรณ์ค่าแรง หรือค่าใช้จ่ายต่างๆรวมถึงระยะเวลาในการปฏิบัติงานได้อย่างใกล้เคียง

3. ข้อเสียของการไม่ปั้นรูปผลงานประติมากรรมจำลองขนาดเล็กก่อนที่จะปั้นรูปผลงานประติมากรรมจริงมีดังนี้

3.1 เมื่อขยายงานประติมากรรมจริงโอกาสที่จะผิดพลาดมีค่อนข้างสูง ซึ่งแก้ไขลำบากมาก

3.2 ทำให้ขั้นตอนในการสร้างงาน ขาดแบบที่ชัดเจน ลูกมือที่จะช่วยงานจะไม่มั่นใจในการร่วมงานปั้น เพราะไม่มีแบบจำลองเพื่อเป็นแนวทางในการวัดสัดส่วน

3.3 ลดความเชื่อถือจากผู้ตรวจงานหรือบุคคลทั่วไปซึ่งจะถูกมองว่าเป็นประติมากรหรือช่างปั้นที่ประมาทกับการปั้นงาน ไม่มีมาตรฐานในการที่เป็นประติมากร

3.4 โครงสร้างไม่แน่นอนทำให้เกิดความเสียหายเมื่อเป็นงานใหญ่

3.5 องค์ประกอบอาจจะไม่สมบูรณ์ ทำให้งานไม่ดี

3.6 ทุกคนมองไม่เห็นภาพ บางครั้งช่างปั้นเองก็มักไม่ออกและผิดพลาด

3.7 เวลาในการปั้นผลงานล่าช้าเพราะไม่มีผลงานต้นแบบเป็นตัวกำหนด

3.8 เวลาในการปั้นล่าช้า เพราะต้องแก้ไขผลงานให้ได้ตามที่ต้องการ เนื่องจากยังไม่มี ความชัดเจนต่อผลงาน

3.9 ทำให้ต้องใช้ระยะเวลาทำงานมากขึ้น

3.10 อาจติดขัดในรูปแบบจำลองเกินไป ทำให้ขาดอิสระในการแก้ไขแบบเมื่อลงมือทำงานจริง

3.11 หากผิดพลาด แก้ไขได้ยาก เพราะไม่มีแบบแปลน หรือแบบจำลองในการขยายงาน

3.12 การค้นหาหรือสร้างความลงตัวในงานขนาดใหญ่ทำได้ยาก เพราะต้องใช้พื้นที่ในการมองภาพรวมของงาน และใช้บุคลากรมาก

3.13 เสียเวลาในการทำงานมาก และการทำงานที่ยุ่งยากมาก

3.14 ข้อผิดพลาดต่างๆก็ไม่เกิดขึ้นตามคำตอบในข้อ2

3.15 อาจจะได้รูปงานประติมากรรมที่ไม่สมบูรณ์นักทั้งทางด้านความงามและคุณค่าทางศิลปะที่หายไป

3.16 ไม่สามารถเห็นข้อดีข้อเสียในงานได้ชัดเจนเนื่องจากไม่มีต้นแบบใช้เปรียบเทียบ

3.17 ไม่สามารถเห็นพัฒนาการของกระบวนการสร้างสรรค์

3.18 ไม่มีข้ออ้างอิงในการขยายงานตลอดจน ขั้นตอนต่างๆของการขยายงาน

3.19 เวลาขยายเป็นรูปจริง อาจจะต้องคอยแก้ไข สัดส่วนที่ไม่มีความถูกต้องเพราะไม่ได้มีแบบไว้ดู

3.20 การขยายสัดส่วนอาจมีข้อผิดพลาดมากเพราะยังไม่ได้กำหนดเป็นสัดส่วนที่ถูกต้องสมบูรณ์ได้

3.21 คนอื่นไม่สามารถทำงานได้ในกรณีที่เรากำลังให้เขาทำแทนเพราะไม่มีแบบจำลองให้ดู

3.22 ชิ้นงานอาจจะไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร บิ่นขึ้นใหญ่ การแก้ปัญหาอาจจะแก้ยาก

3.23 ไม่มีต้นแบบจำลองขนาดเล็กดูศึกษาเวลาปฏิบัติงาน จะทำให้การปฏิบัติล่าช้า ผิดพลาด เสียเวลาได้

3.24 ทีมงานมองลักษณะ ขนาด สัดส่วน ไม่เห็นภาพสามมิติ ยากต่อการปฏิบัติงาน ส่งผลต่อการปฏิบัติงานในแต่ละวันไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร

3.25 ส่งผลต่อการบริหารจัดการไม่แม่นยำในการคำนวณ ค่าวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ค่าแรงงาน และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

3.26 มองภาพรวมของงานประติมากรรมยาก ทีมงานหรือผู้ร่วมงานทำงานยาก มีอุปสรรคใช้เวลาทำงานมากกว่าที่เป็นจริง

3.27 ทำให้การขยายผลงานประติมากรรมไม่ถูกต้องทางสัดส่วนมีความคลาดเคลื่อน ยุ่งยาก เสียเวลา ผู้ว่าจ้างไม่เชื่อถือ

3.28 ทำงานแบบไม่มีทิศทาง โอกาสจะสำเร็จได้ยาก

3.29 ทำงานล่าช้า พบอุปสรรค ผลงานจริงไม่สมบูรณ์ส่งผลให้คุณภาพงานลดลงด้วย

3.30 ขาดความเชื่อถือของผู้ว่าจ้าง หรือผู้พบเห็น เห็นว่ามั่งง่ายเพราะการปฏิบัติงานอย่างไม่มีขั้นตอน หลักเกณฑ์หรือทฤษฎี

3.31 ไม่มีงานจำลองส่งผลให้ทีมงานหรือเพื่อนร่วมงานปฏิบัติงานด้วยความยากลำบาก ผลจะตกอยู่ที่หัวหน้าจะต้องคอยให้การแนะนำตลอดเวลา ทำให้งานเสร็จล่าช้า

3.32 ไม่เข้าใจในสัดส่วน กายวิภาค ทำให้ทีมงานไม่สามารถร่วมทำงานตามที่เรากำหนดไว้ ต้องปรับแก้อยู่ตลอดเวลา

3.33 จะทำให้การคำนวณโครงสร้าง มวล ปริมาตร การจัดรูปทรง องค์ประกอบศิลป์ ผิดพลาด

3.34 จะทำให้การขยายชิ้นงานเท่าจริงตามที่ต้องการผิดพลาดไม่ได้รูปทรง สัดส่วนตามต้องการ

3.35 จะทำให้การประมาณการ คำนวณวัสดุ น้ำหนัก ความแข็งแรงผิดพลาด

3.36 การทำงานจะยากมากขึ้น เพราะเราไม่สามารถจะสื่อสารหรือดึงจินตนาการ ของลูกค้าออกมาได้ ทำให้งานผิดพลาดได้ตลอด

3.37 โครงสร้างงานรายละเอียด ไม่สามารถกำหนดได้แน่นอนทำให้งานทุกขั้นตอนมีปัญหา เกิดความล่าช้า และต้องมาแก้ไขปัญหา ซ้ำซากตลอดเวลา

3.38 ผู้ว่าจ้างสามารถเปลี่ยนแบบงาน ตามใจ จะเกิดความเสียหายขึ้นมาภายหลัง เพราะไม่มีแบบจำลองตั้งแต่แรกเป็นที่ตั้งเปรียบเสมือนเราไม่มีแบบแปลนในการสร้างบ้านนั่นเอง

3.39 เกิดการผิดพลาดค่อนข้างสูงในการขยายงานให้มีขนาดใหญ่ขึ้นและแก้ไขได้ยาก

3.40 เปรียบเสมือนการสร้างบ้านที่ไม่มีแบบหรือพิมพ์เขียว

3.41 จะมีปัญหาในเรื่องงบประมาณค่าใช้จ่ายในการสร้างผลงานที่เราบอกไม่ได้ว่าต้นแบบของผลงานเป็นอย่างไร

3.42 ไม่สามารถวางแผนการทำงานให้มีทิศทางหรือข้อสรุปที่ชัดเจนในการตรวจสอบคุณภาพของผลงานได้

3.43 เมื่อเกิดปัญหาในระหว่างการทำงานที่ไม่มีข้อสรุปที่ชัดเจนจะส่งผลกระทบต่อสถานะอารมณ์ และหากควบคุมสถานะอารมณ์ไม่ได้จะส่งผลกระทบต่อการทำงาน และคุณภาพของผลงานในที่สุด

3.44 ขณะปฏิบัติงาน เกิดปัญหาซ้ำซ้อน จุกจิก ควบคุมไม่ได้

3.45 ขาดรูปแบบด้านมิติในการทำงานจริง

3.46 ต้องอยู่กับงานตลอด ในกรณีที่งานจริงใหญ่และมีผู้ร่วมงานจำนวนมาก เพื่อควบคุมงาน

3.47 อาจมีข้อผิดพลาดมาก

3.48 รู้เพียงผู้เดียว

3.49 อาจหลงลืมสิ่งที่คิดไว้

3.50 ปัญหาที่ตามมาในการสรุปรูปแบบของงานไม่ลงตัว ไม่เห็นภาพรวมของงาน ทิศทางในการทำงาน การวางแผนการทำงาน ฯลฯ เนื่องมาจากไม่เห็นแบบที่ชัดเจน ไม่สามารถสรุปรูปแบบที่แน่นอน

3.51 ไม่มีการแก้ปัญหางานก่อน เหมือนไม่ได้ทำการบ้านศึกษาหาข้อมูลที่จะมาใช้ในการงานได้ดีพอ ปัญหาที่ตามมาในการทำงาน ต้องตามแก้ปัญหางานไปที่ละอย่าง ฯลฯ

3.52 รูปแบบงานที่เป็น 2 มิติ (แบบกระดาษ) อาจจะไม่เห็นภาพรวมของงานได้ชัดเจน เหนืองานปั้นสเก็ทซ์ จะเห็นได้รอบด้านมีผลงานต่อการทำงานไม่มากก็น้อยทีเดียว

3.53 ข้อเสียค่อนข้างน้อย และไม่เป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณ

3.54 จะได้การยอมรับหรือไม่

3.55 คือเราปั้นงานไม่ได้ ตามจุดประสงค์วางไว้ เราจะปั้นไปเรื่อยๆ เติม แต่งไปเรื่อยหรือสร้างสรรค์ไปเรื่อยไม่มีควบคุมรายละเอียดปลีกย่อย เกิดการสร้างสรรคตลอดเวลา ทุกวินาที เมื่อหยิบดินขึ้นมาปั้น เพราะฉะนั้นเราต้องมีหุ่นจำลองเล็กชิ้นไว้เป็นบรรทัดฐานในการปั้น

3.56 สัตส่วน รูปทรง ไม่สวยไม่ถูกต้องโดยเฉพาะด้าน anatomy (หัวเล็กหรือตัวโต คนยาว)

3.57 คำนวณโครงสร้างงบประมาณได้ยาก สามารถทำให้นายช่างขาดทุน ที่งานได้ง่าย

- 3.58 ถ้าเป็นชิ้นงานใหญ่ ๆ อาจจะคำนวณโครงสร้างผิดพลาด และเกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง
- 3.59 ไม่เข้าใจในสัดส่วนต่างๆ และการจัดวางองค์ประกอบของชิ้นงานและจะส่งผลต่อการปฏิบัติงานในขั้นตอนต่อไปตลอด
- 3.60 ทำให้ทีมงานปฏิบัติงานช้า ไม่มีงานจำลองต้นแบบดูต้องรอหัวหน้ามาควบคุมการทำงาน การป้อนงานไม่ก้าวหน้า
- 3.61 ไม่มีทิศทางในการปฏิบัติงาน กำหนดเวลาใส่การปฏิบัติงาน
- 3.62 จะทำให้การป้อนงานขยายชิ้นงานให้มีขนาดใหญ่ขึ้นผิดพลาดไม่ได้รูปทรง สัดส่วนตามทีออกแบบไว้
- 3.63 ทำให้การคำนวณโครงสร้างต่างๆ เช่น รูปทรง มวลปริมาตร การจัดวางรูปทรงเรื่องราวเนื้อหาผิดพลาด
- 3.64 ไม่สามารถคำนวณระยะเวลาการปฏิบัติงานและวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ได้ไม่ดีหรือคลาดเคลื่อน
- 3.65 ไม่สามารถวางแผนการทำงานให้มีทิศทางได้ ผู้ว่าจ้างไม่สามารถมองเห็นภาพได้ว่าผลงานสำเร็จจะออกเช่นไร
- 3.66 ช่างปั้นหรือทีมงานลูกมือปฏิบัติงานร่วมด้วยความลำบากใจ ส่งผลกระทบต่ออารมณ์ผู้ร่วมงาน และคุณภาพของผลงานตามลำดับ
- 3.67 ไม่สามารถประเมินต้นทุนหรือราคาวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ รวมถึงจำนวนของวัสดุที่ใช้

4. เพราะเหตุใด ประติมากรรุ่นหลังไม่นิยมสร้างงานประติมากรรมจำลองขนาดเล็ก ก่อนจะสร้างงานประติมากรรม

- 4.1 คงเป็นเพราะบางครั้งในการรับงานคงจะถูกเร่งรัดเรื่องเวลาในการทำงานและเจ้าของผู้ว่าจ้างคงไม่คำนึงถึง เรื่องนี้และมองไปว่าไม่จำเป็นมากกว่า
- 4.2 อาจจะขาดความพิถีพิถันในขั้นตอนนี้และคิดว่ามั่นใจในการทำชิ้นจริงเลย บวกกับประติมากรหรือช่างปั้นไม่ได้อยู่ในสังกัด หรือองค์กรจึงขาดผู้นำหรือ เพื่อนประติมากรที่ดีเป็นแนวทาง
- 4.3 ขาดการฝึกฝนให้เป็นคนที่มีวินัยต่อ กระบวนการทุกขั้นตอนมาอยู่แล้วและเมื่อได้มีโอกาสรับงาน ความเห็นแก่ได้ ต่อการลัดขั้นตอน ขาดความละเอียด บวกกับความเชื่อมั่นในตัวเองสูง ทำให้มองข้ามขั้นตอนนี้ไป ซึ่งน่าเป็นห่วงต่อช่างปั้นในปัจจุบัน
- 4.4 รู้ไม่จริง ทำไม่เป็น ปั้นไม่ชำนาญ
- 4.5 ชี้เกี่ยปั้น ยุ่งยาก อ่างนี้โน้น
- 4.6 ไม่รู้ความสำคัญขั้นตอนของงานประติมากรรม
- 4.7 ชี้เกี่ย มาอันดับหนึ่ง
- 4.8 ไม่ให้ความสำคัญต่อการสร้างผลงาน คิดว่าไปแก้ปัญหาคอนสร้างผลงานจริง
- 4.9 ต้องการลดขั้นตอนในการทำงาน เพราะมีเวลาจำกัด
- 4.10 ขาดความเข้าใจ และทักษะในการปั้นแบบจำลองขนาดเล็ก
- 4.11 มองข้ามความสำคัญของแบบจำลองซึ่งเป็นการแก้ปัญหาของรูปแบบงานจริง

4.12 ไม่มีใครสอนหรือบอกวิธีการทำงานหรือขั้นตอนของการสร้างงาน ประติมากรรมขนาดใหญ่ ว่า ต้องดำเนินการขั้นตอนไหนก่อน

4.13 มีการใช้ทักษะ ทางด้านการฝึกฝน เช่นการ drawing และการปั้นน้อยลง

4.14 ข้าพเจ้าไม่ทราบ แนวความคิด และวิธีการทำงานของประติมากรรุ่นหลังจากประสบการณ์ในอดีต ต้องออกแบบหรือทำประติมากรรมจำลอง หลายชิ้นแล้วเลือกเอาชิ้นที่ดีที่สุด และตรงกับความคิด ได้ความรู้สึกลำบากมาขยายใหญ่

4.15 ขึ้นอยู่กับสถาบันที่เรียนมาว่าสอนถูกหลักวิชาหรือไม่ ควรมีข้อบังคับให้นักเรียนทำให้ออกต้องตามกระบวนการ

4.16 ซึ่เกียจ มั่งง่าย

4.17 ไม่มีนิสัยในการสร้างงานจำลองขนาดเล็ก

4.18 ไม่ถนัดหรือขาดเรื่องความรู้ความเข้าใจในการสร้างงานจำลอง

4.19 ขาดการแนะนำ

4.20 อาจไม่มีเวลา คือมีเวลาจำกัด

4.21 ไม่เห็นความสำคัญหรืออาจจำลองโดยวิธีการอื่น เช่น เป็นรูปด้านต่างๆในแบบลายเส้น 2 มิติ หรือ อื่นๆ

4.22 เพราะขาดหลักการที่จะถ่ายทอดทางความคิดที่ไม่เพียงพอ และความไม่เข้าใจหลักวิชาการของงานประติมากรรม

4.23 คิดว่าไม่สำคัญ หรืออาจจะคิดว่าซ้าจึงทำงานจริงไปเลย โดยไปแก้ไขเอาที่งานจริง จึงไม่สามารถถ่ายทอดได้สมจริง

4.24 ขาดทักษะในกระบวนการคิดวิเคราะห์ ตลอดจนยุค ประวัติศาสตร์ และการค้นคว้าเชิงวิชาการ ทำให้กระบวนการทำงานล่าช้า ซึ่งเป็นความบกพร่องของงานประติมากรรม

4.25 อาจเป็นเพราะว่ามีเทคโนโลยีการร่างภาพมาใช้จึงทำให้ไม่ยากทำแบบจำลองขึ้นมา เพื่อเป็นการลดขั้นตอนก็จะทำให้งานติดขัดตาม ข้อ 3 ที่ได้ตอบไปแล้ว

4.26 เด็กรุ่นใหม่อาจจะมึนสัยที่ชอบทำงานลดขั้นตอนเพื่อให้ได้งานที่ไวขึ้น (เป็นความคิดเห็นส่วนตัว) แต่ไม่คำนึงถึงความถูกต้องหรือความยุ่งยากในการขยายงานที่จะตามมาในรูปงานที่มีขนาดใหญ่

4.27 ประติมากรรุ่นหลังไม่เห็นความสำคัญ ไม่มีเวลาและลดต้นทุนในการสร้างงาน จึงลดขั้นตอนกระบวนการต่างๆ

4.28 ประติมากรรุ่นหลังมีเทคโนโลยีใหม่ๆทางคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยสร้างภาพแต่งภาพมาใช้ จึงส่งผลให้คนรุ่นใหม่ไม่ยากทำแบบจำลอง

4.29 สถานประกอบการบางแห่งที่สร้างสรรค์งานศิลปะส่งออก ต้องการลดต้นทุนและเวลาในการผลิต จึงให้ช่างปั้นลดขั้นตอนลง

4.30 ซึ่เกียจไม่มีเวลา ไม่เห็นความสำคัญของการปั้นรูปจำลอง

4.32 ลดระยะเวลาขั้นตอนต่างๆลงเพื่อต้องการลดต้นทุนในการทำงาน

4.33 งานด่วนต้องการงานประติมากรรมเร็ว ราคาไม่สูงใช้ประโยชน์จากงานประติมากรรมไม่มาก พอใจทั้งสองฝ่าย คือผู้จ้างศิลปินหรือช่างปั้น

- 4.34 มักง่ายไม่เห็นความสำคัญ เอาสะดวกเข้าไว้ มีความเชื่อมั่นตัวเองสูงกว่าตนเองทำงาน
 ป็นเหมือนมีรูปปั้นเป็นต้นแบบ
- 4.35 ลดขั้นตอนหรือตัดขั้นตอนออกเพื่อลดต้นทุนและลดเวลา
- 4.36 ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่และมีความเชื่อมั่นในเทคโนโลยีสมัยใหม่ช่วยได้ดี เช่น
 คอมพิวเตอร์กราฟฟิก
- 4.37 ขาดทักษะในการปฏิบัติงาน
- 4.38 ไม่ให้ความสำคัญ เสียเวลา ไม่ทันใจ วาดเส้นก็พอ
- 4.39 เชื่อว่าจะทำให้งานล่าช้า (ซึ่งถือว่าเป็นความเข้าใจที่ผิดในการเริ่มต้นของงาน)
- 4.40 เก่งแล้ว ไม่มีเวลา คิดว่าไม่จำเป็น
- 4.41 ขาดประสบการณ์ ขาดการฝึกฝน หาข้อมูล ความคิดสร้างสรรค์มองข้ามจุดเริ่มต้น
 รูปแบบ แรงบันดาลใจ
- 4.42 ปัจจุบันมีการแข่งขันกันสูง จนทำให้ขาดความรอบคอบ ขาดจิตสำนึก คุณค่าทาง
 ศิลปะ
- 4.43 อาจารย์ผู้สอนจัดวางแผนการสอน เวลานั้น โดยไม่ให้ความสำคัญกับการปั้นจำลอง
 มุ่งเน้นที่ความสำเร็จของงาน
- 4.44 เวลาทำงานต้นแบบมีน้อยเพราะถูกจำกัดเวลามาจากผู้ว่าจ้าง
- 4.45 ไปแก้ไขที่ต้นแบบเลย ไม่จำเป็นว่าเป็นรุ่นหลังหรือรุ่นแรก ผมเห็นว่าช่างอายุงานหลายๆ
 บางคนก็ไม่เห็นทำรูปจำลองก่อนทำงานเลย รุ่นหลังไม่ใส่ใจขาดความขยัน
- 4.46 ปัจจุบันการสร้างแบบจำลองสามารถสร้างในระบบคอมพิวเตอร์ได้สะดวกและสามารถ
 มองเห็นได้ทุกด้าน และพิมพ์ออกมาใช้ได้จึงเป็นที่นิยม คือสร้างจากคอมพิวเตอร์ไม่ได้สร้างจากวัสดุ
 อื่น
- 4.47 การสร้างงานประติมากรรมจะมีเทคนิคต่างๆมากมายที่จะนำมาสร้างจึงไม่นิยมสร้าง
 งานต้นแบบ เช่นการเชื่อมด้วยไฟฟ้า หรือเชื่อมด้วยก๊าซ แต่จะมีแบบแค่กระดาษที่มีรูปผลงานเท่านั้น
- 4.48 ประสบการณ์รุ่นหลัง จากสร้างงานได้เสร็จเร็วขึ้น หรือใช้เวลาให้น้อยจึงหาวัสดุต่างๆ
 นำมาสร้างสรรค์มากกว่าเดิม
- 4.49 ขาดการวางแผนในการทำงาน
- 4.50 ไม่เห็นความสำคัญ และข้อดีของประติมากรรมจำลองขนาดเล็ก
- 4.51 ขาดประสบการณ์ และความรอบคอบในการทำงานอย่างมีระเบียบแบบแผน
- 4.52 งานบางอย่างประติมากร อาจได้ทำบ่อยๆซ้ำๆหลายครั้ง
- 4.53 เป็นงานที่คิดว่าง่าย ต้องการรวบรัดตัดขั้นตอน
- 4.54 ต้องการความสดของงานทางด้านอารมณ์งาน
- 4.55 ใจร้อน เร่งรีบ
- 4.56 ขาดความชำนาญในการสร้างงาน
- 4.57 ไม่สนุก พื้นที่งานเล็ก
- 4.58 ความมักง่าย อาจจะช่วยสังคมในสมัยนี้เน้นการทำงานที่รวดเร็ว ไม่อยากเสียเวลาใน
 การทำงานซ้ำซ้อน จึงรีบสรุปชิ้นงานเท่าจริงเลย

4.59 ความเอาใจใส่ในการทำงาน ไม่สามารถที่จะต้องไปศึกษาหาในรูปแบบหรือข้อมูลที่จะมาใช้งานจริง เสียเวลาในการทำงานซ้ำซ้อนกัน

4.60 อุดมการณ์ แนวความคิด ของศิลปินรุ่นใหม่+ วิถีชีวิตในสังคมสมัยนี้ มีการแข่งขันแรง รีบ ค่าครองชีพที่สูงขึ้น อาจจะมีผลให้ศิลปินรุ่นใหม่ๆ ไม่อยากเสียเวลาทำงานหลายขั้นตอน

4.61 ไม่มองเห็นความสำคัญ และขาดประสบการณ์

4.62 เพื่อความรวดเร็ว (มักง่าย)

4.63 ไม่คำนึงถึงผลงานเท่าไรนัก จึงมองเห็นผลประโยชน์มากเกินไป

4.64 เด็กรุ่นใหม่มองข้าม ความสำคัญของหุ่นจำลองเวลาสร้างชิ้นงาน ว่าอย่างไรเขาก็ปั้นได้

4.65 ถ้าไม่มีหุ่นจำลองจะเกิดการสร้างสรรค์มากยิ่งขึ้นเพราะไม่ได้มีขีดจำกัด รายละเอียดหรือลดรายละเอียดลงได้

4.66 มันผิดเป้าหมายที่วางไว้ มันเกิดการสร้างสรรค์ตลอดเวลาเมื่อเวลาที่ปั้นงาน (สำหรับคนที่เรียนศิลปะเลียดศิลปะมันสูง)

4.67 อาจจะมีสถาปนิก มาคำนวณโครงสร้างให้...แต่อย่าลืมสถาปนิก ไม่ใช่ช่างปั้น

4.68 ประติมากรรมจริงชิ้นงานอาจจะไม่ใหญ่โตจนเกินไปและช่างปั้นรุ่นหลังนำเทคโนโลยีเข้า มาช่วยลดขั้นตอน ไม่เสียเวลาในการสร้างผลงานจริงนำคอมพิวเตอร์เข้ามามีบทบาทมากขึ้น อาจจะไม่มีประสบการณ์หรือมักง่ายเกินไป

4.69 ขาดประสบการณ์ และความรอบคอบในการปฏิบัติงานอย่างมีระบบระเบียบแบบแผน

4.70 ไม่เห็นความสำคัญและข้อดีของการปั้นรูปประติมากรรมจำลองขนาดเล็ก

4.71 มักง่ายขาดการวางแผนในการทำงาน

4.72 ขาดประสบการณ์ ขาดการหาข้อมูล ขาดการฝึกฝน มักง่ายมองข้ามจุดเล็กๆ คิดว่าไม่เป็นเรื่องใหญ่หรือสำคัญ

4.73 สถานประกอบการทำงานศิลปะแข่งขันกันสูงเพื่อผลิตสินค้าออก ครั้งละหลายๆ ต้องลดต้นทุนและระยะเวลาในการปฏิบัติงาน จึงทำให้ศิลปินหรือช่างตัดกระบวนการและขั้นตอนการปั้นรูปจำลองออกไป

4.74 หน่วยงานทางการศึกษาไม่เน้น ไม่สอน หรือไม่ให้ความสำคัญต่อการเรียนการสอน เรื่องการปั้นรูปจำลองก่อนจะปั้นงานชิ้นใหญ่

5. การปั้นรูปงานประติมากรรมจำลองขนาดเล็กในความคิดเห็นจากประสบการณ์ของท่าน นั้นถือว่ามีความสำคัญหรือไม่

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญตอบแบบสอบถามการปั้นรูปงานประติมากรรมจำลองขนาดเล็กในความคิดเห็นจากประสบการณ์ของผู้เชี่ยวชาญถือว่ามีความสำคัญหรือไม่

ความเห็น	สำคัญน้อย	สำคัญมาก	สำคัญมากที่สุด
จำนวน (คน)	-	3	57
คิดเป็นร้อยละ	-	5	95

เหตุผลเพราะ

- 5.1 ไม่เคยเห็นประติมากรที่มีชื่อเสียงจะละเลยขั้นตอนนี้เลยสักคน
- 5.2 เคยเห็นช่างปั้นบางคน สร้างงานชิ้นจริงเลยโดยที่ไม่มีแบบจำลองซึ่งปรากฏว่าเกิดปัญหาในการสร้างงานมาก ผลงานขาดแบบที่ชัดเจน
- 5.3 เมื่อมีแบบจำลองจะมีความมั่นใจในการคำนวณโครงสร้างตลอดจน วัสดุ อุปกรณ์ ระยะเวลาสามารถกำหนดได้ชัดเจน รวมถึงผู้ช่วยช่างปั้นจะใช้กี่คน
- 5.4 เป็นขั้นตอนของกระบวนการทางประติมากรรมที่สำคัญไม่ควรขาด
- 5.5 มีการเห็นภาพหรือแก้ไขก่อนที่จะเป็นงานใหญ่ซึ่งจะแก้ไขได้ยากลำบาก
- 5.6 ความผิดพลาดจะเกิดน้อยมากหรือไม่มีเลย
- 5.7 ได้แก้ไขผลงานตั้งแต่แรกให้มีความชัดเจนมีความสมบูรณ์
- 5.8 จะได้ผลงานที่มีความสมบูรณ์ที่ดีกว่าผลงานที่ไม่ได้มีแบบจำลอง
- 5.9 ช่วยให้เราได้ศึกษาและวิเคราะห์งานก่อนที่จะทำจริง ได้อย่างรอบคอบ และเหมาะสม
- 5.10 สามารถนำเสนอผลงานต่อผู้ว่าจ้างได้ง่ายขึ้น เพราะสามารถเห็นรูปแบบเสมือนจริง
- 5.11 ทำให้การปั้นขยายแบบไม่ผิดพลาดส่วนจากแบบที่จำลองไว้
- 5.12 ได้ใช้ความรู้ความสามารถในการสร้างงานประติมากรรม
- 5.13 ได้ใช้ทักษะในการทำงานสร้างความต่อเนื่อง
- 5.14 ได้รูปแบบที่สมบูรณ์
- 5.15 เป็นแม่แบบในการสร้างสรรค์ และพัฒนางานจริง ให้สมบูรณ์ครบถ้วน
- 5.16 เป็นต้นแบบของผลงานจริง และใช้วางแผนงานในการสร้างหรือขยายงาน
- 5.17 เมื่อนำไปขยายจะเป็นตัวกำหนด โครงสร้างภายในทั้งหมด และนำไปทำรูปตัดใส่สเกลสำหรับขยายในมาตราส่วนตามต้องการ
- 5.18 หลักการ
- 5.19 ความคิดสร้างสรรค์
- 5.20 ถ่ายทอดสู่กระบวนการจริง ทำงานได้จริงมีคุณค่า และคุณภาพ
- 5.21 เป็นภาพต้นแบบที่เราแก้ไขจนเสร็จสมบูรณ์แล้วพร้อมที่จะขยายเป็นขนาดใหญ่ต่อไป
- 5.22 เป็นผลงานอีกชิ้นที่สมบูรณ์ของเราสามารถนำไปจัดแสดงเป็นผลงานส่วนตัวได้
- 5.23 ในกรณีที่เรามีเวลาขยายก็สามารถให้ผู้ที่มีความชำนาญในการปั้นขยายเป็นงานแทนเราได้
- 5.24 เป็นภาพต้นแบบที่ประติมากรได้ปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาเรื่องราว รูปทรงหลักทัศนธาตุ ได้อย่างสมบูรณ์ลงตัว และพร้อมที่จะนำไปขยายใหญ่ตามขนาดที่ต้องการต่อไป
- 5.25 เป็นภาพต้นแบบที่ถือได้ว่าเป็นเข็มทิศ ในการนำทางหรือปฏิบัติงานช่วยให้ทีมงานหรือลูกมือเห็นภาพจะได้ปฏิบัติงานเสร็จตามกำหนดเวลาที่ตั้งไว้
- 5.26 ประติมากรรมจำลองขนาดเล็ก ช่วยให้การคำนวณค่าแรง ค่าวัสดุ ชนิดวัสดุจำนวนวัสดุ และระยะทางในการปฏิบัติงานได้อย่างแม่นยำ หรือใกล้เคียง

5.27 งานประติมากรรมจำลอง ถือว่าเป็นงานที่เราได้สร้างสรรค์จากข้อมูลและจินตนาการ ให้ออกมาเป็นสามมิติ และมีการปรับแก้หลายครั้งจนงานมีความสมบูรณ์มองเห็นได้รอบด้านเหมือน เช็มทิส

5.28 งานประติมากรรมจำลองเปรียบเหมือนการจำลองการสร้างงานจากของจริงทำให้ ผู้สร้างงานทราบปัญหา และวิเคราะห์ปัญหา พร้อมหาแนวทางในการแก้ไขไว้อย่างดีก่อนการสร้าง งานจริง

5.29 สามารถปั้นงานชิ้นใหญ่ได้ตามจุดประสงค์ที่วางไว้ เช่นเวลาในการปฏิบัติงาน สถานที่ เหมาะสมกับลักษณะรูปแบบงาน

5.30 ช่างปั้นหรือศิลปินได้แก้ไข ปรับปรุงผลงานตั้งแต่ขั้นตอนแรกให้มีความชัดเจน สมบูรณ์ ก่อนจะสร้างสรรค์ผลงานจริง

5.31 งานปั้นจำลองถือว่าเป็นแผนที่ในการเดินทาง ถ้ามีแผนที่ที่มีคุณภาพ ก็จะส่งผลให้ เดินทางถึงจุดหมายเร็วขึ้น

5.32 มีงานประติมากรรมจำลอง จะช่วยให้การปฏิบัติงานง่ายและเร็วขึ้นส่งผลให้ช่างหรือ ลูกมือทำงานได้สะดวก ไม่ต้องรอหัวหน้ามาควบคุมกำกับตลอดเวลา

5.33 เพิ่มเติมแก้ไขได้ เมื่อมาทำงานจริง

5.34 ทำให้เห็นรูปทรง จังหวะและแสงเงา

5.35 ทำให้เห็นการเริ่มต้น ริเริ่มและสิ้นสุดได้ชัดเจนของงาน สร้างความสำคัญให้ปรากฏขึ้น ได้เป็นอย่างดี

5.36 ทำให้ลูกค้า- ผู้จัดจ้างยอมรับ เชื่อถือในผลงาน

5.37 เป็นรูปธรรมที่สรุปงานได้ง่าย และจะกำหนดในสัญญาจ้างได้ถูกต้อง

5.38 การปั้นรูปจำลองบ่อย ๆ ครั้ง เพื่อคัดผลงานที่ดีที่สุดจะได้ชิ้นงานที่สวยงาม และลงตัว

5.39 ช่วยในการประมาณการโครงสร้าง และวัสดุ องค์ประกอบของศิลปะเข้ากับ สิ่งแวดล้อม อย่างลงตัว

5.40 ประติมากรรมจำลอง ช่วยวิเคราะห์จินตนาการให้ทันสมัยขึ้น เข้ากับสถานที่ สภาพแวดล้อมที่ตั้งงาน

5.41 จำลองความคิด จินตนาการ ของประติมากร และผู้ว่าจ้างให้เป็นงาน 3 มิติ เห็นได้ทุก มุมทุกด้านรวมกัน

5.42 สามารถปรับปรุง แก้ไขแบบก่อนปฏิบัติงานจริงเพื่อให้ได้งาน ที่ถูกต้องตามแบบที่ ต้องการ

5.43 สามารถลดเวลาในการปฏิบัติงาน ไม่ต้องแก้ไขงานมาก งานโครงสร้างที่มีขนาดใหญ่ ผิดพลาดน้อยที่สุด

5.43 ยังเป็นตัวกำหนดโจทย์แต่ละชิ้นงาน เข้าไปจนเกิดความลงตัวหรือเหมาะสมให้มากที่สุด

5.44 การปั้นงานจำลองขนาดเล็กเราสามารถควบคุมได้ง่ายกว่าการปั้นขยายใหญ่

5.45 สามารถนำไปเสนอผลงานกับผู้ว่าจ้างได้และเห็นได้รอบด้านชัดเจนสามารถแก้ไขงาน ต้นแบบได้ทันที

- 5.46 สามารถปฏิบัติงานและควบคุมคุณภาพของผลงานได้สะดวก รวดเร็ว
- 5.47 สามารถวางแผนขั้นตอนการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและชัดเจน
- 5.48 สามารถตอบสนองจินตนาการกับการปฏิบัติได้สะดวก รวดเร็ว
- 5.49 เป็นการถ่ายทอดความคิดสร้างสรรค์ให้เป็นรูปธรรมจากความคิด ลายเส้น งานจำลองขนาดเล็ก งานจริง
- 5.50 มีโอกาสได้ปรับปรุงแก้ไขส่วนที่ยังไม่ดี ให้ดีขึ้นเพิ่มเติมในส่วนที่ขาดให้เต็ม ทางด้านสุนทรีย์
- 5.51 ในงานที่ใหญ่มาก ถ้าได้เขียน – ปั้นแบบจำลอง ขนาดเล็ก – ใหญ่ ทำให้ทำงานได้อย่างมั่นใจ และสะดวกกับการอธิบายให้ผู้ร่วมงานเกิดความเข้าใจง่ายขึ้น
- 5.52 เป็นการฝึกฝนให้คุ้นเคยในชิ้นงานเบื้องต้น
- 5.53 เหมาะสมมากกับงานที่ซับซ้อนใหญ่โต
- 5.54 ใส่ความคิดลงได้ทุกด้านต้องปั้นโมเดลก่อนเท่านั้นงานใหญ่ไม่พลาด
- 5.55 เป็นการสรุปรูปแบบของงาน เห็นเป็น โมเดลมองได้รอบด้าน เห็นภาพ ฯลฯ ได้ดีกว่าแบบกระดาษ 2 มิติ
- 5.56 เป็นการทำการบ้านก่อนขึ้นงานจริง มีการสเก็ทซ์กลั่นกรองรูปแบบที่ลงตัว มองเห็นปัญหาของงานได้ชัดเจนกว่า
- 5.57 งานปั้นสเก็ทซ์ จะทำให้เห็นภาพรวมของงาน เห็นถึงปัญหา ข้อบกพร่องของงานและศิลปินวางแผนการทำงานได้ชัดเจน
- 5.58 เพื่อจะได้เห็นรายละเอียดในส่วนต่างๆของงานได้และพร้อมที่จะแก้ไขได้ก่อนจะสร้างงานจริงได้
- 5.59 ได้ทราบถึงขั้นตอนการทำงาน อย่างเป็นระบบ
- 5.60 สามารถวางแผนการทำงานได้ดี
- 5.61 คือเราปั้นงานได้ตามจุดประสงค์ที่วางไว้คือถ้ามีหุ่นจำลองมันเป็นพื้นฐานของการสร้างสรรค์งาน เรื่องรายละเอียดมันขึ้นอยู่กับผู้สร้างงานว่าเราจะสร้างเกินกว่าแบบจำลอง
- 5.62 ทำให้สัดส่วน anatomy ของประติมากรรมจริง แม่นยำกว่ากัน ไม่ผิดส่วนสมบูรณ์กว่ากัน
- 5.63 การขยายงานประติมากรรมจริงสามารถทำงานได้ง่ายกว่า การเซ็ทสัดส่วนจากประติมากรรมต้นแบบยังมีความจำเป็นที่สุด
- 5.64 ใช้เป็นแนวทางในการคิดจัดวางองค์ประกอบศิลป์ทางทัศนธาตุต่างๆในรูปแบบสามมิติ
- 5.65 ใช้เป็นต้นแบบในการสร้างสรรค์ผลงานตรวจเช็คความถูกต้องของสัดส่วนรูปทรง
- 5.66 ใช้คำนวณวัสดุ อุปกรณ์ ระยะเวลาการปฏิบัติงาน รวมถึงราคาของชิ้นงานได้ในราคาที่ใกล้เคียง
- 5.67 งานปั้นรูปจำลองขนาดเล็ก เป็นเหมือนเข็มทิศนำทาง และวางแผนในการปฏิบัติงาน
- 5.68 งานปั้นรูปจำลองขนาดเล็ก ช่วยคำนวณต้นทุน ราคา วัสดุอุปกรณ์ได้อย่างแม่นยำ
- 5.69 งานปั้นรูปจำลองขนาดเล็ก เป็นผลงานจากการวิเคราะห์และจินตนาการของช่างหรือศิลปินถ่ายทอดมาเป็นรูปทรงสามมิติ

- 5.70 สามารถควบคุมการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพ ผลงานสำเร็จเร็วตามที่กำหนดไว้
- 5.71 วางแผนขั้นตอนการทำงานช่วยคำนวณต้นทุน ราคา วัสดุ อุปกรณ์อย่างแม่นยำ
- 5.72 สามารถตอบจินตนาการตนเองและผู้ว่าจ้างได้ตรงกันในขั้นแรกก่อนจะขยายขึ้นใหญ่

6. การปั้นรูปผลงานประติมากรรมจำลองขนาดเล็กในความคิดเห็นจากประสบการณ์ของท่านพอที่จะสรุปได้ดังนี้

- 6.1 เป็นการปั้นให้ได้โครงสร้างให้ได้สัดส่วนท่าทาง เนื้อหาภาพองค์ประกอบที่ลงตัวแต่ไม่จำเป็นต้องละเอียดมากนัก
- 6.2 วัสดุที่ปั้นควรเป็นวัสดุที่มีส่วนใหญจะเป็นดินน้ำมันหรือขี้ผึ้ง
- 6.3 การปั้นแบบจำลอง สามารถสร้างมูลค่าเพิ่ม ให้กับผลงานได้เป็นอย่างดี
- 6.4 ได้จำลองงานจริงขึ้นมา ได้เห็นได้แก้ปัญหาองค์ประกอบต่างให้สมบูรณ์ทำให้งานจริงสมบูรณ์แบบกว้างงานจำลองอีก
- 6.5 เป็นกระบวนการลำดับขั้นตอนปั้นทำให้ลดการผิดพลาดต่างๆเป็นอย่างดี
- 6.6 เห็นภาพที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน เช่นนำไปขึ้นโครงให้ลูกมือช่วยปั้น
- 6.7 ได้ผลงานประติมากรรมที่มีความสมบูรณ์ที่สุด
- 6.8 ระยะเวลาการสร้างงานรวดเร็ว
- 6.9 มีความชัดเจนในช่วงเวลาสร้างงาน
- 6.10 ให้ประโยชน์ และมีผลดีต่อผู้ทำงาน และผู้ว่าจ้างมากที่สุด
- 6.11 ช่วยให้ประติมากรสามารถถ่ายทอดอารมณ์ และแนวความคิดลงสู่งานได้รวดเร็วขึ้น
- 6.12 สามารถทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะหรือทีมงานได้ง่ายขึ้นโดยมีรูปแบบจำลองเป็นแนวทางในการทำงาน
- 6.13 เป็นการสรุปแนวคิด เนื้อหา ในการแสดงออก ถึงความรู้สึกที่แสดงออกในงานประติมากรรม
- 6.14 เป็นการสรุปรูปแบบ รูปทรง ของงานประติมากรรม เพื่อให้ผู้ชมได้รับรู้
- 6.15 เป็นการสรุปหรือยุติในสิ่งที่ค้นหา ทั้งแนวความคิด และรูปแบบ เบื้องต้น เพื่อที่จะได้ทำการขยายงานประติมากรรมขนาดใหญ่ต่อไป
- 6.16 ทำงานสะดวกขึ้น งานออกมาสมบูรณ์ตามแนวความคิดของเรา
- 6.17 สามารถขึ้นโครงสร้างได้ง่ายไม่ผิดพลาด
- 6.18 สามารถกำหนดเวลาได้
- 6.19 ต้องทำสเก็ชก่อนทุกครั้ง
- 6.20 การสร้างงานประติมากรรมเล็กหรือใหญ่ผู้ที่จะสร้างงานต้องศึกษา เรียนรู้ วิธีการขั้นตอนของสิ่งที่จะทำให้ดีก่อนแล้วจึงลงมือทำ
- 6.21 การปั้นรูปประติมากรรมจำลองขนาดเล็กมีความสำคัญก่อนจะสร้างงานประติมากรรมในผลงานจริง
- 6.22 ใช้เป็นต้นแบบ
- 6.23 ใช้สำหรับขยาย

- 6.24 ฝึกกระบวนการคิดสร้างสรรค์
- 6.25 ทำให้กระบวนการทำงานมีขั้นตอนที่ชัดเจน
- 6.26 แก้ไขสิ่งบกพร่องจากสิ่งที่ทำมาแล้วให้ได้ผลงานออกมาดีที่สุดของงานประติมากรรม
- 6.27 เป็นผลงานที่ได้รับการแก้ไขจนเสร็จสมบูรณ์
- 6.28 เป็นผลงานขนาดเล็กที่เสร็จสมบูรณ์ พร้อมที่จะนำไปจัดแสดงได้
- 6.29 สามารถให้ผู้อื่นที่มีความรู้ความสามารถในทางประติมากรรมขยายแบบได้ต่อไป
- 6.30 การปั้นรูปประติมากรรมจำลองถือว่าการสเก็ตซ์งานเพื่อดูภาพรวม เพื่อแก้ไข
ปัญหาได้ดี
- 6.31 เป็นการถ่ายทอดความคิดจินตนาการ และข้อมูลออกมาเป็นรูปทรงสามมิติ โดยผ่าน
การกลั่นกรอง เนื้อหา เรื่องราว รูปทรงหรือหลักทางทัศนธาตุ
- 6.32 เป็นการจำลองสถานการณ์ปฏิบัติงานก่อนที่จะปฏิบัติก่อนที่จะปฏิบัติงานจริงเมื่อพบ
ปัญหาจะได้ปรับปรุงแก้ไข
- 6.33 การปั้นรูปจำลองมีความสำคัญต่อการปั้นรูปประติมากรรมมาก ทุกคนที่ศึกษางาน
ประติมากรรมจำเป็นต้องศึกษาเรียนรู้ให้เข้าใจ
- 6.34 เป็นต้นแบบความคิด (นามธรรม) เพื่อแสดงออกในรูปแบบ(รูปธรรม)ได้ชัดเจน
- 6.35 จะได้ทราบแนวความคิดว่าจะทำอะไรรูปแบบเป็นเช่นไร
- 6.36 ทำให้การทำงานมีแนวทางและชัดเจนยิ่งขึ้น
- 6.37 ทำให้เราเข้าใจในชิ้นงาน เรื่องสัดส่วน กายวิภาค ทีมร่วมงานไม่สับสน
- 6.38 ทำให้ลูกค้า ผู้จัดจ้างเห็นในเบื้องต้น ว่างานขยายใหญ่แล้วจะออกมาตามลักษณะงาน
จำลองนี้
- 6.39 ลูกค้า ผู้ว่าจ้างตกลงทำสัญญาจัดจ้างได้ง่ายและเป็นข้อกำหนด ตกลง ตามเงื่อนไข
รูปแบบ
- 6.40 การปั้นประติมากรรมจำลอง เป็นการฝึกฝนทักษะ เตรียมความพร้อมสู่เป้าหมายที่
แท้จริง
- 6.41 ขยายแบบได้ ตามอัตราส่วนที่แท้จริง
- 6.42 เข้าใจถึงประติมากรรมที่สร้างสรรค์ พร้อมการปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็วและรอบคอบ
- 6.43 จากประสบการณ์ ปัญหา ความผิดพลาด เกิดจากความไม่รู้กระจ่างแจ้งในงานที่จะทำ
ประติมากรรมจำลองจะบอก CONCEPT แนวความคิดของผู้ว่าจ้าง ซึ่งแต่ละคนจะมีความชอบ ความ
นิยมแตกต่างกันไปบางครั้งจากชาวเป็นดำ เลยกี่มี ไม่สามารถกำหนดได้เลย
- 6.44 ประติมากรรมจำลอง จะช่วยกลั่นกรองความคิดให้ตกผลึกจนสามารถสร้างงาน
ต้นแบบได้สำเร็จ
- 6.45 ยังมีความจำเป็นอยู่มาก แต่ควรหาวัสดุที่ประหยัด เทคนิคที่สร้างได้รวดเร็ว เหมาะสม
กับผลงาน
- 6.46 ต้องศึกษาข้อมูลทั้งทางด้านทฤษฎีและปฏิบัติให้ทันสมัย ทั้งศิลปินในประเทศและ
ต่างประเทศ

6.47 สะดวกต้องการเคลื่อนย้าย สามารถนำไปแสดงผลงานที่ใช้พื้นที่ไม่มากนัก สามารถติดตั้งได้ทุกสถานที่

6.48 การปั้นประติมากรรมจำลองขนาดเล็ก คือการปั้นประติมากรรมที่มีความสมบูรณ์และความงามทางทัศนธาตุ สามารถตรวจสอบได้รอบด้าน ทุกแง่มุม

6.49 ประติมากรรมจำลองขนาดเล็ก สามารถตอบสนองจินตนาการและการปฏิบัติงานประติมากรรมได้อย่างสมบูรณ์ และชัดเจน

6.50 ประติมากรรมจำลองขนาดเล็กมีคุณค่าความงามทางด้านทัศนศิลป์ในตัวเอง

6.51 เป็นแบบงานที่มองเห็นทุกด้าน ทุกมิติ ช่วยให้เราทำงานง่าย อธิบายให้แก่ผู้ว่าจ้าง ผู้ร่วมงานเข้าใจง่าย

6.52 ปรับปรุง แก้ไข เพิ่มเติม เสริมแต่งได้ก่อนที่จะลงมือปฏิบัติงานจริง

6.53 เป็นตั้งเข็มทิศ เป็นสิ่งยึดในการทำงานจริง

6.54 ถ้ามีเวลาจำกัด งานชิ้นไม่ใหญ่ก็สามารถสเก็ตซ์ลงกระดาษก็น่าจะพอ

6.55 สร้างโมเดลเฉพาะชิ้นงานที่สำคัญๆมาก

6.56 สร้างโมเดลสามารถแบ่งงานให้ทีมงานทำได้

6.57 งานปั้นแบบสเก็ตซ์ เหมือนเป็นการสรุปรูปแบบของงานมองเห็นชัดเจน กว่าแบบกระดาษหรือคำพูด

6.58 งานปั้นแบบสเก็ตซ์ สามารถมองเห็นถึงปัญหาวางแผนขั้นตอนการทำงานได้ แบ่งแยกงานกันได้ชัดเจนเห็นภาพ

6.59 ศิลปินที่ทำงานได้เพิ่มทักษะ เอาใจใส่ในการทำงานต้องวางแผนหาข้อมูลที่จะมากใช้ได้จริง ปรับในส่วนที่บกพร่องได้

6.60 เพื่อให้เห็นงานในแบบจริง(ขนาดย่อส่วน)

6.61 ได้มองเห็นทุกมุมมองของงานตัวอย่าง

6.62 ได้เก็บเป็นงานต้นแบบได้ และเป็นประวัติศาสตร์ได้

6.63 มันมีข้อดีมากกว่าข้อเสียเพราะเราทำงานไปตามรูปแบบ

6.64 การปั้นรูปประติมากรรมจำลองหรือที่เรียกว่า(รูปปั้นต้นแบบ) ยังมีความจำเป็นอย่างมาก

6.65 ทำผลงานประติมากรรมจริง มีรูปทรงที่สวยงาม มีเสน่ห์กว่ากัน

6.66 ทุกวันนี้ถึงจะมี Computer เข้ามามีบทบาทมากก็ตาม แต่งานปั้นก็ยังมีเสน่ห์และยังมีฟิลลิ่งมากกว่า

6.67 การปั้นรูปงานประติมากรรมจำลองมีความสำคัญมากต่อการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมหรืองานที่เป็นสามมิติ เช่น งานสถาปัตยกรรม

6.68 การปั้นรูปงานประติมากรรมจำลองเปรียบเหมือนเข็มทิศ ใช้บอกทิศทางและระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ได้อย่างเที่ยงตรงหรือใกล้เคียง

6.69 การปั้นรูปงานประติมากรรมจำลองช่วยเป็นงานต้นแบบให้ขยายเป็นงานชิ้นใหญ่ได้ถูกต้อง

6.70 ทำให้ผู้สร้างสรรค์งานเข้าใจตัวชิ้นงานมากทุกส่วน เช่น สัดส่วน กายวิภาค

6.71 ทำให้ช่าง ทีมงานหรือผู้ช่วยลูกมือ ปฏิบัติงานไม่สับสนส่งผลให้การปฏิบัติงานดำเนินการได้เร็ว

6.72 ทำให้ผู้ว่าจ้างหรือลูกค้ามองเห็นผลงานในเบื้องต้น ก่อนจะขยายงานขึ้นใหญ่

6.73 ประติมากรรมจำลองสามารถตอบสนอง ความคิดจินตนาการได้อย่างชัดเจนและสมบูรณ์ เราสามารถปรับแก้ได้อย่างสบาย

6.74 การปั้นประติมากรรมจำลอง คือการนำเอาหลักทัศนธาตุมาจัดวางองค์ประกอบศิลป์ให้สวยงามทุกมุมจนพอใจทั้งผู้ว่าจ้างและช่างปั้นศิลปิน

6.75 ประติมากรรมจำลอง เป็นตัวประเมินราคาค่าวัสดุ อุปกรณ์ต่างๆและโครงสร้างภายในของรูปทรงรวมถึงระยะเวลาหรือสถานที่ในการปฏิบัติงาน

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 กลุ่มนักวิชาการ มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

1. ควรมีการเรียนการสอนวิชาการปั้นแบบจำลองขึ้นเล็กเพื่อเป็นแบบสำหรับขยายขึ้นใหญ่ เพื่อให้คนรุ่นหลัง ได้ซึมซับ ความสำคัญของวิชานี้ (ผศ.คมสันต์ คำสิงหาผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม)

2. งานจำลองเป็นกระบวนการทางปั้นที่จำเป็นและขาดไม่ได้ และสำคัญมาก (สมพงษ์ ปัญญาวงศ์)

3. เนื่องจากผลงานประติมากรรมนั้นเป็นงาน 3 มิติต้องมองเห็นรอบด้าน ถ้าการสร้างผลงานจริงไม่มีแบบจำลองจะทำให้เวลาสร้างงานจริงเกิดความสับสน ลังเล ไม่ชัดเจน มีผลต่อผู้ที่ต้องการผลงานเรานั้นมองไม่เห็นภาพจริงด้วย เราควรสร้างแบบจำลองก่อนเพื่อให้เห็นความชัดเจน ความจริงก่อนลงมือปฏิบัติงานจริง..ผมว่ามีความสำคัญมาก (ผศ.กิตติชัย กันแดง)

4. ปัจจุบันผู้ทำงานด้านประติมากรรมลดน้อยลง เพราะมีอุปสรรคหลายอย่างเป็นตัวแปร เช่น มีขั้นตอนยุ่งยาก ขาดสถานที่ในการทำงาน ไม่มีเป้าหมายในการทำงาน หรือประกอบอาชีพขาดความมั่นใจในตนเอง เป็นต้น จึงเป็นเรื่องที่ครูผู้สอน ประติมากรรมจะต้องช่วยกันสร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ นี้ให้มากขึ้น ไม่เช่นนั้นแล้วผู้ทำงานด้านนี้คงจะลดลงไปเรื่อยๆจนถึงกับขาดแคลน (เฉลิมชัย วิเศษ)

5. สำหรับในเรื่องของการเรียนการสอน ควรสอนในเรื่องของขั้นตอนในการสร้างงานประติมากรรม ซึ่งจำเป็นในเรื่องของการสร้างสรรค์ คือ ต้องสรุปแนวความคิดให้ได้ก่อน แล้วนำความคิดมาสร้างเป็นรูปแบบของงานประติมากรรม โดยการจำลองเป็นงานประติมากรรมจำลอง ให้รูปแบบได้ตามความรู้สึก และแนวความคิด ก่อนมาขยายเป็นงานขนาดใหญ่ (สมควร อุ่มตระกูล)

6. สถาบันการศึกษาควรให้ความสำคัญอย่างยิ่ง ที่จะต้องส่งเสริมให้นักศึกษาได้สร้างงานจำลองอย่างต่อเนื่อง เพื่อจะได้นำความรู้ ความสามารถ มาสร้างสรรค์งานประติมากรรมได้อย่างมีคุณค่า (ประสพสุข รัตนใหม่)

7. ควรที่จะให้เด็กมีทักษะและวิธีคิดปรับขบวนการทำงานเป็นขั้นตอน ตั้งแต่การหาข้อมูลต่างๆเพื่อนำมาสังเก็ตซ์แนวความคิด สู่กระบวนการทำงานจริงจะทำให้การทำงานสมบูรณ์ถูกต้องตามหลักวิชาสากล (พิทักษ์ เฉลิมเล่ง)

8. การที่จะเป็นประติมากรที่ดีควรที่จะต้องวาดภาพลายเส้นได้สวยงามสมบูรณ์และควรรู้สัดส่วนที่ถูกต้องของผลงานและที่สำคัญควรทำแบบจำลอง ขนาดเล็กพอเหมาะไว้ก่อนเสมอ เพราะจะเป็นการแก้ปัญหาต่างๆในผลงานได้อย่างสมบูรณ์ เวลาขยายใหญ่ก็จะมีปัญหาในการขยายงานเลย (ผศ.ประเสริฐ วรณรัตน์)

9. ในปัจจุบันนี้มีเทคโนโลยีใหม่ ๆ ทางคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยในการสร้างภาพสองมิติ และสามมิติเป็นงานประติมากรรม จึงส่งผลต่อ คนรุ่นใหม่มองข้ามแบบจำลองไป ทั้งที่ความเป็นจริงเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ช่วยทำงานได้ดีในระดับหนึ่ง แต่ในงานได้อารมณ์ความรู้สึกจะต้องใช้คนแก้ไข เก็บรายละเอียด (จรรยา ม่านคำ)

10. ครูอาจารย์สอนศิลปะทุกสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนศิลปะสาขาวิชาประติมากรรม ควรสอนและเน้นให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการสร้างรูปประติมากรรมจำลองขึ้นมาก่อน ไม่ควรข้ามขั้นตอน อย่างน้อยเป็นการจำลองสถานการณ์ไว้ก่อน ถ้าเกิดผิดพลาดจะได้หาทางแก้ไข (ชัยชนะชัยชัย)

11. ทุกวันนี้สถานประกอบการหรือนายจ้างบางแห่งต้องการลดต้นทุนและเวลาในการทำงานประติมากรรมส่งตลาดให้เร็วขึ้น ขอให้ช่างปั้นข้ามกระบวนการขั้นตอนปั้นรูปจำลอง จึงส่งผลให้งานประติมากรรมที่ผลิตออกสู่ตลาดศิลปะไม่มีคุณภาพส่งผลให้ภาพรวมต่อวงการศิลปะอย่างมาก (วิชาญ ยะพงษ์)

7.2 กลุ่มศิลปินอิสระ มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

1. ทุกครั้งในการปฏิบัติงานจะต้องมี สเก็ทซ์ ดรออิง และสเก็ทซ์ปั้นทุกครั้งถือว่าเป็นอย่าง ยิ่งฝึกให้เป็นนิสัย เพื่อให้เกิดความชำนาญไม่ว่าจะเป็นงานเล็กหรืองานใหญ่ เพราะจะทำให้เห็นความผิดพลาด (พ.ท.นภดล สุวรรณสมบัติ)

2. งานประติมากรรม กำลังเป็นที่นิยมในสังคมทุกแขนง และส่วนใหญ่แล้ว ผู้จัดจ้างจะสอบราคาและผลงานประติมากรรมก่อนจัดจ้าง สมควรเน้นงานจำลอง ต้นแบบขยายให้ละเอียดและให้เข้าประกอบในหลักสูตรการเรียน (เกรน กุญชศิลป์)

3. จุดเริ่มต้นของความคิดสร้างสรรค์ที่ดี มุ่งสู่เป้าหมายที่สวยงามและมั่นคง เข้ากับสภาวะแวดล้อม เพื่อสังคม เพราะศิลปะรับใช้มวลชน (สุวิทย์ อุทธา)

4. สิ่งสำคัญคือผลสำเร็จของงานต้นแบบเพราะฉะนั้น งานประติมากรรมจำลอง ควรได้รับการแก้ไข จากคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญด้านประติมากรรมและผู้ว่าจ้าง อย่างถูกต้องก่อนปฏิบัติงานจริง (สมภพ ช้องชัยนำสกุล)

5. การสร้างผลงานที่มีขนาดใหญ่ จำเป็นจะต้องสร้างงานจำลองขนาดเล็ก หรือสเก็ทซ์งาน จากข้อมูลที่มีอยู่ เพื่อไม่ให้เกิดการผิดพลาดในการขยายแบบในอนาคตก็ยังคงต้องใช้งานรูปแบบจำลอง ในอุตสาหกรรมยานยนต์ก็ต้องสร้างงานต้นแบบ คือการขึ้นรถจำลองก่อนจึงจะสร้างเป็นงานจริงได้ (สมยศ ยิ่งตาล)

6. ประติมากรรมจำลองขนาดเล็ก นอกจากจะมีคุณค่าความงามในตัวเองแล้ว ประติมากรรมจำลองยังเป็นขั้นตอนสำคัญที่ทำให้การขยายผลงาน ได้สะดวก รวดเร็ว และมีความแม่นยำ ชัดเจนและสามารถศึกษาถึงปัญหาต่างๆในการขยายผลงานประติมากรรมสมควรเป็นอย่าง

ยั้ง ที่ต้องการปั้นประติมากรรมจำลองขนาดเล็ก เพื่อให้ได้ผลงานที่สมบูรณ์ที่สุด ก่อนจะนำไปทำการขยายต่อไป (ทรงศักดิ์ นามโพธิ์)

7. ในการสร้างสรรค์งานประติมากรรม เหมือนจริงเหนือจริง หรืองานสร้างสรรค์ ในกระบวนการทำงาน ผู้ทำอาจมีวิธีที่แตกต่างกัน การทำบ่อยๆย่อมต้องทำให้เกิดความชำนาญ ความคิดสร้างสรรค์ การบันทึกเป็นลายเส้น การปั้นแบบ จำลองขนาดเล็ก ใหญ่ ย่อมนำไปสู่ความสะดวกในการทำงานจริงให้สำเร็จตามแบบอย่าง ตามประสงค์งานแบบจำลอง ก็เป็นงานจริงที่ทรงคุณค่า ขึ้นหนึ่งเหมือนกัน (เบ็น ชะตวรรษย์)

8. การปั้นงานประติมากรรมจำลองขนาดเล็กเราควรฝึกทักษะ เอาใจใส่ หาข้อมูล ให้รู้จริง ทุ่มเวลา มีเป้าหมายในชิ้นงาน ฝึกใช้เครื่องมือปั้นขนาดเล็กให้ชำนาญสำเร็จแน่นอน (เสนห์ เกตุเอี่ยม)

9. ในการทำงานศิลปะ รูปแบบของงานที่ชัดเจนปรับแก้จนลงตัว ศึกษาหาข้อมูลทำการบ้าน เพิ่มทักษะ ฯลฯ สามารถทำให้งานที่ทำออกมาดีได้ การวางแผนการทำงานขั้นตอนการทำงาน ทุก ๆ ขั้นตอนมีความสำคัญทั้งสิ้น เพื่อให้ได้ผลงานที่น่าพอใจ จึงต้องให้ความสำคัญกับทุก ๆ ขั้นตอน (คณศ สมุดหยก)

10. ทุกวันนี้การสื่อสาร สังคมปัจจุบัน โลก ออนไลน์ ได้เข้ามามีบทบาทเกี่ยวกับงานศิลปะ เกือบทุกสาขาจะเป็นงานพื้นที่ งานปั้น หรือ งานภาพพิมพ์ใช้คอมพิวเตอร์ มาเป็นตัวช่วยสามารถทำให้งานศิลปะมีความแม่นยำและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น ถึงอย่างไรก็แล้วแต่ ความงามทางด้านประติมากรรมที่ใช้มนุษย์เป็นผู้สร้างผลงานก็ยังดูดี มีเสน่ห์มากกว่าที่จะสร้างงานด้วย Computer (วิจิต คงทน)

11. ในปัจจุบันนี้ ช่างปั้นและสถานประกอบการมองข้ามไม่เห็นความสำคัญของการปั้นงานรูปจำลองขึ้นมาก่อน เพียงหวังว่าลดต้นทุนและระยะเวลาในการปฏิบัติงานเท่านั้น จึงส่งผลให้ผลงานประติมากรรมที่ผลิตออกมาสู่สังคมหรือตลาดไม่ค่อยมีคุณภาพ ผิดสัดส่วน องค์ประกอบการจัดวางรูปทรงและเนื้อหาไม่ดี (นงลักษณ์ เวียงสงค์)

12. อยากให้ผู้สร้างงานประติมากรรมหรืองานสามมิติเห็นความสำคัญของการสร้างงานจำลองเสียก่อน ก่อนที่จะสร้างสรรค์งานจริง ถือเป็นการช่วยเพิ่มมูลค่าความงามทางศิลปะ (ยุทธภูมิ อินทร์ักษ์)

13. การปั้นรูปประติมากรรมจำลองขนาดเล็กก่อนถือว่าเป็นการจำลองสถานการณ์จริงก่อน จะปฏิบัติงานจริง ถ้าเกิดการผิดพลาดในส่วนต่างๆ จะสามารถปรับปรุงแก้ไขได้ เช่น ขนาดงานสื่อวัสดุต่างๆ ระยะเวลา สถานที่ การเคลื่อนย้าย ฯลฯ ดังนั้นผู้สร้างสรรค์งานควรให้ความสำคัญในการปั้นรูปจำลองก่อนทำงานจริง (สุคนิธา จันทนป)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย เพื่อศึกษาการปั้นประติมากรรมจำลองมีความสำคัญต่อการปั้นรูปประติมากรรมหรือไม่ โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญอาวุโสที่มีชื่อเสียง เช่น นักวิชาการ ครูอาจารย์ ศิลปินอิสระ ศิลปินแห่งชาติ ช่างปั้นสำนักช่างสิบหมู่กรมศิลปากร และได้ปฏิบัติงานสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมอย่างต่อเนื่องมีประสบการณ์ไม่ต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 20 คน แจกแบบสอบถาม ผู้เชี่ยวชาญที่เป็นข้าราชการ ครูอาจารย์ นักวิชาการ ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานภาครัฐบาล เช่น โรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัยต่างๆ ที่จบการศึกษาวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี สายศิลปกรรม วิชาเอกประติมากรรม และทำหน้าที่สอนวิชาประติมากรรมอย่างต่อเนื่อง มีประสบการณ์ไม่ต่ำกว่า 15 ปี จำนวน 30 คน และแจกแบบสอบถามที่เป็นศิลปินหรือประติมากรและช่างปั้นที่ปฏิบัติงานอิสระหรือในหน่วยงานภาคเอกชน จบการศึกษาวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี สายศิลปกรรม วิชาเอกประติมากรรมและปฏิบัติงานตามวิชาที่จบการศึกษามาอย่างต่อเนื่อง มีประสบการณ์ไม่ต่ำกว่า 15 ปี จำนวน 30 คน

1. สรุปผลการวิจัย

จากการตอบแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ ครู อาจารย์ ประติมากร ศิลปิน ช่างปั้นอิสระทั้ง 60 ท่าน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลที่คล้ายคลึงกันผู้ทำวิจัยจึงได้สรุปและรายงานผลเป็นหัวข้อดังต่อไปนี้

1.1 การปั้นรูปหรือการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรม ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่ามีความจำเป็นที่จะปั้นฐานประติมากรรมจำลองขนาดเล็กก่อนเพื่อใช้เป็นต้นแบบ ในความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ ครูอาจารย์ ประติมากร ศิลปิน และช่างปั้นอิสระ ได้ตอบแบบสอบถามว่ามีความจำเป็นมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 91.67 มีรายละเอียดดังนี้ การปั้นรูปประติมากรรมจำลอง ถือเป็นการกำหนดจุดมุ่งหมายให้ชัดเจนในการสร้างสรรค์งานการถ่ายทอดจินตนาการแนวคิดร่วมยอดของประติมากร ศิลปินหรือผู้สร้างสรรค์งานประติมากรรมให้ตกผลึกลงตัวสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น โดยผ่านกระบวนการแก้ไขปรับปรุงตัวผลงาน เพื่อป้องกันความผิดพลาดและสร้างความมั่นใจก่อนจะนำไปขยายงานจริง การปั้นรูปประติมากรรมจำลองเป็นการจำลองสถานการณ์การปฏิบัติงานก่อนก็ได้ ถ้าผิดพลาดก็สามารถปรับเปลี่ยนแก้ไขในตัวชิ้นงานขนาดเล็กให้มีความสมบูรณ์ ตรงใจผู้สร้างสรรค์และผู้ว่าจ้าง งานประติมากรรมจำลองมีความสำคัญเพื่อใช้เป็นตัวอย่างต้นแบบช่วยในการปฏิบัติงานของผู้สร้างสรรค์ ทีมงานหรือลูกมือมองเห็นภาพโดยรวมของผลงานง่ายขึ้น การปั้นรูปประติมากรรมจำลองเป็นการแก้ปัญหาเรื่ององค์ประกอบศิลป์ในงานประติมากรรมให้สวยงามลงตัวตามรูปแบบงานศิลปะที่เป็น 3 มิติ เป็นการค้นหารูปทรง โครงสร้าง สัดส่วน เพื่อช่วยในการคำนวณและการขยายสัดส่วนไม่ให้ผิดพลาด งานปั้นรูปประติมากรรมจำลองเปรียบเสมือนเข็มทิศใช้กำหนดรูปแบบลักษณะงานจริง และใช้กำหนดทิศทางวางแผนปฏิบัติงาน สามารถลดความผิดพลาดที่

จะเกิดขึ้นได้ดี งานปั้นรูปประติมากรรมจำลองช่วยในการคำนวณค่าใช้จ่าย ค่าแรงค่าวัสดุอุปกรณ์ และกำหนดเวลาในการปฏิบัติงานได้จะไม่เสียเวลาหรือเสียงาน ให้นำเสนองานต่อผู้ว่าจ้างและสร้างภาพลักษณ์หรือสร้างมูลค่าเพิ่มให้เห็นถึงขั้นตอนความสำคัญในการปฏิบัติงานของผู้สร้างสรรค์

1.2 ข้อดีของการปั้นรูปผลงานประติมากรรมจำลองขนาดเล็กก่อนจะปั้นรูปผลงานประติมากรรมจริงมีดังนี้ การปั้นรูปประติมากรรมจำลอง ทำให้ช่วยขยายสัดส่วนทำได้ง่ายเพราะถูกกำหนดขนาดไว้ในแบบจำลอง สามารถนำไปขยายโครงสร้างรูปขนาดใหญ่ตามอัตราส่วนไม่ผิดพลาด เวลาขยายเป็นแบบงานจริง จะไม่กังวลในเรื่องสัดส่วน เพราะผู้สร้างสรรค์ได้แก้ไขปรับปรุงในแบบจำลองแล้ว สามารถปฏิบัติงานได้รวดเร็วโดยดูจากแบบจำลอง ผู้ช่วยงานช่างปั้น ทีมงานหรือลูกมือจะมีความเข้าใจงานปั้น มีความมั่นใจ ไม่พะวง ไม่เสียเวลาในการขึ้นรูป ทำงานไม่ผิดพลาด งานประติมากรรมจำลองช่วยลดปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในทางองค์ประกอบศิลป์ได้เช่น รูปทรงมวล ปริมาตร เส้น ช่องว่าง พื้นผิว ฯลฯ รวมถึงมุมมองในตัวชิ้นงานประติมากรรมเป็นการศึกษาโครงสร้างของงานชิ้นนั้น ๆ เพื่อหาจุดด้อย ใช้เป็นต้นแบบในการปั้นขยายปฏิบัติงานได้รวดเร็วและง่ายขึ้น การปั้นรูปประติมากรรมจำลองช่วยให้การวิเคราะห์คำนวณ ค่าจ้าง ค่าวัสดุอุปกรณ์ และระยะเวลาในการปฏิบัติงานได้ดี เป็นการประหยัดเวลา ค่าวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณต่าง ๆ การปั้นรูปประติมากรรมจำลองถือว่าการจำลองการปฏิบัติงาน ก่อนปฏิบัติงานจริง เพื่อจะได้ทราบปัญหาและหาแนวทางแก้ไข

1.3 ข้อเสียของการไม่ปั้นรูปผลงานประติมากรรมจำลองขนาดเล็กก่อนที่จะปั้นรูปผลงานประติมากรรมจริงมีดังนี้ ถ้าผู้สร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมไม่ปั้นรูปจำลองจะส่งผลเสียต่อการปฏิบัติงานล่าช้า พบอุปสรรค เสียเวลาแก้ปัญหาอย่างซ้ำซาก ทำให้เกิดความผิดพลาดและเสียหายตลอดเวลา ไม่มีงานจำลองรู้งานเพียงคนเดียวส่งผลให้ช่างปั้นหรือทีมงานและลูกมือไม่สามารถช่วยงานได้ในกรณีที่เราไม่สามารถปฏิบัติงานได้ ช่างปั้นทีมงานไม่มั่นใจในการร่วมงานเพราะขาดแบบจำลองใช้เป็นแนวทางวัดสัดส่วน ทำให้ขั้นตอนการปฏิบัติงานขาดรูปแบบที่ชัดเจน เมื่อขยายผลงานจริงมีโอกาสที่จะผิดพลาดสูงแก้ไขยาก เสียเวลาแก้ปัญหา องค์ประกอบงานไม่ได้อาจจะไม่ได้ผลงานประติมากรรมไม่สมบูรณ์ตามความงามและคุณค่าทางศิลปะขาดความน่าเชื่อถือ จากผู้ตรวจงานและผู้ว่าจ้าง หรือบุคคลทั่วไปจะมองว่าเป็นผู้สร้างสรรค์งานประติมากรรมไม่มีมาตรฐานมีก่ง่ายละเลยขั้นตอนไม่ยึดหลักทฤษฎี มองภาพรวมของการปฏิบัติงานยุ่งยาก การคำนวณโครงสร้าง ค่าวัสดุอุปกรณ์ ค่าแรงงาน ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ และระยะเวลาในการปฏิบัติงานการไม่มีรูปจำลองจะทำให้การคำนวณโครงสร้างทางมวลปริมาตรการจัดเรื่องราวรูปทรง องค์ประกอบศิลป์ผิดพลาดส่งผลต่อการขยายงานชิ้นใหญ่ ขนาดเท่าจริง ผิดสัดส่วนไม่รู้รูปทรงตามต้องการ เกิดปัญหาในระหว่างการปฏิบัติงาน ส่งผลต่อสภาวะอารมณ์ บั่นงานไม่ได้ตามจุดประสงค์ที่วางไว้ จึงส่งผลต่อการบริหารจัดการในการปั้นรูปประติมากรรม

1.4 เพราะเหตุใด ประติมากรรุ่นหลังไม่นิยมสร้างงานประติมากรรมจำลองขนาดเล็ก ก่อนจะสร้างงานประติมากรรม เพราะไม่มีเวลา เพื่อความรวดเร็ว ชี้แจง มีก่ง่าย มองข้ามไม่เห็นความสำคัญขาดประสบการณ์การฝึกฝนทักษะ และความรอบคอบ ต้องการลดขั้นตอนต้นทุนและระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ขาดอุดมการณ์ แนวคิดของคนรุ่นใหม่บวกกับวิถีชีวิตของคนสมัยนี้มีการแข่งขันเร่งรีบ ค่าครองชีพสูง เห็นแก่ตัวขาดการฝึกให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย สถานประกอบการ ผู้ว่า

จ้างทำงานศิลปะแข่งขันกันสูงเพื่อผลิตสินค้าส่งออก ต้องการลดต้นทุนและระยะเวลาในการปฏิบัติงาน จึงทำให้ช่างถูกเร่งรัดตัดกระบวนการขั้นตอนการปั้นรูปจำลองออกไป หน่วยงานการศึกษา อาจารย์ผู้สอนจัดแผนการสอนไม่เน้นไม่สอน มีเวลาน้อย ไม่ให้ความสำคัญต่อการปั้นรูปจำลองก่อนจะปั้นงานชิ้นใหญ่ จึงขึ้นอยู่กับสถาบันที่เรียนมาว่าสอนถูกหลักวิชาหรือไม่ ผู้สร้างสรรค์งานประติมากรรมรุ่นหลังมีความเชื่อมั่นที่มีเทคโนโลยีใหม่ ๆ ทางคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยสร้างภาพตกแต่งภาพ จึงส่งผลให้คนรุ่นใหม่ไม่อยากทำงานแบบจำลอง

1.5 การปั้นรูปประติมากรรมจำลองขนาดเล็กในความคิดเห็นจากประสบการณ์ของผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ ครู อาจารย์ ประติมากร ศิลปิน ช่างปั้นอิสระผู้ตอบแบบสอบถามนั้นถือว่ามีสำคัญมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 95 สรุปได้ดังนี้

1.5.1 งานประติมากรรมจำลองถือว่าเป็นงานที่ได้สร้างสรรค์จากข้อมูลความคิดจินตนาการ ถ่ายทอดออกมาเป็นงานสามมิติ มีการปรับแก้หลายครั้งจนงานมีความสมบูรณ์ ช่วยในการคำนวณค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ค่าแรงงาน ค่าวัสดุอุปกรณ์และระยะเวลาในการปฏิบัติงานได้ดี

1.5.2 เป็นการวางแผนการปฏิบัติงานใช้เป็นต้นแบบทำให้มองเห็นภาพโครงสร้าง เข้าใจชิ้นงานขนาด สัดส่วน สำหรับนำมาปั้นขยายจะได้ไม่ผิดสัดส่วน ลดความผิดพลาด สามารถแก้ไขก่อนได้ ช่วยให้เราได้ศึกษาและวิเคราะห์งานก่อนที่จะปั้นจริง จะได้ผลงานต้นแบบที่สมบูรณ์

1.5.3 งานประติมากรรมจำลองเปรียบเหมือนการจำลองเหตุการณ์ การสร้างงานจากของจริงทำให้ผู้สร้างงานทราบปัญหา และวิเคราะห์ปัญหา พร้อมหาแนวทางในการแก้ปัญหาไว้ก่อนล่วงหน้า งานประติมากรรมจำลองเปรียบเทียบกับเหมือนเข็มทิศ แผนที่ ในการปฏิบัติงาน ช่วยให้ทีมงานหรือลูกมือมองเห็นภาพทำงานได้สะดวกรวดเร็วเสร็จตามเวลาที่กำหนด ไม่ต้องรอหัวหน้าควบคุมกำกับการทำงานตลอดเวลา งานประติมากรรมจำลองสามารถนำเสนอผลงานต่อลูกค้าหรือผู้ว่าจ้างได้ง่ายขึ้น เพราะสามารถเห็นรูปแบบเสมือนจริงในเบื้องต้นสร้างความมั่นใจต่อผู้ร่วมงาน ไม่มีศิลปินหรือประติมากรผู้ยิ่งใหญ่ที่มีชื่อเสียงท่านใดไม่สร้างสรรค์งานประติมากรรมจำลองก่อนสร้างสรรค์งานประติมากรรมจริง

1.6 การปั้นรูปผลงานประติมากรรมจำลองขนาดเล็กในความคิดเห็นจากประสบการณ์ของผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ ครูอาจารย์ ประติมากร ศิลปิน ช่างปั้นอิสระพอที่จะสรุปได้ ดังนี้

การปั้นรูปงานประติมากรรมจำลอง คือการนำเอาความคิด จินตนาการและข้อมูล หลักการทัศนธาตุมาจัดวางองค์ประกอบให้สวยงามสมบูรณ์มองได้ทุกมุม มีคุณค่าความงามทางด้านทัศนศิลป์สามารถตอบสนองความคิด จินตนาการ มีความสวยงามสามารถปรับปรุง เพิ่มเติม แก้ไขได้ก่อนจะปฏิบัติงานจริง การปั้นรูปงานประติมากรรมจำลองจะช่วยเป็นต้นแบบใช้ขยายเป็นงานชิ้นใหญ่ได้อย่างถูกต้อง ผู้สร้างสรรค์งานเข้าใจตัวชิ้นงานมากทุก ๆ ส่วน เช่น โครงสร้าง สัดส่วน กายวิภาค การปั้นรูปประติมากรรมจำลองเปรียบเหมือนเข็มทิศใช้กำกับทิศทางและระยะเวลาในการปฏิบัติงานได้อย่างเที่ยงตรงใกล้เคียง เป็นตัวประเมินโครงสร้างภายในของรูปทรง ประเมินค่าใช้จ่ายค่าแรงงาน ค่าวัสดุอุปกรณ์ สถานที่และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน การปั้นรูปประติมากรรมจำลองทำให้ผู้ว่าจ้างหรือลูกค้ำมองเห็นผลงานในเบื้องต้น ก่อนจะขยายงานชิ้นใหญ่ ทำให้ช่างปั้น ทีมงานหรือผู้ช่วยลูกมือผู้ร่วมงานเข้าใจได้ง่าย ปฏิบัติงานไม่สับสนส่งผลให้การปฏิบัติงานดำเนินการได้เร็ว สามารถแบ่งงาน

ให้ทีมงานปฏิบัติได้ งานประติมากรรมจำลองมีขนาดเล็กสามารถเคลื่อนย้ายนำไปแสดงผลงานในพื้นที่ที่จำกัดได้ดีอีกด้วย

2. อภิปรายผล

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้อภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 จากการศึกษาการปั้นรูปงานประติมากรรมจำลองมีความจำเป็นสำคัญต่อการปั้นรูปประติมากรรมหรือไม่ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ทั้งนักวิชาการ ครู อาจารย์ ประติมากรศิลปินและช่างปั้นอิสระให้ข้อมูลที่สอดคล้องกันคือ การปั้นรูปงานประติมากรรมจำลองมีความจำเป็นต่อการปั้นรูปประติมากรรมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 91.67 ซึ่งทุกท่านได้ให้เหตุผลที่ตรงกัน คือเป็นการกำหนดจุดมุ่งหมายให้ชัดเจนให้การสร้างสรรค์งานต้นแบบ ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ของ นิกธ คุชพงษ์, ชำเรือง วิเชียรเขตต์, และ วิชัย สิทธิรัตน์ การถ่ายทอดจินตนาการแนวคิดร่วมยอดของประติมากร ศิลปินหรือผู้สร้างสรรค์งานประติมากรรมให้ตกผลึกลงตัวสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น โดยผ่านกระบวนการแก้ไขปรับปรุงตัวผลงาน เพื่อป้องกันความผิดพลาดและสร้างความมั่นใจก่อนจะนำไปขยายงานจริง การปั้นรูปประติมากรรมจำลองเป็นการจำลองสถานการณ์การปฏิบัติงานก่อนถ้าผิดพลาดก็สามารถปรับเปลี่ยนแก้ไขในตัวชิ้นงานขนาดเล็กให้มีความสมบูรณ์ ตรงใจผู้สร้างสรรค์และผู้ว่าจ้างได้ ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ของ เคนน กุญชศิลป์, อริยะ กิตติเจริญวิวัฒน์, และ ประสพสุข รัตน์ใหม่ งานประติมากรรมจำลองมีความสำคัญเพื่อใช้เป็นตัวอย่างต้นแบบช่วยให้การปฏิบัติงานของผู้สร้างสรรค์ ทีมงานหรือลูกมือมองเห็นภาพโดยรวมของผลงานง่ายขึ้น การปั้นรูปประติมากรรมจำลองเป็นการแก้ปัญหาเรื่ององค์ประกอบศิลป์ในงานประติมากรรมให้สวยงามลงตัวตามรูปแบบงานศิลปะที่เป็น 3 มิติ ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ของ โสพิศ พุทธรักษ์ เณลิมชัยวิเศษ, กิตติกร บำรุงบุญ, สมภพ ษ์่องชัยนำสกุล เป็นการค้นหารูปทรง โครงสร้าง สัดส่วน เพื่อช่วยในการคำนวณและการขยายสัดส่วนไม่ให้เกิดผิดพลาด ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ของ ประสพสุข รัตน์ใหม่, เคนน กุญชศิลป์ สมควร อุ่มตระกูล งานปั้นรูปประติมากรรมจำลองเปรียบเสมือนเข็มทิศใช้กำหนดรูปแบบลักษณะงานจริง และใช้กำหนดทิศทางการวางแผนปฏิบัติงาน สามารถลดความผิดพลาดที่จะเกิดขึ้นได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ของ คมสันต์ คำสิงหา งานปั้นรูปประติมากรรมจำลอง ช่วยในการคำนวณค่าใช้จ่าย ค่าแรงค่าวัสดุอุปกรณ์ และกำหนดเวลาในการปฏิบัติงานได้จะไม่เสียเวลาหรือเสียงาน ให้นำเสนองานต่อผู้ว่าจ้างและสร้างภาพลักษณ์หรือสร้างมูลค่าเพิ่ม ทำให้เห็นถึงขั้นตอนความสำคัญในการปฏิบัติงานของผู้สร้างสรรค์ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ของ ประเสริฐ วรรณรัตน์, พิทักษ์ เณลิมเล่า

2.2 จากผลการศึกษาข้อดีของการปั้นรูปงานประติมากรรมจำลองขนาดเล็กก่อนจะปั้นรูปผลงานประติมากรรมจริง คือ การปั้นรูปประติมากรรมจำลอง ทำให้ช่วยขยายสัดส่วนขยายโครงสร้างรูปขนาดใหญ่ตามอัตราส่วนไม่ผิดพลาด เวลาขยายเป็นแบบงานจริง จะไม่กังวลในเรื่องสัดส่วน สามารถปฏิบัติงานได้รวดเร็วโดยดูจากแบบจำลอง ผู้ช่วยงานช่างปั้น ทีมงานหรือลูกมือจะมีความเข้าใจงานปั้น มีความมั่นใจ ไม่พะวง ไม่เสียเวลาในการขึ้นรูป ทำงานไม่ผิดพลาด ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ของ ประสพสุข รัตน์ใหม่ และริหาร โอภาส พิรพงษ์ ดวงแก้ว, เบ็น ชะดริรัมย์ งานประติมากรรมจำลองช่วยลดปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในทางองค์ประกอบศิลป์ได้เช่น รูปทรง มวล

ปริมาตร เส้น ช่องว่าง พื้นผิว ฯลฯ รวมถึงมุมมองในตัวชิ้นงานประติมากรรมเป็นการศึกษาโครงสร้างของงานชิ้นนั้น ๆ เพื่อหาจุดด้อย ใช้เป็นต้นแบบในการปั้นขยายปฏิบัติงานได้รวดเร็วและง่ายขึ้น การปั้นรูปประติมากรรมจำลองช่วยให้การวิเคราะห์ค่าจำนวน ค่าจ้าง ค่าวัสดุอุปกรณ์ และระยะเวลาในการปฏิบัติงานได้ดี เป็นการประหยัดเวลาค่าวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณต่าง ๆ การปั้นรูปประติมากรรมจำลองถือว่าการจำลองการปฏิบัติงาน ก่อนปฏิบัติงานจริง เพื่อจะได้ทราบปัญหาและหาแนวทางแก้ไข ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ของประดับ เต็มดี, คมสันต์ คำสิงหา, ประเสริฐ วรรณรัตน์, สุวิทย์ อุทธา ส่วนข้อเสียของการไม่ปั้นรูปผลงานประติมากรรมจำลองขนาดเล็กก่อนที่จะปั้นรูปผลงานประติมากรรมจริง คือ ทำให้งานล่าช้า แก้ปัญหาช้าชาก ทำให้เกิดความผิดพลาดตลอดเวลาและเสียหาย ไม่มีงานจำลอง ใช้งานเพียงคนเดียวส่งผลให้ช่างปั้นหรือทีมงานและลูกมือไม่สามารถช่วยงานได้ในกรณีที่เราไม่สามารถปฏิบัติงานได้ ช่างปั้นที่เป็นทีมงานไม่มั่นใจในการร่วมงานเพราะขาดแบบจำลองใช้เป็นแนวทางวัดสัดส่วน ทำให้ขั้นตอนการปฏิบัติงานขาดรูปแบบที่ชัดเจนเมื่อขยายผลงานจริงมีโอกาสที่จะผิดพลาดสูงแก้ไขยาก เสียเวลาแก้ปัญหา องค์กรประกอบงานไม่ดี อาจจะได้ผลงานประติมากรรมไม่สมบูรณ์ตามความงามและคุณค่าทางศิลปะลดความน่าเชื่อถือส่งผลต่อการบริหารจัดการ มองภาพรวมของการปฏิบัติงานยุ่งยากซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ สมชาย เกาทอง, ประเสริฐ วรรณรัตน์, คมสันต์ คำสิงหา, สมยศ ยิ่งตาล, วิชัย สิทธิรัตน์ การคำนวณโครงสร้าง ค่าวัสดุอุปกรณ์ ค่าแรงงาน ค่าใช้จ่ายต่างๆ และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน การไม่มีรูปจำลองจะทำให้การคำนวณโครงสร้างทางมวลปริมาตรการจัดเรียงราวรูปทรง องค์กรประกอบศิลปะผิดพลาดส่งผลต่อการขยายงานชิ้นใหญ่ ขนาดเท่าจริง ผิดสัดส่วนไม่ได้รูปทรงตามต้องการ เกิดปัญหาในระหว่างการปฏิบัติงาน ส่งผลต่อสถานะอารมณ์ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ ริหาร โอภาส , อริยะ กิตติเจริญวิวัฒน์, ประเสริฐ วรรณรัตน์, นภดล สุวรรณสมบัติ ปั้นงานไม่ได้ตามจุดประสงค์ที่วางไว้

2.3 การปั้นรูปประติมากรรมจำลองขนาดเล็กในความคิดเห็นจากประสบการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามนั้นถือว่ามีความสำคัญต่องานประติมากรรมมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 95 เป็นงานที่ได้สร้างสรรค์จากข้อมูลความคิดจินตนาการ ถ่ายทอดออกมาเป็นงานสามมิติ มีการปรับแก้หลายครั้ง งานมีความสมบูรณ์ ช่วยในการคำนวณค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ค่าแรงงาน ค่าวัสดุอุปกรณ์และระยะเวลาในการปฏิบัติงานได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ของ โสพิศ พุทธิรักษ์, ประเสริฐ วรรณรัตน์, คมสันต์ คำสิงหา เป็นการวางแผนการปฏิบัติงานใช้เป็นต้นแบบทำให้มองเห็นภาพโครงสร้าง เข้าใจชิ้นงานขนาด สัดส่วน สำหรับนำมาปั้นขยายจะได้ไม่ผิดสัดส่วน ลดความผิดพลาด สามารถแก้ไขก่อนได้ ช่วยให้เราได้ศึกษาและวิเคราะห์งานก่อนที่จะปั้นจริง จะได้ผลงานต้นแบบที่สมบูรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ของ อริยะ กิตติเจริญวิวัฒน์, สุวิทย์ อุทธา งานประติมากรรมจำลองเปรียบเหมือนการจำลองเหตุการณ์ การสร้างงานจากของจริงทำให้ผู้สร้างงานทราบปัญหาและวิเคราะห์ปัญหา พร้อมหาแนวทางในการแก้ปัญหาไว้ก่อนล่วงหน้า ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ของ ประสพสุข รัตน์ใหม่, คณศ สมุดหยา งานประติมากรรมจำลองเปรียบเหมือนเข็มทิศ แผนที่ในการปฏิบัติงาน ช่วยให้ทีมงานหรือลูกมือมองเห็นภาพทำงานได้สะดวกรวดเร็วเสร็จตามเวลาที่กำหนดไม่ต้องรอหัวหน้าควบคุมกำกับการทำงานตลอดเวลาซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ของ คมสันต์ คำสิงหา, ประเสริฐ วรรณรัตน์, สมภาพ ช้องชัยนำสกุล งานประติมากรรมจำลองสามารถ

นำเสนอผลงานต่อลูกค้าหรือผู้ว่าจ้างได้ง่ายขึ้น เพราะสามารถเห็นรูปแบบเสมือนจริงในเบื้องต้นสร้างความมั่นใจต่อผู้ร่วมงาน ไม่มีศิลปินหรือประติมากรผู้ยิ่งใหญ่มีชื่อเสียงท่านใดไม่สร้างสรรค์งานประติมากรรมจำลองก่อนสร้างสรรค์งานประติมากรรมจริงซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ของ นนทิวรรณ จันทนะพะลิน, ประเสริฐ วรรณรัตน์

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะที่ได้รับจากผลการวิจัย

3.1.1 เกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอน สำหรับในเรื่องของการเรียนการสอนสถานศึกษาควรปรับปรุงหลักสูตรให้ความสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องส่งเสริมให้มีการเรียนการสอนวิชาปั้นรูปแบบจำลองขนาดเล็กอย่างต่อเนื่อง เพื่อจะได้นำความรู้ ความสามารถ มาสร้างสรรค์งานประติมากรรมขนาดใหญ่อย่างมีคุณค่า ส่วนครูผู้สอนศิลปะทุกสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนศิลปะสาขาประติมากรรม ควรสอนเน้นให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญ ของการสร้างรูปประติมากรรมจำลองขึ้นมาก่อน ควบคู่กับการปฏิบัติจริงไม่ควรข้ามขั้นตอน เน้นให้ผู้เรียนเห็นประโยชน์ ถ้าผิดพลาดยังสามารถปรับปรุงแก้ไขได้ จึงจำเป็นที่ครูผู้สอนประติมากรรมจะต้องช่วยกันสร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพนี้นี้ให้มากขึ้น

3.1.2 เกี่ยวกับความจำเป็นและความสำคัญ ประติมากรรมจำลอง นอกจากจะมีคุณค่าทางความงามในตัวเองแล้ว ยังเป็นขั้นตอนที่สำคัญทำให้การขยายผลงานได้สะดวกรวดเร็ว และมีความแม่นยำ ชัดเจนและสามารถศึกษาถึงปัญหาต่าง ๆ ในการขยายผลงานประติมากรรมสมควรเป็นอย่างยิ่งที่ต้องปั้นประติมากรรมจำลองขนาดเล็ก เพื่อให้ได้ผลงานที่สมบูรณ์ที่สุด ก่อนจะนำไปทำการขยายต่อไป การปั้นงานประติมากรรมจำลองเราควรศึกษาทักษะเอาใจใส่ หาข้อมูล ให้อู้อูจริง ทุ่มเทเวลา มีเป้าหมายในชิ้นงาน ฝึกใช้เครื่องมือปั้นขนาดเล็กให้ชำนาญ

3.1.3 เกี่ยวกับลักษณะประติมากรรมจำลอง งานปั้นรูปงานประติมากรรมจำลอง คือการนำความคิดจินตนาการถ่ายทอดออกมาเป็นรูปทรงสามมิติ แสดงออกถึงโครงสร้างของรูปทรงโดยการนำเอาหลักทัศนธาตุมาจัดวางองค์ประกอบมองเห็นรอบด้าน เพื่อใช้เป็นแบบอย่างในการขยายอัตราส่วนในงานชิ้นใหญ่ถ้าไม่มีงานจำลองจะทำให้เวลาสร้างงานจริงเกิดความสับสน ลังเล ไม่ชัดเจน

3.1.4 เกี่ยวกับนายจ้างและสถานประกอบการ ทุกวันนี้สถานประกอบการหรือนายจ้างบางแห่งต้องการลดต้นทุนและเวลาในการปฏิบัติงานประติมากรรมเพื่อส่งตลาดให้เร็วขึ้น ขอบให้ช่างปั้นข้ามขั้นตอนปั้นรูปจำลอง จึงส่งผลให้งานประติมากรรมที่ผลิตออกมาสู่ตลาด ศิลปะไม่มีคุณภาพ ส่งผลให้ภาพรวมต่อวงการศิลปะ

3.1.5 เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ในปัจจุบันนี้มีเทคโนโลยี ๆ สื่อสารออนไลน์คอมพิวเตอร์ได้เข้ามามีบทบาทเกี่ยวกับงานศิลปะเกือบทุกสาขา งานประติมากรรมคอมพิวเตอร์มาเป็นตัวช่วยทำให้งานศิลปะมีความแม่นยำและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น ถึงอย่างไรความงามทางด้านประติมากรรมที่มนุษย์เป็นผู้สร้างผลงานก็ยังดูดีมีเสน่ห์มากกว่าที่จะสร้างงานด้วยคอมพิวเตอร์

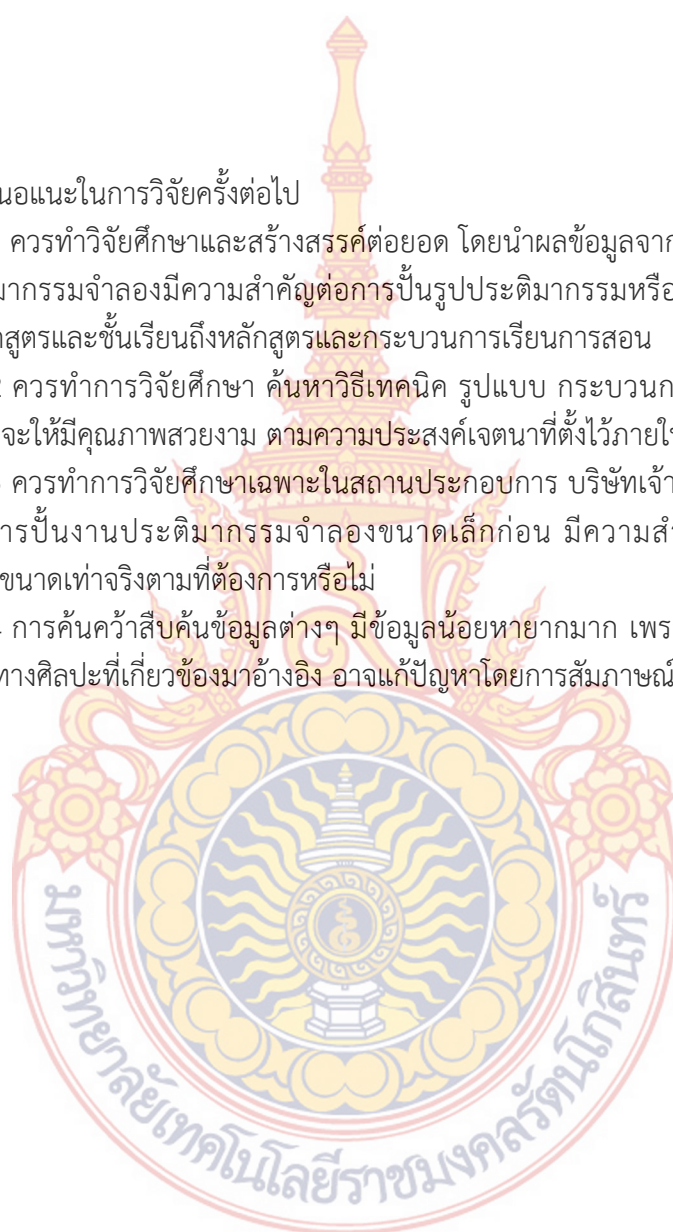
3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรทำวิจัยศึกษาและสร้างสรรค์ต่อยอด โดยนำผลข้อมูลจากการทำวิจัยเรื่องการปั้นรูปงานประติมากรรมจำลองมีความสำคัญต่อการปั้นรูปประติมากรรมหรือไม่ โดยทำวิจัยศึกษาในแนวคิดในหลักสูตรและชั้นเรียนถึงหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน

3.2.2 ควรทำการวิจัยศึกษา ค้นหาวิธีเทคนิค รูปแบบ กระบวนการปั้นรูปประติมากรรมจำลองอย่างไรจะให้มีความสวยงาม ตามความประสงค์เจตนาที่ตั้งไว้ภายในระยะเวลาที่ถูกกำหนด

3.2.3 ควรทำการวิจัยศึกษาเฉพาะในสถานประกอบการ บริษัทเจ้าของกิจการหรือนายจ้างว่า ขั้นตอนการปั้นงานประติมากรรมจำลองขนาดเล็กก่อน มีความสำคัญต่อการปั้นรูปงานประติมากรรมขนาดเท่าจริงตามที่ต้องการหรือไม่

3.2.4 การค้นคว้าสืบค้นข้อมูลต่างๆ มีข้อมูลน้อยหายากมาก เพราะไม่มีงานวิจัย วารสาร หนังสือ ตำราทางศิลปะที่เกี่ยวข้องมาอ้างอิง อาจแก้ปัญหาโดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

Copyright © by Rajamangala University of Technology Rattanakosin

All rights reserved

บรรณานุกรม

- กองวรรณกรรมและประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร. 2551. **อนุสาวรีย์ในประเทศไทยเล่ม2.** (ม.ป.ท.), กรุงเทพมหานคร.
- กองวรรณกรรมและประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร. 2539. **อนุสาวรีย์ในประเทศไทยเล่ม1.** อมรินทร์พริ้นติ้ง, กรุงเทพมหานคร.
- คมสันต์ คำสิงหา. 2550. **ประติมากรรมคนเหมือน.** วาดศิลป์, กรุงเทพฯ.
- สุชาติ เกาทอง. 2549. **ประติมากรรมหิน.** เดอะเกรทโฟนอาร์ท, เชียงใหม่.
- ชัยชาญ จันทศรี. 2552. **ประติมากรรม.** วาดศิลป์, กรุงเทพฯ.
- ทรงสรรค์ นิลกำแหงและคณะ. 2525. **จดหมายเหตุ สร้างพระพุทธรูปพระประธานพุทธมณฑล.** (ม.ป.ท.).
- ธานีรินทร์ สุนทรานนท์ บรรณาธิการ. 2551. **ศิลป์ พีระศรี สรรเสริญ.** จัสพริ้นท์, กรุงเทพมหานคร
- นิติกร กรัยวิเชียร. 2544. **ศิลปินแห่งชาติในมุมมองของนิติกร กรัยวิเชียร.** อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, กรุงเทพมหานคร.
- นิรมล เรื่องสม บรรณาธิการ. 2552. **ช่างสิบหมู่ การปั้น การหล่อ.** สกสค. ลาดพร้าว, กรุงเทพฯ.
- พรสนอง วงศ์สิงห์ทอง. 2549. **ศิลปะการหล่อมณฑลภัณฑ์และประติมากรรมฯ.** วิสคอมเซนเตอร์, กรุงเทพฯ.
- มะลิฉัตร เอื้ออานันท์. 2545. **พจนานุกรมศัพท์ศิลปะ.** เท็กซ์ แอนด์ เจอร์นัล พับลิเคชั่น, กรุงเทพฯ.
- ราชบัณฑิตยสถาน. 2541. **พจนานุกรมศัพท์ศิลปะอังกฤษ-ไทย.** ราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ.
- วิโชค มุกดามณี บรรณาธิการ. 2536. **รากเหง้ามหาลัยศิลปากร.** อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, กรุงเทพฯ.
- วิเชียร อินทรกระตึก. 2539. **ประติมากรรม.** อักษราพิพัฒน์, กรุงเทพฯ.
- สมภพ จงจิตต์โพธา. 2554. **องค์ประกอบศิลป์.** วาดศิลป์, กรุงเทพฯ
- เสริมคุณ คุณาวงศ์. 2548. **The passion of thai sculpture : ความหลงใหลในประติมากรรมไทย.** อัมรินทร์ พริ้นติ้ง. กรุงเทพฯ.
- หนังสือที่ระลึกงานพระราชทานเพลิงศพ. 2529. **สนั่น ศิลากรณ์ ประติมากรเอกแห่งรัตนโกสินทร์.** พิศนาคะ, กรุงเทพฯ.
- Atterbury, Paul. 1989. **The parian phenomenon; Asurvey of victoria parian porcelain statuary & busts.** Richard Dennis. England.
- Beestolle.van Van du ry.Geram.1981.**Kunstgeschichte.BD.I.BADEN.Von den anfangen bis zum fruhen mittelalter.**
- Brian Fagan.2001.**Egypt of the pharoha.**newyork.Natinal Geographic.
- Croix horst de la.1980.**Art through theages.**17 ed.London:Harcourtbrace javanovich.
- General Editor,Helen strudwick.2006,**the encyclopedia of ancient**

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

Copyright © by Rajamangala University of Technology Rattanakosin

All rights reserved

Egypt.Singapore.Amber books.

Germain Bazin 1986,**the history of world sculpture**.London:great Britain.

Harvey, Joke, Fisher, Joel and Mendelle, Neo. 2011. **Stone : A legacy and inspiration for art**. Black.dog. London.

Hodson Rupert.1999.**Michel angelo scoultor**.London:Wilson.

Lierens, Tomas. 1998. **Guide to the thyssen bornemisza museum**. Lunweg editors
S.A. spain

Paolucci, Antonio. 1999. **Michel Angelo : Sculptor**. Philip Wilson. London.

Silpakorn Universit. n. p. **Rattanakosin art : the reign of king Rama IX**. n.d. Bangkok.

Strudwick, Helen. 2006. **The encyclopedl of : Ancient Egypt**. Amber books.
London.

Vagn,Paulsen.1964. **Römische kunst königstein im taunus**.Bildwerke and butan.

Wilk inson,Alan G. 1996.**The sculpture of Jacques Lipchitz : A catalogue
raisonne volume one The parts years 1910-1940**. Thames and Hudsen.
London.

กองเกต ชนะพันธ์. 19 กุมภาพันธ์ 2556. ประติมากรชำนาญพิเศษ. สัมภาษณ์.

เข็มรัตน์ กองสุข. 4 มีนาคม 2556. รองศาสตราจารย์ ระดับ 9 ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์
ประติมากรรม. สัมภาษณ์.

เครน กฤษศิลป์. 8 กุมภาพันธ์ 2556 .ประติมากรอิสระ. สัมภาษณ์.

คมสันต์ คำสิงหา. 25 เมษายน 2556. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8. สัมภาษณ์.

ชิน ประสงค์. 8 กุมภาพันธ์ 2556. ประติมากรเชี่ยวชาญ ระดับ 9. สัมภาษณ์.

ซ้ำเรื่อง วิเชียรเขตต์. 31 มีนาคม 2556. ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ ประติมากรรม .
สัมภาษณ์.

นิกร คชพงศ์. 20 มกราคม 2556. ประติมากรชำนาญการพิเศษ. สัมภาษณ์.

นนทิวรรณ จันทนะพะลิน. 9 กุมภาพันธ์ 2556. อาจารย์ ระดับ 7 ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์
ประติมากรรม. สัมภาษณ์.

นภดล สุวรรณสมบัติ. 9 กุมภาพันธ์ 2556. ประติมากรอิสระ. สัมภาษณ์.

ประดับ เต็มดี. 16 กุมภาพันธ์ 2556. ครูชำนาญการพิเศษ. สัมภาษณ์.

ประสพสุข รัตน์ใหม่. 21 มกราคม 2556. ประติมากรชำนาญการ. สัมภาษณ์.

ประเสริฐ วรรณรัตน์. 22 มกราคม 2556. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8. สัมภาษณ์.

พีรพงษ์ ดวงแก้ว. 23 มกราคม 2556. อาจารย์ ระดับ 7. สัมภาษณ์.

ภราดร เชิดชู. 21 กุมภาพันธ์ 2556. ประติมากรชำนาญการ. สัมภาษณ์.

วิหาร โอภาส. 16 มกราคม 2556. ประติมากรอิสระ. สัมภาษณ์.

วิชัย สิทธิรัตน์. 18 กุมภาพันธ์ 2556. รองศาสตราจารย์ระดับ 9. สัมภาษณ์.

สมควร อุ่มตระกูล. 21 มีนาคม 2556. ประติมากรชำนาญการพิเศษ. สัมภาษณ์.

สมชาย เกาทอง. 3 กุมภาพันธ์ 2556 . ประติมากรอิสระ. สัมภาษณ์.

โสพิศ พุทธรักษ์. 1 กุมภาพันธ์ 2556. ประติมากรชำนาญการ. สัมภาษณ์.
อริยะ กิตติเจริญวัฒน์. 31 มกราคม 2556. รองศาสตราจารย์ ระดับ 9. สัมภาษณ์.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

Copyright © by Rajamangala University of Technology Rattanakosin

All rights reserved

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ ว่าที่ร้อยโท ชัยชาญ จันทศรี

ตำแหน่ง รองศาสตราจารย์ ระดับ 9

หน่วยงานที่สามารถติดต่อได้ สาขาวิชาประติมากรรม วิทยาลัยเพาะช่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ เลขที่ 86 ถ.ตรีเพชร แขวงวังบูรพาภิรมย์ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร 10200 โทร 02-6238790-5ต่อ6204 มือถือ 081-565-0136 e-mail.tittydargy@hotmail.com

ประวัติการศึกษา ศึกษาศาสตรบัณฑิต ศษ.บ.(ศิลปกรรม) วิชาเอกประติมากรรมสากล จากคณะศิลปกรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเพาะช่าง พ.ศ.2532

สาขาวิชาที่มีความชำนาญพิเศษ ประติมากรรม ประติมากรรมไทย จิตรกรรม จิตรกรรมไทย ศิลปะภาพพิมพ์ ศิลปะเครื่องหล่อ

ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัย

- 2542 - ผลงานวิจัยเรื่อง “ประติมากรรมจากกระดาษเหลือใช้” จากงบประมาณผลประโยชน์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ.2541
- 2549 - ผลงานสร้างสรรค์ “ศิลปะเพื่อสังคม” สาขาวิชาประติมากรรม วิทยาลัยเพาะช่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
- 2550 - ผลงานวิจัยเรื่อง “วิเคราะห์การแก้ปัญหาอุปสรรคกับพื้นระนาบในงานประติมากรรมลักษณะนูนต่ำ” จากงบประมาณแผ่นดิน พ.ศ.2550
- 2552 - ผลงานสร้างสรรค์ ประติมากรรมลักษณะเฉพาะ “ชุดในรูปทรง” สาขาวิชาประติมากรรม วิทยาลัยเพาะช่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
- 2553 - ผลงานวิจัยเรื่อง “ศึกษาคุณสมบัติทางกายภาคดินเหนียวในแหล่งต่างๆที่เหมาะสมกับการปั้นงานประติมากรรมต้นแบบ” จากงบประมาณแผ่นดิน พ.ศ.2553
- 2555 - ผลงานวิจัยเรื่อง “ศึกษาผลงานประติมากรรมของศิลปินแห่งชาติสาขาทัศนศิลป์ (ประติมากรรม) มาประยุกต์สร้างสรรค์งานประติมากรรมลักษณะเฉพาะตัว” จากงบประมาณแผ่นดิน พ.ศ.2555
- 2556 - ผลงานวิจัยเรื่อง “การปั้นรูปประติมากรรมจำลองมีความสำคัญต่อการปั้นรูปประติมากรรมหรือไม่” จากงบประมาณแผ่นดิน พ.ศ.2556
- 2557 - ผลงานวิจัยเรื่อง “กระบวนการทำพิมพ์และหล่อมีความสำคัญต่อการปั้นรูปประติมากรรมจริงหรือไม่” จากงบประมาณแผ่นดิน พ.ศ.2557
- ปัจจุบัน - เสนอโครงการวิจัยงบประมาณแผ่นดิน พ.ศ.2558 เรื่อง “ศึกษางานประติมากรรมชื่อ กลุ่มของ ข้าเรื่อง วิเชียรเขตต์ มาประยุกต์สร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมลักษณะเฉพาะตัว”

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

Copyright © by Rajamangala University of Technology Rattanakosin

All rights reserved

แบบสอบถามแสดงความคิดเห็น

เรื่อง

การปั้นรูปประติมากรรมจำลองว่ามีความสำคัญต่อการปั้นรูป
ประติมากรรมหรือไม่

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ มีความประสงค์ ที่จะสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีความเชี่ยวชาญด้านการปั้นรูปประติมากรรม ด้านการสอนศิลปะในสาขาประติมากรรม และศิลปินอิสระที่ประกอบอาชีพทางศิลปะในสาขาประติมากรรม เพื่อนำข้อมูลข้อเสนอแนะมาเป็นแนวทางในการทำงานวิจัย

2. ในการตอบแบบสอบถามขอให้ผู้ตอบแบบสอบถามอ่านคำชี้แจงของแบบสอบถามแต่ละตอนอย่างละเอียด

3. แบบสอบถามมี 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนตัว

ตอนที่ 2 เป็นข้อความแบบปลายเปิดจำนวน 5 ข้อ

ขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

รองศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยโท ชัยชาญ จันทศรี

หัวหน้าโครงการวิจัย

(โทร 081-5650136)

All rights reserved

ชื่อ.....
ที่อยู่.....

วุฒิการศึกษา.....

อาชีพในปัจจุบัน.....

ตำแหน่ง.....

สถานที่ปฏิบัติงาน.....

ประสบการณ์การทำงานประติมากรรม.....ปี
ผลงานประติมากรรมที่สำคัญ หรือได้รับรางวัลมีดังนี้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

Copyright © by Rajamangala University of Technology Rattanakosin

All rights reserved

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ตอนที่ 2 แบบประเมินฉบับนี้ มีความประสงค์ ที่จะสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีความเชี่ยวชาญด้านประติมากรรม ด้านการสอนศิลปะในสาขาประติมากรรม และประติมากรหรือศิลปินอิสระที่ประกอบอาชีพศิลปะในสาขาประติมากรรม เพื่อนำข้อเสนอแนะมาเป็นแนวทางในการทำงานวิจัยและสร้างสรรค์งานประติมากรรม

1. การจะปั้นรูปหรือสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรม ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่ามีความจำเป็นที่จะปั้นรูปงานประติมากรรมจำลองขนาดเล็กก่อน เพื่อใช้เป็นงานต้นแบบ

จำเป็นน้อย   จำเป็นมาก   จำเป็นมากที่สุด

เหตุผลเพราะ

1.1.....

1.2.....

1.3.....

2. ข้อดีของการปั้นรูปผลงานประติมากรรมจำลองขนาดเล็กก่อนจะปั้นรูปผลงานประติมากรรมจริงมีดังนี้

2.1.....

2.2.....

2.3.....

3. ข้อเสียของการไม่ปั้นรูปผลงานประติมากรรมจำลองขนาดเล็กก่อนที่จะปั้นรูปผลงานประติมากรรมจริงมีดังนี้

3.1.....

3.2.....

3.3.....

4. เพราะเหตุใด ประติมากรรมรุ่นหลังไม่นิยมสร้างงานประติมากรรมจำลองขนาดเล็ก ก่อนจะสร้างงานประติมากรรม

4.1.....

4.2.....

4.3.....

5. การปั้นรูปงานประติมากรรมจำลองขนาดเล็กในความคิดเห็นจากประสบการณ์ของท่านนั้น ถือว่ามีความสำคัญ

สำคัญน้อย สำคัญมาก สำคัญมากที่สุด

เหตุผลเพราะ

5.1.....

5.2.....

5.3.....

6. การปั้นรูปผลงานประติมากรรมจำลองขนาดเล็กในความคิดเห็นจากประสบการณ์ของท่าน พอที่จะสรุปได้ดังนี้

6.1.....

6.2.....

6.3.....

ข้อเสนอแนะ .....

.....

.....

.....

.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

Copyright © by Rajamangala University of Technology Rattanakosin

All rights reserved

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามงานวิจัยเรื่องการปรับปรุงงานประติมากรรมจำลอง มีความสำคัญต่อการปรับปรุงประติมากรรมหรือไม่

ชื่อผู้เชี่ยวชาญ	วุฒิการศึกษา
1.ดร.ประวิตร โหรา	ปริญญาเอก(กศ.ด.) การอุดมศึกษาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ปริญญาโท (กศ.ม.)การอุดมศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ปริญญาตรี (วท.บ.) ศึกษาศาสตร์บัณฑิต พลศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2.ดร.ฐิติพันธ์ จันทร์หอม	ปริญญาเอก (ปร.ด.)ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต การบริหารการ พัฒนา(สาขาพัฒนาสังคม) มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปริญญาโท(กศ.ม.)ศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ปริญญาตรี(ศษ.บ.)ศิลปกรรม วิทยาลัยเทคโนโลยีและ อาชีวศึกษา
3.ดร.สมใจ สืบเสาะ	ปริญญาเอก(ปร.ด.) ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต เทคโนโลยีเทคนิค ศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ ปริญญาโท(ค.อ.ม.) คุรุศาสตร์อุตสาหกรรม(เทคโนโลยี เทคนิคศึกษา) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนคร เหนือ ปริญญาตรี(บ.ช.บ.)การบริหารธุรกิจ(ระบบสารสนเทศ) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
4.ผู้ช่วยศาสตราจารย์คมสันต์ คำสิงหา	ปริญญาโท(ศป.ม) ทักษะศิลป์ (ศิลปะสมัยใหม่) คณะ ศิลปกรรมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร ปริญญาตรี(ศ.ช.บ.) ประติมากรรม คณะศิลปกรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
5.ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประเสริฐ วรรณรัตน์	ปริญญาตรี(ศ.บ.)ประติมากรรม คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญอาสาที่ให้การสัมภาษณ์งานวิจัย เรื่องการปั้นรูปประติมากรรมจำลองมีความสำคัญต่อการปั้นรูปประติมากรรมหรือไม่

ที่	ชื่อผู้เชี่ยวชาญ	ตำแหน่ง
1	ชำเรือง วิเชียรเขต	ศิลปินแห่งชาติสาขาทัศนศิลป์ประติมากรรม
2	นนทิวรรณ จันทนพะลิน	อาจารย์ระดับ 7 ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ประติมากรรม
3	เข้มรัตน์ กองสุข	รองศาสตราจารย์ ระดับ 9 ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ประติมากรรม
4	วิชัย สิทธิรัตน์	รองศาสตราจารย์ ระดับ 9
5	อริยะ กิตติเจริญวิวัฒน์	รองศาสตราจารย์ ระดับ 9
6	ชิน ประสงค์	ผู้เชี่ยวชาญด้านประติมากรรม ระดับ 9
7	นิกร คชพงศ์	ประติมากรชำนาญการพิเศษ
8	กองเกต ชนะพันธ์	ประติมากรชำนาญการพิเศษ
9	สมควร อุ่มตระกูล	ประติมากรชำนาญการพิเศษ
10	ประเสริฐ วรณรัตน์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8
11	คมสันต์ คำสิงหา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8
12	โสพิศ พุทธิรักษ์	ประติมากรชำนาญการ
13	ประสพสุข รัตน์ใหม่	ประติมากรชำนาญการ
14	ภราดร เชิดชู	ประติมากรชำนาญการ
15	ประดับ เต็มดี	ครูชำนาญการพิเศษ
16	พีรพงษ์ ดวงแก้ว	อาจารย์ ระดับ 7
17	ริหาร โอภาส	ประติมากรอิสระ
18	สมชาย เถาทอง	ประติมากรอิสระ
19	นภดล สุวรรณสมบัติ	ประติมากรอิสระ
20	เกรน กุญชศิลป์	ประติมากรอิสระ

รายชื่อนักวิชาการ ครู อาจารย์ ประติมากรและช่างปั้นอิฐระที่ตอบแบบสอบถามงานวิจัย เรื่องการปั้นรูปประติมากรรมจำลองมีความสำคัญต่อการปั้นรูปประติมากรรมหรือไม่

ที่	ชื่อนักวิชาการ ครู อาจารย์ ที่สอน ประติมากรรม	ชื่อประติมากรศิลปินอิฐระ และช่างปั้น อิฐระ
1	อริยะ กิตติเจริญวิวัฒน์	วิหาร โอภาส
2	ประเสริฐ วรรณรัตน์	ราชานัย เรืองฤดี
3	คมสันต์ คำสิงหา	สุนทร ศรีจันทร์
4	กิตติชัย กันแดง	สมยศ ยิ่งตาล
5	สมพงษ์ ปัญญาวงศ์	ทรงศักดิ์ นามโพธิ์
6	เฉลิมชัย วิเศษ	เบน ชะตวรรษย์
7	บุญธรรม รัตนวงกต	จิราพันธ์ คอนเมือง
8	สมควร อุ่มตระกูล	โยธิน ชื่นจิน
9	โสพิศ พุทธรักษ์	ชลอ เกตุเอี่ยม
10	ประสพสุข รัตน์ใหม่	ชำนาญ ชูจันทร์
11	ภราดร เชิดชู	นงลักษณ์ เวียงสงค์
12	พิทักษ์ เฉลิมเล่า	สุพจน์ จันทศรี
13	นิกร คชพงศ์	ยุทธภูมิ อินทร์ักษ์
14	กองเกต ชนะพันธ์	เกรียงไกร วัชรระวารภรณ์
15	นนทิวรรธน์ จันทนะพะลิน	คณิศ สมุดทยา
16	ชิน ประสงค์	เกรน กฤษศิลป์
17	วิชัย สิทธิรัตน์	สุวิทย์ อุตธา
18	เข้มรัตน์ กองสุข	สมภาพ ช้องชัยนำสกุล
19	ชำเรือง วิเชียรเขตต์	เสนห์ เกตุเอี่ยม
20	พีรพงษ์ ดวงแก้ว	พิชิต คงทน
21	ประดับ เต็มดี	นิรันดร์ แต่งอุไร
22	กิตติกรณ์ บำรุงบุญ	ประติกรศิลป์ สุขเจริญ
23	พันโท นภดล สุวรรณสมบัติ	อาชีพ ศรีเมืองกลาง
24	วิชาญ ยะพงษ์	วัชรินทร์ เฉยกลาง
25	ชินตะวัน บรรโล	อำนาจ ทองขาว
26	อรุณ อุนวงศ์	สัญญา สาโรจน์
27	สมพงษ์ สงคลัง	สุคนิต จันทนป
28	กัลยา คงทอง	อาทร ชินคำ
29	ชัย ชนะชัยชัย	สกนธ์ พูลสุข
30	จรรุญ ม่านคำ	ไพฑูลย์ พันธุ์วิเศษ

ภาคผนวก ค
หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

Copyright © by Rajamangala University of Technology Rattanakosin

All rights reserved

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

Copyright © by Rajamangala University of Technology Rattanakosin

All rights reserved

ภาคผนวก จ
หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตอบแบบสอบถาม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

Copyright © by Rajamangala University of Technology Rattanakosin

All rights reserved